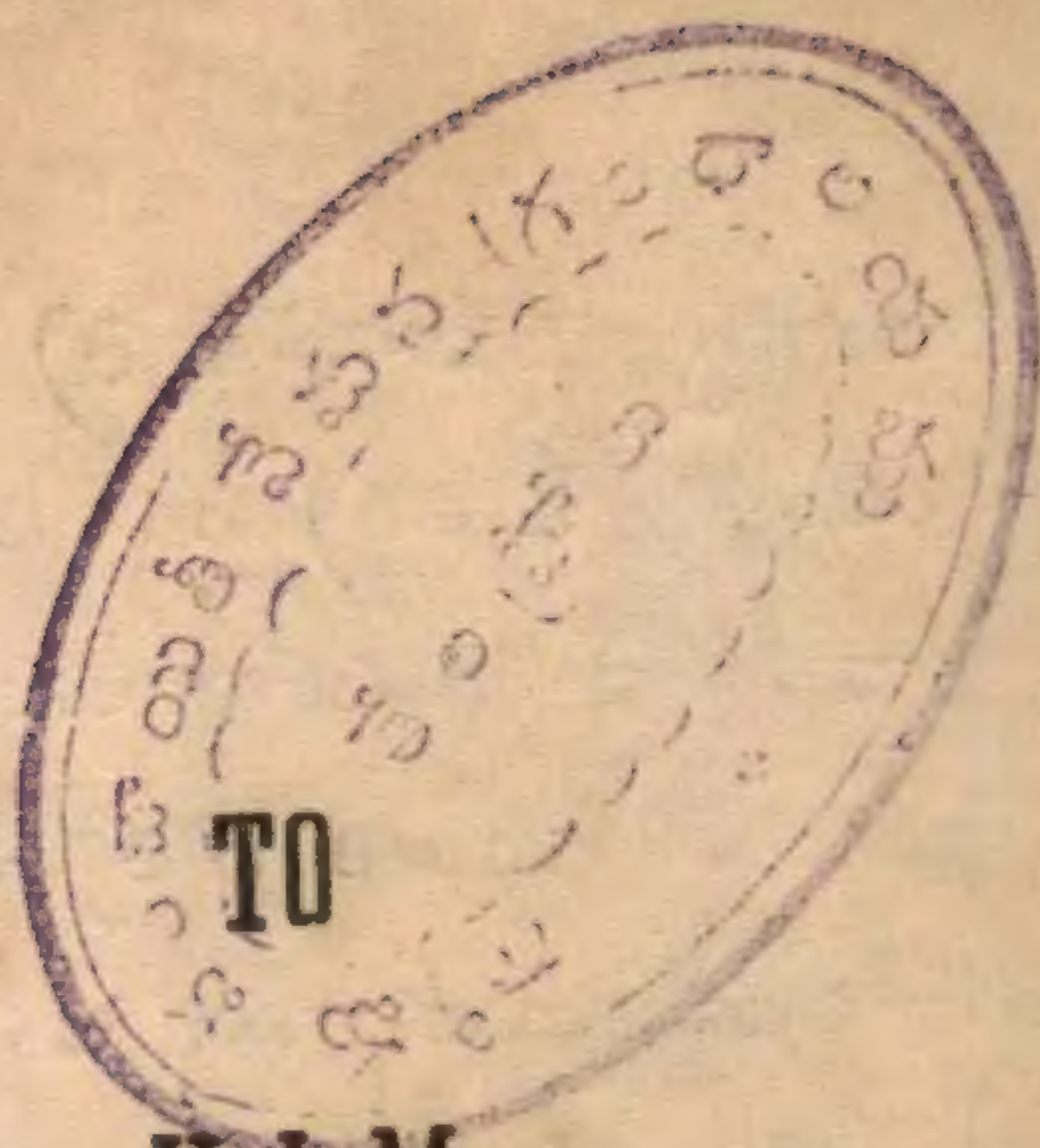

1

H I M

WHO KNOWS

M Y

TUNES AND TONES

"YAMINEE"

1962 మార్చి పదిహేను రాత్రి సుమారు తొమ్మిది గంటల పాఠంలో ఓ చిత్రమైన సన్నివేశం మనసులో మెదలింది. దానిని ప్రాతిపదికగా తీసుకుని వెంటనే రచన సాగించటం జరిగింది. సుజాత పాత్ర చిత్రణలో అనుక్షణం మధన పడుతూ రచన ముగించాను. ఆ పదునాలుగు రోజులూ మనసు ఏదో భ్రమలో మత్తులో వుండింది. ఒక్కోచోట రచన ఏంచేస్తున్నానో తెలీకుండానే జరిగింది. అందుకే యంవేస్తోంది సుజాతని సుస్పష్టకోణాల్లో చిత్రించగలిగేనా తిరిగి ఈనాడు ఆ వాతావరణంలోకి మనసుని చొప్పించి శుద్ధంగా వ్రాయటానికి ఎంతో కష్టపడ్డాను. ఎందుకో రత్నావళికి పోలికలు చాలాసార్లు తేబడ్డాయ్. ఆర్థం కావటంలేదు కారణం. ముగింపు నేనూహించు కున్నది కాదు. పాత్రలే వ్రాయించింది. తెలిసీ తెలియ కుండా జరిగిన రచన కాబట్టి కష్టాని గమనిస్తే, గుర్తిస్తే కృతజ్ఞతలు. ధన్యత చెందినట్లు భావిస్తాను.

యామినీ సరస్వతి.

15-జూలై-65

విషాదిని

౨౬౭

దీవితంగా సుఖం కాని కష్టం కానీ అనుకున్నట్లుగా రావు.

కలలు కనటమే కొందరికిష్టం ఆ కలలు కల్గలేననాడు వారి మనోవ్యధ చిత్రించాలంటే భయం వేస్తుంది.

ఒక్కొక్కరితో పసిపిల్లలు ఆశచూపించి తాయిలం నోట్ల వేసుకొని ఎదుటి పిల్లని ఉజికించినట్లుగ విధి అడుకుంటుంది. అది సర్దుకోవటానికి కేవలం విధే కాగణం అనుకోవాలి.

ఒక్కోసారి పూర్వజన్మ కృతపుణ్య పాపాల ఫలితాలా అని అనిపించేట్లుగా జరిగే సంగటనిల్చి చూచి నాస్తికత మీద విసుగెత్తి ఆ స్తికత వేపు మానవుడు పరుగెత్తాలనిస్తుంది.

మనిషికి ఒక్కోసారి క్రౌర్యం ప్రబలిపోయి ఏది చేయవచ్చో ఏది చేయరాదో కూడా నిర్ణయించుకోకుండా-అలా నిర్ణయించుకోటానికి వ్యవధికూడా యివ్వకుండా-చేసిఅతనిలో ఊహించలేని దుర్మార్గాన్ని వేయిస్తున్నది. అతీతమైన శక్తి-

నివ్వమైనా కావచ్చు బొమ్మమైనా కావచ్చు.

కాలం విసిరిన గాలానికి చిక్కుకొని ప్రాణం గిలగిల కావుంటే ఎరురుగా కనిపించే భయంకారాన్ని చూచి నా దుర్భరస్థితి అందకుండానే సరిపెట్టండి ప్రాణికోటి.

రాత్రి సుమారు పండ్రెండు దాటివుంటుంది. దట్టంగా చీకటి అలుముకునివుంది. సాయంకాలం నుండి అలలు అలలుగా లేచి అలుముకునివున్న చీకటి దట్టంగా పేరుకునివుంది.

ముద్దకట్టిని పాపంలా వున్న చీకటిని మునిసిపల్ లైట్లు ఏమీ చేయలేక పోతున్నాయ్ అశక్తుని యత్నంలా. ఇహ శక్తిహీనుడుకూడా ఇష్టపడినదాన్ని సాధించుకోటానికి యత్నిస్తాడు ఫలితాన్ని దైవ ఆధీనానికి వదిలేసి. అలాగే చీకట్లని ద్రోలటానికి యత్నిస్తున్నాయ్ మునిసిపల్ దీపాలు.

లైట్ ఇన్సూరెన్స్ వారి నినాదానికి ప్రతీకల్లాగున్నాయ్ మునిసిపల్ దీపాలు. “చుట్టూరవున్న చీకటిని కుంటూ కూచోకండి. చిన్నదైనా కాస్త వెలుగిచ్చే నా దీపం వెలిగించుకోండి” ఆదర్శనం మాత్రం ఆచరణలోకి లేక పోతున్నారు మునిసిపాలిటీవారు.

ఆ నిశాసమయంలో తిరుగరాని స్థలాల్లో తిరుగాడు మున్నాడో యునకుడు.

ఆ సమయంలో ఆ స్థలమంతా నిర్జనంగా వుంది గాని లేకపోతే అతని పరువు ఏమయ్యేది? అదే పగతై యుండినా లేదా ఆ నిశారాత్రినే తెలిసిన-వారెవ్వరై నా అక్కడ తిరుగాడుతూ వుండినా ఏమయ్యేది? అతని పరువు కాస్తా గంగలో కలిసిపోయేది. కాగణం గంగ సర్వపాప సంహారిణి! అదో తిరుపోపాయం పాపాలు చేసేవారు సమర్థించుకోటానికి.

అలా నీధం పే ఎగువకీ దిగువకీ నాల్గయిదుసార్లు పొగి చూచుచు ఓ ఇంట్లోకి దురాడు.

గొంతు సవరించుకున్నది చూచి దాహం అపుకూవుం
దేమో ననుకుని కూజాలోంచి నీళ్లువంచి యిచ్చింది. ఆ గాజు
గ్లాసులో ఆ నీళ్ళు చూచేసరికి డోకు వచ్చినా గొంతుక
తడుపుకుందామని గ్రాడు. త్రాతాగబోయేముందు అతని
ముఖంలో తారట్లాడిన భావాలకి సిగ్గుపడిందామె.

తిరిగి గ్లాసు యిచ్చేస్తూనే చేతివ్రేళ్లు తగిలాయ్. తన
కన్నా బలహీనంగా చేతులు వణకటం చూచి ఆమె సహ
కుంది.

“చూడండి! మీ పేరేమో తెలియదు. ఈ పెట్రోల్
పుండటంవల్ల ‘వృత్తి’ అదే అయివుంటుదన్న నీమతం ప్రస
శించాను. నాల్గు రోజులుగా ఇదే వీధిలో తిరుగుకూపున్నా
వనాడూ బయటికి రాకపోవటం వల్ల కాస్త ధైర్యంతో ప్రస
శించాను. నే చెప్పబోయేది వినగలరా?”

ఏమాత్రం చలనం లేని అతని కంటస్వరం విని నిజంగా
చలించిందామె. కానీండి అన్నట్టు కనుబొమ వెగుర వేసింది.

“నేను ఎవ్వరైనా ఓ విద్యార్థిని, జీవితంలో వసంతం
ప్రవేశిస్తూంది. ఆ తాకిడికి తట్టుకోలేని లేత మ్రాకుని నేనే.
నాకీ సమయంలో తృప్తి ముఖ్యం-అనుభవం కన్నా. లత
నహాయం కావాలి. లత నాతోవుంటే చాలు. నాకు ముఖం
అక్కర్లేదు. తృప్తి కావాలి. అదేచాలు. తాకిడికి తట్టుకో
గలను. మిగతా యిళ్ళకంటే కాస్త శాంతంగా మనోవృత్తిగా
వుంటే ప్రశాంతంగా కూడా వుంటుందని ఆశించి ఇది ఎన్ను
కున్నా. దీనికి మీ సహాయం సానుభూతి కావాలి”

అతడు మాట్లాడేది అర్థం కాలేదు ముందుగ. కానీ ఆలోచించగ భావం చటుక్కున స్ఫురించింది. అనుభవంకంటే మించిన విద్యలేదు మరి!

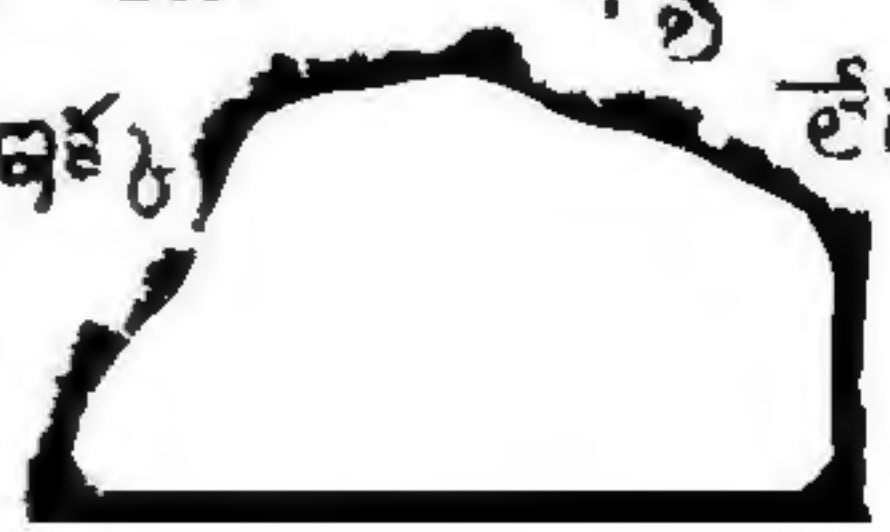
ఇంకా ఏం చెవుతాడో విందామని తలెత్తి చూచింది.

“మీరు చేయవలసినదల్లా నా ప్రక్కన్నే ఇలా కూర్చో
మీరు మాత్రమే మిమ్మల్ని ముట్టుకోవాలన్నా నాకు భయమే!
సన్నిహిత బలహీనుణ్ణిచూచి! నిజం చెపుతున్నాను. మీరు
ఎంతడబ్బు కావాలన్నా యిస్తాను. అయితే ఒక్కషరతు!
మీరు నా రాకని యిబ్బందిగా అనుకోకుండా, పైగా ఎవరికీ
తెలియకుండా రహస్యంగా దాచండి.”

ఇంకేం చెప్పేది లేనట్లు చూచాడు.

ఆమె కిదేమీ అర్థం కాలేదు. ఏమిటీ విచిత్ర సంబంధం? ఎందుకీ షరతులు?

“మీకేమీ యివ్వకుండా మీనుండి ఏమీ పుచ్చుకో
లేను. మరి అంత కర్కశత్వం లేదు నాలో. తోటి మాన
వుడి మనస్సుని అర్థం చేసుకుని ఆదరించగలిగే మేధస్సుని
దయచేశాడు భగవానుడు. కరుణామయుడై నన్ను అన్నీ
లేనిదానిగా చేసినా నాకు కాస్త జ్ఞానం, సహనం, సానుభూతి
యిచ్చాడు. మీరేదో ఆత్మీయుడిలా కాకున్నా స్నేహితుడు
లాగా ఎన్నూ వెదుతూ వుంటానంటే నాకేమీ అభ్యంతరం
లేదు. ఎవరికైనా తెలియటానికి ఇక్కడే లేరు.

వీధిలోవారికి తెలీటానికి ఆస్కారం లేకుండా, ఈ వేళలో వచ్చి
వేకువనే వెదుతూ వుండండి.”

నిశ్చయమైన కంతంతో నిర్దుష్టంగా ధృఢమనస్కయై
చెప్పింది.

అతను ఆమె సూచించిన దానికి తృప్తి చెందినా తన
అలా మాట్లాడినందుకు కాస్త సిగ్గులాడు.

మెల్లిగా అన్నాడు.

“నన్ను అపార్థం చేసుకోకు. నవలల్లో లాగా మాట్లాడ
బోకండి! నాకు భయం వేస్తుంది. మనసిచ్చి మాట్లాడండి.
ఆదర్శాలని లేనిపోనివి మనస్సులో నుంచుకుని సందేహాలతో
మాట్లాడకండి. నాకు కావలసింది మనస్సుకు తృప్తి. అలా
నాకు అందజేయగలిగితే చాలు.”

మంచం మీద సిమితంగా కూర్చుంటూ నిట్టూర్చు
దామె, అదీ జీవితంలో ఎన్నవ నిట్టూర్పు!

ఆ నిట్టూర్పులో వేడికాక నిష్ప వుండివుంటే ఈ లోకం
మూలమట్టంగా దహించుకొని పోయివుండేది. అలాటి అనేక
‘పతిత’ స్త్రీల నిట్టూర్పులతో.

కలిగిన ఆవేదనని అణచుకుంటూ మెల్లిగా అంది
“ఇది నా జీవితంలో ఓ విచిత్రమైన సంఘటన. నేను ఇక్క
డికి యింతకంటే విచిత్రమైన పరిస్థితుల్లో వచ్చినా నాకు మాత్రం
యిది విమోక్షమూ విచిత్రమూ అయిన సంఘటన.”

కాస్త ఆగి అంది.

“సరే! మీరు రోజు నస్తా వెళుతూ వుండొచ్చు. కానీ మీరిక్కడ నిర్వాహారంగా ఎంతసేపని యిలా కూర్చోగలరు? ఏదైనా చదువుకుంటారా? పోన్లెండి అస్తమానం ఏమిచదువు? ఓడవను, కట్టను కూడా పూర్తిగ యివ్వలేని చదువుల్లో విసిగిపోయి వుంటారు. మరి ఏంచేయటం?”

అతనివెపు ప్రశ్నార్థకంగా చూచింది.

“ఏమి చేయమంటారు? ఏమి చెప్పమంటారు? ఇక ముందు చదువుదామని అనుకున్నా ఈ రోజు గడవటం ఎలా? పోనీ ఏదైనా పాడగలరా? లేకపోతే చదువుకోండి ఇవేనని ఏ డిప్లొమా సాహిత్యమో నా నెతిస వేస్తారా? అంతకంటే ఇంకేంవుంటాయ్ మీ వద్ద?”

ఆమె ముఖం జేపురించింది. ఈ అకారణ ఆవహేళనా పూర్వక తిరస్కారానికి. కాస్త తీక్షణంగా అంది.

“అయిదే మీరు పొరబడ్డారన్నమాటే! ఇక్కడ మీరు ఏవగించుకున్న సాహిత్యం - అది సాహిత్యకూడా కాదేమో - లేనేలేదు. కావలిస్తే నలుగురూ మెచ్చే సాహిత్యమేవుంది - అయినా ఈ గుడ్డి వెలుగురులో మీరేం చదువు తారులెండి. ఎదో తోచిన మట్టుకి, నోచినమట్టుకి పాడతాను.”

ఇద్దరిమధ్యనా నిశ్శబ్దం కాస్త సేపు తాండవించింది.

ఆమె, 'బహుశా "ఏం పాట పాడనా?" అని ఆలోచించుకుంటూ వుండొచ్చు.'

అతడు 'ఏం పాట పాడుతుందా' అని ఎదురు చూస్తూ వుండొచ్చు.

చిల్లని ఆ రాత్రి వేళ —

పరిసర గృహాల్లో 'నిరీక్షణలే' వున్నపుడు చీకటిని చీల్చుకుంటూ, నిశ్శబ్దతని చేదించుకుంటూ ఆస్వాదంతా ఆదర అభిమానాలతో యువాకు మనస్సుతో, ఆనురాగం రంగరించబడిన ఆమె కంఠ ప్రోతస్విని నుండి సుధాస్రవంతులు వెలికిరాసాగాయి.

ఆమె తీయని కంఠంలోని మాధుర్యాన్ని మరో రోజు ఆన్వాదించటానికి ఆనువుపడదేమోనని జగమందరికే మావచందమామ-గబగబా బయటికి వస్తున్నాడు.

తారలు-మగడు బయటికివచ్చాడు కదా అని మరీ నిగనిగా లాడుతున్నాయి. ఆ గానలహరితో తేలియాడటానికి మరోరోజు మగడు తోడుండదేమోనని అవకాశాన్ని వినియోగించు కుంటున్నాయి.

ఊరంత నిద్రపోతున్న సమయంలో-గానానికి ఆన్వేషణ ఆ వేళలో-చల్లగా వీనులవిందుగా వినిపించే ఆ గాన మాధుర్యంలో ఓలలాడుతూ ఏవో తెలియని తీయని స్వప్న జగల్లోకి జారిపోతూ తన్ను తాను మరచి తనువునికూడా మరిచాడతను.

మైమరచి నిద్రపోతున్న అతన్ని చూచి గానప్రవాహం
నికి అడ్డుకడితే నిద్రాభరగమవుతుందా యని చూచి పాట
ఆపివేసింది. తర్వాత ఆ మాసిన దుప్పటి అతనికి కప్పి నిట్టూ
ర్చింది. దుప్పటి కప్పిప్పుడు కాస్త కదిలినా మళ్ళీ నద్దుకు
పడుకున్నాడు.

నిట్టూరుస్తూ దీపం కాస్త దూరంగా పెట్టి ఆ వాటి
నేలమీదే కొంగు పరుచుకుని పడుకుంది. ఆలోచనలు
దోమలు చుట్టూ ముసురుకుంటున్నా అన్నిటికీ జవాబులుగా
నిద్రాదేవి శరణుజొచ్చింది.

ఆమె కడుపులోనే కాక గడపలోకూడా ఎలీకలు
గొడవ చేస్తున్నాయ్.

అయినా—

కిటికీ గుండా వచ్చే కోముదీ కాంతిలో ఆమె ముఖంపై
ఎనాడూ కనిపించని తృప్తి, సంతోషమూ కనిపిస్తున్నాయ్.
పెదవులపై చిఱుదరహాసం వెలుగుతోంది.

* * * * *

చీకటి వెళ్ళి వెలుతురు ప్రవేశించే సమయం. బహుశా
తాలూకాస్థానంలో నాల్గు గంటలుకొట్టి చాలాకాలమే అయి
వుండొచ్చు. ఉషోదయానికి ఆటే సమయ మున్నట్టులేదు.

చల్లగాలి మెల్లమెల్లగా వీస్తోంది. ఆ గాలిలోని
శైత్యానికి జనం వెలుచి ఇంకా తలుపులు తీసుకుని బయటికి
రాలేదు. ఇళ్ళల్లోనే పనుల్లో మునిగి పోయినట్టున్నారు.

అప్పుడప్పుడే చుట్టుప్రక్కల యువతులు నిద్రకు దోగి
నట్టుంది. ఏమాత్రం శబ్దంలేదు. పాపపంక సంకులమైన ప్రపం
చం ప్రళయానంతరం ఇట్లే వుంటుందనడానికి ఏమీ సందేహం
లేదు.

హఠాత్తుగా మెళుకువైందా అమ్మాయికి!

బద్ధకంగా వళ్లు విరుచుకుంటూ తడక తీసుకుని బయ
టికి వెళ్ళింది. తలెత్తి చూచింది. వినీల కాంతులీనుతూ, ధగ
ధగాయమానమైన తారకా మండలంతో, నడినెత్తిన కల్ప
పూలాగా చంద్రుడు పశ్చిమానికి దిగజారుతూ వెన్నెలసి
వెదజల్లుతూ వుంటూ నేత్రపర్వంగా వుంది ఆకాశం.

వాతాపాకాశంలో వాయువులు సమ్మళితమై నీలంగా
తనిపిస్తాయని శాస్త్రజ్ఞుల వాదం! నిరూపించారుకూడా!

కానీ తనకు ఆ వాదంలో నమ్మకం కుదరటంలేదు. దూర
దూరంగా ఒకదానికొకటి అతి స్వల్పంగా 'కాంతి'తో
తనిపిస్తాయనికూడా ఆ

యేధో వీధు
యేధావులకి అన్నీ
యంలో అ.

భావనాశక్తిగల
ల్పమైన విష
మహాను

పై న రతనాలు అతికించినట్లు కనిపించే. ఈ నేతపర్వ ద్రుశ్యాన్ని శాస్త్రవిషయాలతో జోడించుకుని ఎందుకు వాదోపవాదాలు చేయటం. చక్కగా సంతోషించక! నెలరాజు మాగ్గంలో అలంకరించిన దేదీప్యమైన దివ్యలాగా పున్నామ తారకలు. వరసగ ఇంద్రసీలమణుల్ని ప్రేలాడదీసినట్లున్నామ అదిగో ఆ నక్షత్రం మరీ మిలమిల లాడుతోంది! ఎటుపుతో నీలంతో, తెలుపుతో తళతళ లాడుతోంది! ఏం ఆందు! ఓహో!

తల త్రిప్పింతింకోవెపు!

దేదీప్యమానంగా అలతి అలతి కాంతులతో ధగధగ లాడుతోంది శుక్రతార! ఆ కాంతిని చూడలేక తల త్రిప్పి పుంది. తన అమాయకత్వానికి నవ్వుచూన్నట్లు కనిపించిందా ధృవతార! చేయేత్తి నమస్కారం పెట్టింది.

ఆమె జీవితంలా ~~నాది~~ తెలీకుండా పయనిస్తూ పున్నామ మబ్బులు. కాణంలో అడ్డొచ్చిన చందమామ కొంచెం రన్నాడు. మబ్బులు తబ్బిబ్బులై తప న్నాయ్ మబ్బు తూలగిపోతు

మా

తల త్రిప్పుకుంది. నిట్టూర్పులు! నిట్టూర్పులు! జీవితంలో అన్నీ
నిట్టూర్పులేనా? మరేమీలేదా?

ఆలోచనలకి యిది సమయంకాదు. శ్వేత వారితే -
మరొకరై నా చూస్తే ఎంతప్రమాదం?

అతన్ని నిద్రలేప బోయింది?

ఎలా? పేరు తెలిదే పిలువటానికే?

‘బాబు గారూ!’

అనటానికి తన కే సిగ్గేసి ఆగిపోయింది.

తట్టి లేపుదామని చేయిచాపి హఠాత్తుగా వెనక్కి
తీసుకుని చేయిచూచుకుంది. ఆ కనిపించి కనిపించని వెలుతురు
బంగారంలాగా కనిపిస్తోందాచెయ్యి. “పాపం అంటదుకదా?”
అనుకున్న మనస్సుతో పాటు చేయి వణికింది.

ఉప్పెనలా వస్తూన్న ఆలోచనల్ని ఆపుకుంటూ అతని
చెక్కిలికి చెయ్యి ఆనించింది. చురుక్కున నేట్లు చేయి కాలింప
ఆ వేడికి. చేతిని నోటితో వూపుకుంది. అతనికీ చురక వేసి
నట్టే ఉలికి పడటం లేచాదు.

“ఏం? నేం చెప్పింది అర్థంకాలేదా?” కాస్త కర్క
శత్యమే తొణికింది ఆతని కంఠస్వరంలో,

వణికిపోయింది.

“కాదు. కాదు”

నందనాన్ని అనుకుని మనసులో, వత్కసారి బయటికి
అంది.

“అయితే మరేమిటి?”

ఇందులో ఇందాకటి కక్కశెత్వం కనిపించటంలేదు.

కాగా ఆతురత ధ్వనిస్తోంది.

“తెల్లార నస్తోంది. మీ రింటికెళ్ళోచ్చా? మళ్ళీ ఎన
నైనాచూస్తే?”

అప్పుడు తెలిసివచ్చిందతనికి.

ఓహో! ఎంత మందమతి తను?

“ఛానాను. నేను వళ్ళునుంచి నిదురపోయాను.
కదూ? మీ అప్తపది ‘ధిరసమీరే’ చాలా బాగుంది. వెళ్ళి
పోతున్నాను. మళ్ళీ రాత్రి అదే వేళకి వస్తాను. వెళ్ళాలి
యిప్పుడే లేకుంటే చాలా ప్రమాదం.”

అతని మాటల్లో చాలా త్వరితం కనిపించింది. ఆమెకి
సవ్యం వచ్చింది. అతని ఆతురత చూస్తే!

“క్షమించండి పొరబడి అన్నందుకు. ఆ అన్నట్లు నీ
నేరేమిటి?...నాపేరు ప్రసాద్.....ఏమిటి? సు...జాతా?
ఓహో! ఎంతచక్కటిపేరు! వస్తాను.”

చిరాకు ఎక్కువకాగా దుప్పటిలాగి లేస్తూ 'అన్నయ్యా! అన్నయ్యా! లేయ్! ఏంటి పాడునిద్ర?' అంది కాస్తకోపాన్ని కూడా కంఠస్వరంలో కలుపుతూ

ఏంటింట్లోంచి కూడా "ఒ రే! రమణా లేయరాబాబు లేయ్! నేనున్నన్ని నాళ్లైనా కాస్త వేగంగా నిద్రలేస్తూ వుండరాబాబూ" అంది ఓ ముసలి గొంతుక సాధ్యమైనంత విసుగుని అందిలో ధ్వనిస్తోంది స్వరాన్నిబట్టి ఆ గొంతుకి ఎయ్యస్సు సుమారు ఓ అం వై వుండొచ్చనిపిస్తుంది.

"అబ్బ చంపుతారే"

విసుగ్గా గొణుక్కుంటూ లేచి ప్రక్కనేవున్న కుర్చీలో కళ్లుమూసుకుంటూ పడుకున్నాడు బద్ధకం వదలక.

ఈ వ్రపంచములో తెల్లారాకకూడ నిద్దురపోయేవాళ్ళ సంఖ్య కాస్త అధికమే!

అనాడు అంటే సుమారు ఒకటి రెండు శతాబ్దాలక్రితం ప్రతివ్యక్తి వేకువనే లేస్తూవుండేవారు. సూర్యోదయం సోకు తూవుండగా పడుకుంటే 'దరిద్ర్యం' అనే భావనలో వుండే వారు. అంతేకాక కాలాన్ని సద్వినియోగ పర్చుకోవటం కూడా అవుతూవుండేది.

మన ఈ ఆచారాన్ని చూచే ఆంగ్లేయులుకూడా "త్వరగా పడుకుని త్వరగా లేయ్" అన్నారు. కానీ మన వాళ్లు మాత్రం దీన్ని ఇప్పుడు పూర్తిగా మరచిపోయారు.

ఈ కాలంలో జెల్లారాక కూడా పడుకుంటే అది వెరిగే ప్రాదని, పడుకోవాలని సమర్థించుకుంటున్నారు. బావి భారతి పొరులనే పిద్యారులు కూడా నేకునన లేనటమేలేదు. రాక్షసిని సినిమాలు చూచి నెండు గంటలదాకా నిద్రపోకపోవటం, ఉదయం ఎనిమిది గంటల వరకూ మంచాన్ని అంటిపెట్టుకోవటం ఆచారమైపోయింది.

ఆ రకానికి చెందినవాడే ఈ వ్యక్తికూడా!

పైగా ఈలాంటి అలవాటున్ని వాళ్ళని జెల్లారాక నైనా నిద్ర లేపుదామంటే వాళ్ళకి అలవిమాలిన కోపం! భరింపలేని విసుగు!

“ఛీ! ఛీ! నిద్దురపోతు” అనుకుంటూ పరుపుని చుట్టివేసి, మంచాన్ని ఎత్తి బయట వాకిట వారగా నిలబెట్టివచ్చింది.

ఇంకా కుర్చీలో జోగుతూనే వున్నాడు రమణ. విసుక్కుంటూ అణని చేయిపట్టుకుని లాక్కునివెళ్ళింది బాత్ రూంలోకి.

“ఊ! పట్టు! పళ్ళపొడి” అంది పొట్టం తీసుకుంటూ.

“ఊ! పళ్ళపొడా? సరే!”

అలాగే కళ్లు తెరుస్తూ మూస్తూ కుడిచేయి జాచాడు.

“ఛీ! ఛీ! ఒట్టి నిద్దురమొఖం”

ఎడమచేయి లాగి అందులో వేసిందిపూడి.

అలాగా మబ్బుగా ముఖం కడుకుని, తర్వాత సబ్బుతో తోముకుని టవల్ తో తుడుచుకుంటూ ఇంట్లోకి వచ్చాడు రమణ.

రెడీగా ఎదురుగా కాఫీకప్పు పట్టుకుని నిల్చుందా ఆమ్మాయ్.

చెల్లెలి చేతిలోంచి సోగలు కమ్మే కాఫీ అందుకుంటూ అన్నాడు!

“విజయా! నీకెన్నిసార్లు చెప్పాలి? ఇంతిప్రొద్దున్న నిద్రలేపొద్దా?”

విజయ ఏమీ జవాబు చెప్పకుండా కోపంగా గడియారం వైపు చేయి చూపించింది.

ఎనిమిది చూపిస్తోంది!

‘బాబోయ్! ఎనిమిదే?’ అని మనసులో అనుకున్నా “ఆ! ఎనిమిదే తెచ్చా!” అన్నట్టు చూచాడు.

రమణమ్మగారు మాత్రం కోపంగా అంది

“అదేంట్రా బాబూ! ఎనిమిదిదాకా పడుకుంటే మార్చై తొకి ఎవరెళతారు? పెగా వాకిలికి అడ్డుగా పడుకుని లేవకుంటే నేనెలా బయటికి చచ్చేది. నీ బ్రతికున్నాన్నాళైనా కాస్త

మడుగుమైలా అనేది వుండనివ్వరా యింట్లో? ఆ తర్వాత ఆ వచ్చేదాని యిష్టమూ నీ యిష్టమునూ?”

తల్లి మాటాడితే జవాబేమీ యివ్వడు రమణ! మెల్లిగా కాఫీ తాగేసి, చేతిసంచి వూపుకుంటూ బయల్దేరాడు మార్కెట్ కి.

“అన్నయ్యాయ్! మామిడికాయలూ, పంకాయలూ పట్టారా!” అంది అరుస్తో విజయ.

‘అలాగే’ నని తలూపూతూ తిరిగి అయినా చూడకుండా చకచకా నడుచుకుంటూ ముందుకుసాగాడు.

* * * * *

తలవంచుకుని కూరగాయలేగుతోన్న దివాకర్ పేపు ‘ఛెడేట్’ మంది.

హఠాత్తుగా అలా దెబ్బతగలటంతో బిత్తరపోయి సరిగా లేచి నుంచిని వెనుదిరిగి చూచాడు.

ఎదురుగా రమణ!

పైగా నివృతున్నాడు.

“చంపుతావేరా అందర్నీ యిలా గుద్దుడూ? అంతటి బలంభీముడివైతే మిలటరీలో చేరరాదూ? శత్రువుల బెడద అయినా తొలిగిపోయేది?” అన్నాడు.

కళ్ళలో నీళ్లు సన్నగా తిరుగుతోన్నాయ్!

మిత్రుడి బాధకు నొచ్చుకుంటూ “సారీ! రా! బ్రదర్!
కాస్త శ్రీవంగా సోకింది దెబ్బ! ఏమీ అనుకోకు.” అని అగ

“అ! ఏమేం బేరం చేస్తున్నావేమిటి? మా చెల్లాయ్
బెండలూ, చిక్కుడూ కావాలని స్పెషల్ గా చెప్పిందిలే! బేరం
చేయ్” అన్నాడు.

“సరే! సరే! ఇక్కడివికానీ” అన్నాడు మామిడి
కాయలు బేరం చేస్తున్న దివాకరం.

తర్వాత

“అవును గానీ గమనా! క్రొత్త కాయలు కదలా! కొం
చెం మామిడి కాయలు కూడా పసందు చేయరాదూ?” అన్నాడు.

“అబ్బాయ్! అదంతా హోమ్ డివల్ప్ మెంట్ పని. మి
పెళ్లా చెప్పింది తీసికెళ్లటమూ, చేసింది తినివేళ్లటమూ అంతే!
మనకింకా రుచిలూ, పచూగా ఏర్పడలేదు”

“సరే నీ యిష్టం కానీ! అయితే నా వాటిల్లో రెండు
తీసికెళ్ళటానికి అభ్యంతరమా” అన్నాడు రెండు కాయల్ని
చేతిలో పుచ్చుకుని చూపుతో.

ఇదంతా గమనిస్తూన్న కూరగాయలమ్మ చిరునవ్వు
నవ్వుతోంది!

తలగొట్టేసి నట్టెంది రమణిక!

“ఛీ!చీ! ఏం మనిషి వీడు! మార్కట్లో సరసాలు
మరీనూ, ఎదురుగా అమ్మాయ్ నవ్వుతూన్న సిగ్గులేదు,
అందులో మరీ పదహారేళ్లన్నా లేవు ఆ అమ్మాయికి ఆమె
ఎదురుగానా ఈ తతంగం మంతా?”

కోపంగా ఆకాయలు లాక్కుని పక్క వాడి దగ్గరికి వెళ్లి
“అబ్బాయ్! ఓ సేరు చిక్కుడు కాయలూ, ఓ అణా చేమ
కూరారా? యివ్వు” అన్నాడు.

దివాకరం ఆశ్చర్యపోతూ అన్నాడు.

“ఒరేయ్ రమణా! అదేంట్రా బెండకాయలూ చిక్కుడు
కాయలని మళ్లీ చిక్కుడు కాయలూ చేమకూర అంటా
వేంట్రా”

ఆ అమ్మాయ్ ఈ సారి గట్టిగా పగలబడే నవ్వింది.

రమణకె వళ్లు మండి పోయింది.

చాటుగా ఆ అమ్మాయ్ ని వెక్కిరించాడు. అంతే!
ఆమె ముఖం నుదుచుక పోయింది.

“చూడు దివా! నా మతిమరపు సంగతి తెలిసీ అలా
అడుగుతావేం? నా జ్ఞాపకం సంగతంతా ఒక్క వుస్తకాల
విషయాల్లోనే! ఏవో రెండురకాలు కొను! అంతే!”

సావనావ లాడుయున్న వంకాయలో రెండుసేర్లు బండ
కాయలో నాలుగుసేర్లు, చిక్కుడు కాయలో సేర్లు కొనుక్కుని
మార్కెట్ విడిచారు.

నాల్గు వీధుల కూడలి దగ్గర విడిపోయారెద్దగు!

కాస్తదూరం వెళ్ళాక, పానక్కితిరిగి అగిచాడు దివాకరం.

“ఒరేయ్ రమణా నాయుర్రం కలుస్తావు. కదూ
ప్రపాద్ చూమ్ కిరా!”

అదరూ తమ్మవైపు చూడటంతో సిగ్గులి! అలాగేసని
ందుమురు నాగాడు రమణ

విజయా మామిడి కాయలు లేవమ్మా! చేమకూర
బెండ కాయలు తెచ్చాను” అన్నాడు సంచి అక్కడ వేస్తూ

పెరిట్లో స్నానం చెస్తాన్న విజయ ‘అలాగే!’ అంది.
‘వణమ్మ గారు కూడా-

ఒరేయ్ రమణా! ఆ సంచి అలాగే వేసేస్తే ఎలారా?
కాస్త గుమ్మరించి వెళ్ళరా బాబూ! మడి ముండదాన్ని ఎలా
ముమ్మికోను”

అంటున్నా వినిపించుకోకుండా వెళ్ళి అప్పుడే పుస్తకం
చేత బట్టికొని కూర్చున్నాడు కుర్చీలో. ఇక అతనికి బయటి
ప్రపంచం కనిపించదు. వినిపించదు. వినిపించినా అతని జవా
బులు ‘ఆ! ఊ!’ అంతే!

వాస్తవంగా 'పుస్తక ప్రపంచం' లో మునిగిన వానికి స్వాప్నిక లేదా ఉపా జగత్తేగానీ మరొకటి ఉండదు. ఆలోచిస్తే వాన్ని ఈ ప్రపంచంలో వుండరాదనే నా ఉద్దేశ్యం. ఈ లోకంలో మానవుల ద్వేషాలు, ఊహలు, ప్రేమలు వున్నవే అన్నీ అందులో ప్రతిబింబిస్తాయ్ రచయిత యొక్క శక్తి నామధ్యాలలో - ఈ లోకంలో వాటినన్నిటినీ అనుభవిస్తాడు మానవుడు. వాటినన్నిటినీ మానసికంగా అనుభవించటమే పఠిత చేయాలిసపని. అనుభవించాలంటే అందులో పూర్తిగా మునిగి పోవాల్సిందే. అలా పఠిత లీనం కాని నాడు రచనకు - రచయితకు - పఠితకు మధ్యన వున్న సంబంధానికి తగిన న్యాయం చేకూర్చలేడు

స్నానముగించుకుని వస్తూ తడివొత్తుకుంటూ వచ్చింది విజయ. వాకిట్లోకి వచ్చి చేతిసంచి గ్రుమ్మరించింది. చీర చక్కగా చుట్టుకుంటూ కూర్చుంది.

అందులో రెండు మామిడి కాయలు, బెండకాయలు, చిక్కుడు కాయలు, వంకాయలుగా వున్నాయ్!

విస్తుబోతూ -

“నీకు మరీ వేళాకోళంగా వుందిరా అడిగానని! తీసుకుని వచ్చుంటే అన్నీ తెచ్చి మళ్ళీ తేలేదంటావేం? పైగా రెండో తెచ్చా వెందుకు?”

ముఖాన తేమ వొత్తుకుంటూ అంది.

తడికి ఫాలభాగంలో అంటుకునివున్న ముంగుడు ఓపింత
పోయగాన్ని తెస్తున్నాయ్!

చక్కగా ముఖం రుద్దుకుని, తడి అరీఅగకుంగా వుండటం
నల్ల విజయ ముఖం మరీ అందంగా కనిపిస్తూవుంది. సౌందర్య
సుఖావాహినిలా, ముద్దకట్టిన ముగ్ధమోహన గూఢంలా, నడ
కలు నేర్చిన మెలుపు తీవలా, తళితళ లాడుతు మిరుమిట్ట
గాలిపే కాంతితో దివినుండి భువికి దిగివచ్చిన తారలా
మాచేవారికి నేత్రపద్మంగా వుంది.

ఎదురుగా నిల్చుని వుంది విజయ.

ఐనా ఆమెని గమనించకుండా 'ఆ' అన్నాడు పేజీని
క్రిస్పతూ -

'ఇంకేం పలుకుతావ్ నీవు' అంది నిర్విఘ్నంగా.

మెల్లిగా అంది.

'అన్నయ! అదేం పుస్తకంరా?

అన్నకంటే మించిపోయేది చెల్లెలు పఠనంలో

తెల్ల చంపేస్తుందని ఆమె ఆసక్తి అవ్వడంవల్ల చంపు
కుంటుంది గానీ కాకపోతే అన్నని మించిపోయేది పఠ్యానంలో.

రమణ జవాబివ్వక పోవటంతో విసుగా వదిలివేసి
చెళ్ళబోయింది.

మెడిను తిరిగిస్తా పడబోయి వాకిలి పట్టుకుని నిల
దొక్కుకుంది.

“అబ్బబ్బ! నీకు మరీ తొందరే” అని రిజాను
గొణుగుతున్నా పిగపించుకోకుండా-కాలు ఇగకు పట్టడంతో
కుంట్లు కుంట్లు పోయింది.

ఆమె దృష్ట అంతా-

“అన్నయ్య ఆఫీసుకి ఎప్పుడెళ్ళాడా?” అనే-

ఇంకేం ఆ తర్వాత-

సాయంత్రం వగకు చక్కగా ఆ నవలసి చదువుతూ
హాయిగా తీయగా స్వాప్నిక జగుత్తులు తెలిపోతూ పుండొచ్చు-

ఆఫీసుకెళ్లి ఆఫీసులోని విసుగునంతా నిశ్చిన వేసుకుని
చిరాగ్గా యింటికొచ్చాడు రమణ.

వస్తూనే ఎదురుగా విజయ కనిపించిది పుస్తకంతో
ఆ చిరాకుతో “ఇంకేం పనివున్నట్టు లేదే! ఇక చాల్లే విజయా”
అన్నాడు కాస్త కోపంగా!

బెదిరిన లేజి పిల్లలాగా కంగారుగా పుస్తకాన్ని
దాచుతూ-

“అప్పుడే ఆయిదయిపోయిందా?” అంటూ కాఫీ
తేవటానికి వెళ్లింది.

శ్లాఘ్యులని కాఫీ గాసులుకి వంచుతూ, తిలకా స్త్రీలని
అతనినైపు చిరునవ్వుతో చూస్తూ అంది

“చాలా బావుండన్నాయ్?”

ఏమిటి బావుండటం ?

శ్లాఘ్యులంచి వంచి యిస్తోన్న కాఫీయూ ?

ఇందాక దదువుతూ మూసిన సెవలనా ?

ఎన్నైనా అనుమానాలున్నాయ్? కానీ రమణ అగ్గి గే
స్థితిలో లేడిప్పుడు.

నిర్లిప్తంగా కళ్ళెత్తి చూచి మెల్లగా కాఫీ త్రాగడం
ప్రారంభించాడు.

సరియైన సమాధానం రాకపోవటంతో గాజులు సరిచేసు
కుంటూ మళ్ళీ మాటాడ బోయింది.

విజయ లాంటి మనః ప్రవృత్తిగల అమ్మాయికి అడిగిన
ప్రశ్నకి సమాధానం రాకపోతే మళ్ళీ మళ్ళీ ప్రశ్నించి చివరికి
చివాటైనా తిని అనతలికి మూతిముడుచుకుని పోవటం అంటూ
పుంట్టుండి గానీ ప్రశ్నించటం మానుకోవడమే నేది మాత్రం
వుండదు. వాళ్ళకి సమాధానం కావాలి! అంతే! నిర్లిప్తత
కాదు! ఏదో ఓ జవాబు! తిట్టినా తిమ్మైనా? ఏదైనా ఓటి
నోటి నుండి రావాల్సిందే. అలాంటి మనస్తత్వం మూర్ఖ
భవించిన వక్తి విజయ.

చిటిగిన రవికని చిలుగు కప్పేట్లు లాక్కుంటూ అంది.

“అన్నయ్యా రవికలు చిటిగాయిరా? కొత్తవి తీసుకొ
రావాలి.”

ఎదో పరధ్యానంలో వున్నట్లు ఇంకా గాఢత్రాగుతూనే
వున్నాడు. చల్లగా చల్లారి పోతోంది కాఫీ. వేసవి గొప్పల్లాగ
వీస్తోంది ఎండ. దుర్మార్గుడైన అధికారి ఎప్పుడూ అపకారమే
చేస్తాడు వాడి మంచితనం కూడా అపకారమే చేస్తుంది.
లేకపోతే సాయంత్రం అయిదు దాటినా ఇంకా వేడి గొప్ప
లేమిటి? ప్రాద్దు కుంకటానికి రెండు గంటలు కాలమే వుంది.
కానీ ఆరే దీపానికి అంతకు పూర్వం వెలుగెక్కువాట! ఈ
‘దీపానికి’ కూడా ఆరిపోవటానికి ముందు వేడి వేడి నిప్పుల్ని
చేటలో పోస చెరిగటం ఆలవాటు! ఫాల్గుణ మాసమే ఇలా
వుంది! చైత్రం వైశాఖాల మాట చెప్పకొవాల్సిన అవసరమే
వుండదు.

మళ్ళీ రెట్టిందిచం విజయ!

కాస్త చిరాకుతో ‘అబ్బబ్బ’! ఆగవే! అన్నాడు.
తలెత్తి చూడటంతో చెల్లెలి ముఖం చిన్నబోయి వుండటం
గమనించాడు. అతని మనస్సు చివుక్కుమంది. అయ్యో! పాపం
తను ఈ పరధ్యానంలో ఆమెని కసురుకున్నాడు గామాల్ను!
ఛీ! ఛీ!

కుర్చీలోంచి లేచి, చెల్లెలి భుజంపై చేయివేసి, “అదికాదు
విజ్జీ! ఒకటో తేది రాందేనా? రానీ! అలాగే నీక్కావలసిన

వన్ని తెస్తాను. స రేస ? పోడరు, స్కో కూడా అయిపోయి నట్టుంది. అనీ తెస్తాను. నీకంటే నాకు కావలసిన వారెవరున్నారమ్మా” అన్నాడు. అతనికి చెల్లెలి మనస్సు కాస్తైనా నొప్పి పడటం సహించలేని విషయం!

అతని ముఖంలో జాలువారుతూన్న ప్రేమని చూచి ఆమె మనస్సు పొంగింది. ‘తనని ఎంతగా అభిమానిస్తున్నాడు అన్నయ్యా! చాలు ఒక్కమాట చాలు ఇలా హృదయం కలిగించ గల్గింది!’

చెల్లులు ముఖం వికసిత కమలం లా వుండటం చూచి మెల్లగా తలనించుకుంటూ, అనాలోచితంగా చేతులకేపు చూచాడు. వాటిల్లు గాజులు తక్కువగా వ్రూడడం గమనించి అన్నాడు.

“అదేవిటమ్మా! గాజులు పగిలి పోయాయా? మళ్ళీ వేయించుకోరాదూ? అయినా అలాటివి కూడా నాకు చెప్పక పోతే ఎలా తెలుస్తాయ్? అమ్మయినా నాతో హెచ్చరించి వ్రూడాల్సింది? లక్ష్మీలా కలకలలాడుతూ తిరుగుతూ వుండా ల్సిన దానివి ఇలా వ్రూడటం ఏమీ బావు లేదమ్మా. ఆంపిల్ల మనస్సు కంటగించుకుంటే అది పుట్టనింటికి శ్రేయస్కరముకాదు. ఏమైనా అన్నీ నీ తర్వాతే! నా సుఖమూ, దుఃఖము, నీసుఖ దుఃఖాల తర్వాతే!”

అన్న ఆదరణకి పొంగిపోతూ గెంతుతూ వెళ్ళింది విజయ ‘అలాగే’ నంటూ.

ఆమె వెళ్ళినవేపు నిర్లప్తతతో చూస్తూ ఓ చిఱునవ్వు నవ్వెను. ఆ చిఱుదఱిహాసం ఓ గడ్డిపూపు తనపై వీచిన నుగదమారుతానికి కదలినట్లుంది.

దివాకరిగ రమ్మని విషయం జ్ఞప్తికి రావటంతో మెల్లగా బయటికి వెళ్ళెను.

ఓ అర ఘడియారాత ముఖం తుడుచుకుంటూ బయటికి పచ్చిన విజయకి కుర్చీ బోసిగా నవ్వుతో ఆ నోటిలో పెద్ద పంజీలా. శ్శెల్ల టి పుస్తకం పరిహాసిస్తూన్నట్లు కనబడింది. శ్శెల్ల బోనూ ఆ పుస్తకం తీసుకుని అలాగే కుర్చీలో కూలబడింది. ముఖం అల్లాగే తుడుచుకుని భుజంపై తువ్వాలు అలాగే వేసు కుని కూర్చుండి పోయింది.

నారిస్యత లోకంలో సంగీతపు సరిగమల గమగమలతో మైమగచి మత్తులి మానసోల్లాసంగా మధువుని మధించు పంటూ మదిగా, మానినుల కంటే మత్తెక్కించే శక్తి, సూధురీ యిందులో పున్నాయ్ అన్నట్టు నిరూపించునూ పతనంలో మునిగిపోయింది విజయ.

రమ్మని ప్రిలువటానికి వెళ్ళిన విజయా, రమణా ఎవరూ ఎంతకీ రాకపోవటంతో రవణమ్మగారే బయటికి వచ్చింది..

ఎదురుగా చేతిలో పుస్తకంతో, భుజంపై టవలుతో చెదరి ఆడుకుంటూన్న ముంగుర్లుతో ముగ్ధత్వం మూర్తీభవించి నల్లు నవ్వుతోన్న మల్లెపూవులాగా కనిపించింది విజయ.

నేత్ర పర్యంగా కనిపించిన కమనీయ దృశ్యానికి మురి
సినా, ఆడదానికి అంతటి రహస్య గ్రహణ మత్త చిత్తం వుండ
టం లోకం అంగీకరించి సహించలేదని గ్రహించిసి ధూన్యం
కూడిన వేదనతో కూతుర్ని కేకేసింది.

తల్లి పిలుపికి, పిడుగుపాటికి చెదరిపోయిన కేక గుంపుల
నుండి వేరుపడిన లేతకురంగిలాగా బిత్తల్ మాపులతో ఉక్కిరి
పాటుతో తల్లి వెంట నడచింది వంటిల్లోకి.

విసిల ఆకాశంనుండి, ఘనశ్యామల మేఘ పర్వతి పక్క
నుండి జారి భూమిని స్పృశించాలని పరిశుద్ధంగా నేలక జూగు
తోన్న వర్షపు చినుక్కి మధ్యేమాగ్గంలో ఏదో అడ్డుకొనిలితే
ఎంతగా ఘోరిల్లుతుందో అలాగా, మందమంద మలయాగిల
సారభానికి మత్తిలి, మత్తకాశినుల శిరః ప్రధానియై శోభిల్లు
మతూహలపడి, గాలిలో సయ్యాటలాడతూ ఆనందనాగన
సంగమానికి సిద్ధపడే నునుమల్లెని ఓ అపరిమితి పానస్కు గు
మూరంగా త్రుంచి వాసనజూచి సలిపివేసితే ఆ సిద్ధాక్షిశ్యానికి
బలిమైన మల్లలాగా, తన పుస్తక పఠనానికి కలిగిన ఆటంకాన
బాధపడుతూ వెళ్లింది విజయ.

* * * * *

3

ప్రసాద్ ఆ పట్టణానికి కాస్త కనచూపు మరగులో
కనిపించే ఓ పల్లెకి ప్రభువు లాంటివాడు. జమిందారితల్లిగ
బాగా ప్రబలిపోయిన రోజుల్లో ప్రసాద్ తండ్రి రాఘవయ్య

గారు తన జీవనాన్ని శ్రమని విద్యనీ పెచ్చించి కావలసినంత ఆస్తిని కూడ గొట్టుకున్నాడు. ఎక్కడైతే ధనంవుందో అక్కడే అష్టాంతంగా పరువు ప్రతిష్టలుకూడా నిష్టవేస్తాయ్. అందులొనూ రానువచ్చుగారి వంటి వ్యక్తికి - మానవత్వం మూర్తీభవించిన వ్యక్తికి - దయా దాక్షిణ్యాలకి సముద్రుడు - అతనికికేం కావలసినంత అండదండలతోపాటు వద్దన్నా వచ్చే గౌరవ సత్కార ఆదరాలున్నాయ్.

దారిద్ర్యపు ఛాయల్లోకైనా వెళ్లాల్సి అగత్యం లేదు ప్రసాదానికి. అయినా అతనికి బీదరికమంటే ప్రేమ. తనకీ - సగస్కాగమిన్న ఏ ధనవంతుడికైనా - సామాన్య ప్రజలకీ ఏమిటి తేడా? పనకి ధనంవుంది - వాళ్లకిలేదు. అతేనా? కేవలం ఒక్క ధనంతోనేనా అన్నీ వచ్చేది? తెగని మనస్సులతో ఆలోచనలతో అలమటిస్తూ వుంటాడు ప్రసాద్.

అతనికి మనసారా ప్రేమించే వ్యక్తులూటే ప్రాణం. 'సేహితమంటే ఇద్దరి వ్యక్తుల మధ్య పాటిపాచ్చాలు లేకుండాటమే' అని అతని భావం. అలాంటి వారికై తన ప్రాణమైనా పెచ్చిస్తాడు. ఇక అతనికి డబ్బు ఓ లెక్కలోది కాదు.

వాళ్ల నాన్నగారు "నాయనా! రోజూ కారోవెల్లి చదువుకున రారా" అన్నా, తనకి మిత్రులకీ మధ్య అదోపెద్ద అవరోధమని, వినకుండా అక్కడే ఓ పెద్ద మేడ హరిచివర్న అద్దెకి తీసుకుని వుంటున్నాడు.

ప్రశాంతంగా ప్రకృతి మధ్య ప్రకృతి బిడ్డలాగా భగవంతుని 'ప్రసాదం' లాగా నివసిస్తున్నాడు.

దివాకరం ప్రసాద్ క్లాస్ మేట్స్. రమణా దివాకరం ఆ స్థమిత్రులు. తద్వారా రమణ పరిచయం ప్రసాద్ కి కలిగింది.

మిత్రుల్లో రమణా ప్రసాద్ ల స్నేహాన్ని గురించి ఓ మూట హాస్యంగా చలామణి అవుతోంది అది 'మగదంపతుల' నే మాట. తర్వాత ఈ ముగ్గుర్నీ కలిపి 'బ్రహ్మత్రయ' మనేవారు.

రమణా దివాకరుల మధ్య పోటపోచ్చాలులేవు. వారి స్నేహము గంగా యమునల సంగమం వంటిది. నిర్మలంగా సాఫీగా ఒడు ఊడుకులేకుండా సాగిపోతూ వుండే సదుల్లాగా వారి జీవితాలు సాగి పోతున్నాయి.

రమణా ప్రసాద్ ల మధ్య బేఖాలంటూ, అభిప్రాయా లంటూ అసలేవు. ఒకే అభిప్రాయం! ఒకే నిర్ణయం వారిది. ఒకగాడిలో పయనించే బండిలాగా, వారి స్నేహశకటం నిదానంగా నెమ్మదిగా సాగిపోతోంది. వీరిస్నేహం యమునా సరి స్వోతుల సంగమం వంటిది.

వీరి ముగ్గురిమధ్యా పోటపోచ్చాలనే మాటే పుట్టలేదు. ఇకముందూ పుట్టబోదనే వాళ్ల నుకుంటూ వున్నారు. త్రివేణి సంగమంవలె వారిస్నేహం నిర్మలమూ, నిశ్చలమూ.

వారువ్యక్తులుగా ముగ్గురు సంపూర్ణ వ్యక్తిగా ఒక్కరు. పలువురి దృష్టిలో వారు మువ్వరే! కానీ వారివారి దృష్టిలో వారు ఒక్కరే! వాళ్లు ముగ్గురూ ఒక్కటిగ బతుకుతున్నారు. ఒక్కటిగ మాట్లాడతారు. ఒక్కరిగ పోట్లాడతారు.

వారిలో దివారం సుమారుగ వున్నవాడే! అతని
ఆటానికి కాస్త దూరంలోవున్న ఓ పల్లకి చెందినవాడు. విద్యా
భ్యాసం నిమిత్తం వచ్చాడు.

ఇక రమణ ఒక్కడే గత్యంతరం లేక తన చెల్లెల్తో
ఆహార్యో ఉద్యోగం వెలగబెడతాన్నాడు పొట్టికోసమై!

రమణ వెళ్లేసిరికి —

ప్రషిద్ రేడియోవింటూ 'కాఫీ' త్రాగుతోన్నాడు.
దివాకరం 'ఓవోమ్యాట్' ఆస్వాదన, సంగీతం రసాస్వాదన
చేస్తోన్నాడు.

రమణ వెళ్లేక అతని భాగం 'తాగిమ్యాట్' కేసుగా
వచ్చింది.

హాయిగా పాటలు విసటం ముగిశాక రమణే మెల్లిగా
కదిలేశాడు.

'ఓయ్' దివా! అదేమిటా పరధ్యానం? నేనోమాంచి
విషయం చెబుతావను! ఒకమంచి నొవెల్ని సుమారు ఓనార్లు
కోజుల్నించి వదువుతోన్నా! భలేగా వుందనుకో! నాలోని
కొన్ని గుణాలు, నీలోని కొన్ని గుణాలు, ప్రసాద్లోని కొన్ని
గుణాలు అన్నీ కలిపి మనమేనా అనుకునేట్టు ఓ పాత్ర సృష్టించాడు.
నాచు భలే నచ్చిందిరా? భలేగా వుందనుకో!
ఆ విషయం చెపుతోంటే అతని ముఖంలో ఆశ్చర్యం, సంతో
షం ఒకటివెంట ఒకటి ప్రస్ఫుటమౌతున్నాయ్!

ప్రసాద్ నవ్యుతో అన్నాడు —

“ఎంతకీ ‘బావుండనుకో,’ అనటమేనా? లేకపోతే ఆ బావుండనుకో వమ్మైనా చెప్పటం వుందా?”

మిత్రుడి చనుత్కరానికి గట్టిగా నవ్వాడు నివాసిం!

సిగ్గుపడుతూ అన్నాడు ప్రసాద్.

“అది కాదోయ్! నవల అంటే జీవితమే అన్నమాట. జీవితానికి ఏతత్వబింబానికి ఆళ్ళే తేడాలేదు. నవల - జీవితానికి ప్రతిబింబం - జీవితమనేది యిలావుండాలని ఎలానిర్వచించలేమో,? నవలసికూడా కొన్ని పరిధుల్ని వర్పించి యిలావుండాలని నిర్వచించలేం. కానీ జీవితం యిలావుంటే బావుండని అనుకోగలం - ఎలావుంటే బావుంటుందో ఊహించుకోగలం. అలాగే నవలనీ చదివాలో - చదువుతూ వుండగ నేనొకంకొందీ లేనిదీ - ఎలావుంటే బావుండివుండేదీ చెప్పగలవు -

వాకరం అడ్డుతగులుతూ అన్నాడు.

“ఏమీ వచ్చిందీ చెప్పరా అంటే - నవల అంటే అంటే ఏమిటి? అదిఎలా? వుండాలి? ఇదిఎలా? చర్చించ మన్నది? ఈ ఉపోద్ఘాతం ఎందుకాగా?”

“నీ విట్టుకేం! చాలా సంతోషించాం! చెప్పేది కాస్త శ్రద్ధగ విను! నాకు జీవితమంటే పెద్ద అయిడిమీలు లేవు. అలాగని లేకనూ పోలేదు. అసలు జీవితమంటేనే ఓ పెద్ద జిల్ బ్రదర్. నీవు సాల్వచేస్తే అదిరై టూ కావచ్చు. తప్పు కావచ్చు! నీవు వ్రాసింది ఆ ‘నిర్ణీతలు’ వ్రాసిందానితో నీకి భవించాలి. అంతే! అది అచ్చంగా రై టూ కావల్సిం అవసరిం గాడా లేదు. అంచేతే పజివ్స్ కి కట్టి బాధ పడేదానినన్నా పజిల్స్ నీ, ఫలితాల్నీ చూస్తూ గడపటం హాయి అను కుంటాను.”

“ఇదిగో రమణ! నీకీ పుస్తకాలతో పిచ్చెక్కిలాగుంది. లేకుంటే అసలు విషయం చెప్పరా అంటే ఏదో పజిల్స్, జీవి తిం గురించి చెవుతావే?”

కోపంగా దివాకరం వేపు చూస్తూ —

“నీవు వినరా ప్రసాద్! వాడి మాటకేం గానీ. నా మటుక్కి రచన అంటే అందులో ప్రాధాన్యం యివ్వవలసి చర్చలకి కాక జవాబులకి. దేన్నో గురించి చర్చిస్తూ, ఎవరికీ తెలీదనీ నీ వొక్కడివే చెప్పాలనుకోవటం కే పొజుబాటు,”

“జీవితం ఎలా ప్రారంభమవుతుందో, ఎలా అంత్య ముందో ఎవరికీ తెలీదు. కానీ ప్రతివాడికీ తన ఆంటూ ఓ టుంటుంది. తెలీనిదాన్ని అనుభవించటం విచారానికి సిద్ధమవటం ఇదంతా ‘డిక్టిటర్ షిప్’

దేవుడి డిక్టేటర్! ఈ మానవులందరూ - నేనుకూడ - దేవుడు
 వాడనే అంటారు - ఎందుకంటే అతడున్నాడన్న లేడన్నా
 క్షణ కొత్తగేద లేదు - బలుగుతుందని ఎవరు అనుకుంటారో
 వారికి దేవుడున్నాడు - పోనీలే దానివిషయం. జీవితం ప్రారంభం
 భించాక చివరి కంటూ సాగిపోతుండేగాని మధ్యన ఆగదు.
 అలా నవల కూడా సాగాలి."

తర్వాత -

జీవితంలో ఓ సంఘటన తర్వాత మరో సంఘటన జరిగి
 నానూ మానవుడికి ఆనందం, హాయి, దుఃఖం, చిరాకు ఎలా
 క్కునూ పూటా యో రచనలోనూ అలాగే సాగిపోవాలి! రచన
 యితి బద్ధ్యం అంతా తాను ఓ లేచి రికార్డులాగా, చిత్రించే
 ఫిల్మ్‌లాగా పని చేయటం తప్ప మరోటి వుండకూడదు.
 తానొక వినుర్ప్పిగులుగ అందులో జొరకొవడం కోడదు. ఎంచే
 తంటే రచనకి వినుర్ప్పిచ్చి చాలా దూరం."

"ఇక ముగింపుని గురించి ఓపెన్ చర్చవుంది. పాతక
 లోకంలో. కొందరు విశ్వనాథ ముగింపుకీ, మరికొందరు శాశ్వత
 ముగింపనీ మెచ్చుకొంటారు. ఇంకొరింకోటి. కానీ నేననటం
 జీవితమంతా ఓ నష్టం చిత్రించటం సాధ్యంకాదు అలా
 చిత్రించ గల్గితే ముగింపు మాత్రం జీవితంలోనూగే విశాదమే!
 అందుకనే జీవితం ఇంకా మిగిలే వుండండి కాబట్టి ఆ మిగతా
 అ తా పాతకులే - వారి ఊహకీ వదిలేసి - ఓ సంగటనతో
 ముగించటం అసాధ్యం నవలకి ముగింపు -"

ఆగాడు ఊపిరి గట్టిగా పీల్చుకూ.

‘ఏం’ అయిపోయిందా? నీ ఉపన్యాసం! ఎను ప్రసాద్! ఈ అభిప్రాయాలు మనలో చెప్పేడు కాని సలుగురిలో నెలి బుచ్చుతే నవ్విపోయా? నీ అభిప్రాయాలు వాటి స్వస్థికరణ ఒక్కటి సమంజసంగా లేవు. మరీ యింత అచూయకంగా వున్నా వేంరా బాబూ? ఈనాడు ఆధునికప్రపంచం ఎంత అత్యుత్తమ వేగంతో ముందుకు సాగిపోతుందో, ఏమేం జరుగ నున్నాయో ఏమైనా గమనించావా? నీ ధోరిత్యో నీవు నాగుతూ, అన్నీ నీవనుకున్నట్టు సిస్టమేటిక్ గా జరగాలంటే నిన్ను వెట్టివాడి క్రింద జమకటతారు. ఒక్కోసారి అన్యాయం, అబదానికే జయంరా భాయ్, మార్కెట్ కెళ్తే ఏం చెప్పిందీ జప్తికి వుండదు. ఒక్క పుస్తకాలు, స్నేహితులు తప్ప ప్రపంచం లేదనుకుంటే ఎలా నెగ్గుకొస్తావ్? అయినా అన్నిచోట్లా యిలా నీస్వంత అభిప్రాయాల్ని అందరి నెత్తినా రుద్దమాక? కానీ నిన్ను ఆ ఆఫీసు ఎలా భరిస్తుందో తెలీటం లేదురా భగవాన్!”

“నీ విమర్శనా మెచ్చుకో తగ్గదే దివాకరం! నీవు నవ్వినా? నేను నవ్వినా ఇంకెవ్వరు నవ్వినా లోకంఅంతా వగులబడి విలుగపడి నవ్వినా ఏలాభం? తర్వాత మనమంతా విచారించాల్సి వస్తుండేమోనని నాభయం; నాచింతనూ, అతను చెప్పేదాన్నో ఆలోచిస్తే నిజం అగపడటం లేదూ?

గంభీరంగా ముఖంపెట్టి అన్నాడు.

తె... "విజ్ఞానం అల్లా వదలి నాకు ఒక్క ముక్క అయినా అర్థం
అయి చస్తేనా?"

ఎవరూ దానికి సమాధానం యివ్వలేదు.

రిమణి ఎట్లా చూస్తూ ఆలోచిస్తూ వున్నాడు.

దివాకరం కాఫీ కప్పుని గుండ్రంగా కదుపుతూ
దృష్టి అక్కడే కేంద్రీకరించాడు.

జ్ఞానాన్ని నేప చెట్టు - ఊగుతూ ఊగుతూ అందించే
శీతలదీపాననని అనుభవిస్తూ మత్తుగా కూర్చున్నాడు ప్రసాద్.
మూర్ఖ సంస్కారానికి నేప పచ్చడికి పూలని సిద్ధం చేస్తున్నా
నని చెవుతో న్నకుంది దాని పూగిసలాట!

హాకాల్తుగా 'వస్తానా!' అంటూ లేచాడు దివాకరం

కెను కెంటనె 'కనూ శిశి తాననీ' లేచాడు రిమణి.

'నుంచి' దన్నట్టు లెవు వాడు ప్రసాద్.

ఈ చిన్న వివాదం ఎదో తెలీని గాంధీర్యతని నిశ్చయిస్తే
ప్రవేశం పెట్టింది వారిముద్ద!

ఒకరిని ఒకరు గూచుకుంటూ విడిపోయారు.

చిక్కలు చిక్కగా అగ్గము కుంటున్నాయి!

అలాగే చీకట్లోకి చూస్తూ కూర్చున్నాడు. ప్రసాద్
ఎనిమిది గంటలు దాటే వరకూ.

ఆకాశం నిర్మలంగా వుంది. తలలో మల్లెపూలను
ధరించు కున్నట్టుగ చంద్రోదయం అయింది. పైట చెరుగుపై
రత్నాలను కుట్టుకున్నట్టుగ చుక్కలుతళతళలాడుతున్నాయి.
గగన సీమంతనీ శిరోభాగంలో! పరిమ సౌందర్యవతి యైన
ప్రీతిపూర్వకం సౌందర్యమే కదలాడినట్లున్నట్లు పిచ్చుదాభిమిషి
కదలి నపుడు చుక్కలు కిదలినట్టుగ నక్షత్రరాణులు వయ్యాల
రాలు వొలకబోస్తూ కదలిపోతున్నాయి. చల్లగా గాలి
వీస్తున్నది.

వసంతోదయవేళ వసంతలక్ష్మికి నయగరాల నీరాజనం
యిస్తోన్నట్లు ఊగిసలాడుతోంది రసాల వృక్షం! దానిపై అధి
నసించిన మత్తకొకిల మంగళ తూర్యనాదాన్ని శ్రవణ మనో
హరంగా వినిపించుతూ వున్నది.

కోకిలమ్మ 'కుహూ! కుహూ' నినదం ప్రసాద్ నిశ్శబ్ద
తపస్సుకి భంగం కల్గించింది.

అతను చిరాకుగా కుర్చీలో అటూ యిటూ కదిలాడు.
అతని మనస్సు ఎంతో వ్యభ సనుభవిస్తోంది!

ఏదో చెప్పటానికి మరచి పోయినట్లుగా చాలా బాధ
పడుతున్నాడు. "చెపితే ఎలావుండేది? చెప్పియుంటే ఏమి జరి
గేది? చెప్పకపోతమే మంచిదా? అందువల్ల మరేదైనా జరు

నుకుంటా?" ఎదీ శెప్పకోరిక సందిగ్ధావస్థలో అతని ముసుగు చాలా చికాకుని. అనుభవిస్తోంది!

తైటూర్పివేసి, మెల్లగా మెల్లగా దిగివెళ్లి తలుపు చేసి హోటలులు వేపుగ, వెళ్లిపోయాడు భోజనానికి.

ఆకాశంలో ఈశాన్యంగా ఓ మబ్బుతుసక కనిపించింది! నాచువ్యాస వున్న యింకో మేఘమాలిక దానినిచూచి 'తోడునస్తున్నా' నుండమంటూ సాగివచ్చింది.

వాటి ఏకాంతానికి, జంట తనాన్నికే చేసే యత్నాన్ని చూచి 'చిటుసవ్వులు చిందిస్తున్నాయ్' అన్నట్లుగ పలుగు రేఖల్ని వెదజల్లుతున్నాయ్ తాకకామగులు. |ప్రియురాలి చిటందిట హాసం చూచి ముగ్ధుడైన పతితోలే ప్రియాంగనా నాన్నిధ్యాసికే వెదుతున్నాడు రాకాసుధాకరుడు!

* * * * *

4

నుజాతకి ఆరోజంతా చాలా ఆనందంగా గడచింది. ఏవేవో కూనిరాగాలు తీసింది. చిన్నపిల్లలా గంతులై తే వేయ లేదు కానీ అంత ఆనందం త్రస్సుటిచ్చేటట్లుగ నడయాడింది.

అడవిలో ఆనందంగా పచ్చిక కొలుసుతో చలాకిగా గంతు వేస్తూ, అడవినంతా చుట్టి రావాలనే కాంక్షతో తిరిగే

తేడిపిల్లల చలాకిగోతిరిగింది. పిల్ల గాలితో సమ్యాప్తలాడుతూ,
సలూపాలాడుతూ పూగిసలాడే గడ్డి మొక్కలా పూగిపోయిందా
శ్లేంద్రంతో.

మొరపు మొరసేన సమయాన ధగధగలాడి విసేలలోచి
గ్గులు వెదజల్లే విసూత్తు వినీలాకాశంలా సంతోషపు వెలుగు
లతో, ఆనందపు మొరపులతో ఆమె మనస్సూ, ముఖమూ కళ
కళలాడుతూ పున్నాయి.

ఏదో అనిర్వచనీయమైన ఆనందం పరవశుతోక్కుతో
పుండ్రామెలో. ఎవరై నా ఎందుకు? అని అడగితే ఏం జనాబు
చెప్పేదో? సర్వసామ్యాంగా ఏమానవుడిలోనై నా తనలోని
జై శిష్యానికి కాస్త ఘోషదల పొందితే కలిగే భావసంచలనమే
కనిగిందామెలో.

* సాయంకాలం అరింటికే చక్కగాద్భువుకుని, శుభ్రంగా
ముఖం కడుక్కుని, మధ్యాహ్నం ఉతికి ఆరి వేసుకున్న తెల్లని
చీర - ఆమె నిగ్మలాత్మకు పైదోడుగ - కట్టుకుని, దానిపై
గగన యానం చేసే కానుమబ్బలాంటి నల్లని రవిక - ఆమె
సాంధ్ర సుధీర్ఘ కేశరాశికి సరిసామ్యాంసా - వేసుకుంది. బంగా
రంలాంటి ఆమె దేహచ్ఛాయకి ఈ రెంటూ చక్కగా వొడ్డిగి
వుత్తిడి బొమ్మకి అలంకాధిం చేసినట్టువుంది.

వినాదూ కనిపించని ఆనందం, లాలసత్వం, చలాకీతనం
ఆమెలో ద్యోతకమయ్యేసరికి పక్కయిళ్ళలో కాస్తదూమారమే
రేగింది. 'ఏమిటా' సంగతంటూ?

పైగా -

ఆమె పెనుకటి రాత్రి 'లీలగా' గానం చేసిన పైకి ఎరిగినా రాదు. ఎదో తమ కంఠానికి దొరికిన పెన్నిది ఆమెకి దొరికినట్లుగ భావించుకుని అసూయతో మాడిపోయారు. సహజంగా మూర్ఛించిన వారి నమ స్తత్వం పై ఆ భావం చక్కగ అతికించింది.

ఈగ్యాళ్ళవైన ఈ సంఘంలో సహజస్థితిని చాటిన ఏ సంఘటన అయినా తప్పకుండా ద్వేషభావానికి నాడుపోస్తుంది. వారిలోని జగుప్స నీరు పోస్తుంది. ఆ మొక్క ఒక్కోసారి వెరిగి పెద్దదై ఎంతైనా కీడు కల్గించవచ్చు. లేదా ఆన్య క్తి నిజాయితీ అనే ఆ 'తేపటి' ఎండ ఆ మొక్కని సమూలంగా నాశనం చేసి పలువురిలో ప్రశంసల నందజేస్తుంది.

బరితెగించిన పడచు - పక్కింటి కమలఅడగనే అడిగింది "ఏం సుజీ! బండి కాస్త జోరుగా సాగుతోండాదే?"

ఆ 'కమల'కి సుమారు ముప్పదియేళ్లు దరిదాపురికి వచ్చి వుండొచ్చు! అయినా ఆ వయస్సుకే అతిభోగాల వల్ల - అతీత భోగాలవల్ల ఆమె యవ్వనమంతా ప్రాణకాలపు వేసపి ఎండకి - కరిగిపోయిన నవనీతంలా క్షీణించి మధ్యాహ్నానికి వాడిన మల్లెపూవులా వుందామె బ్రతుకు.

ఐనా 'పృత్తి' నేర్పిన విద్యవల్ల, అలవాటుపడిన గుణం వల్ల పావడా కట్టుకుని, చిన్నపైట వేసుకుందామె. ఆ పల్లని

పావడా ఆమెలోని మాలిన్యాన్ని తెలియజేస్తోవుంది. ఆపావడ చాలీచాలక ఆమె శరీరాన్ని దాచలేక తబ్బిబ్బవుతూ తెల్ల బోతూ రంగు వెలసినట్లు కనిపిస్తూవుంది. వేసుకున్న బిగుతు రవిక ఆమె యవ్వనాన్ని కొలువలేకపోతూవుంది. ఎట్టటి రవిక ఆమె మనో కాతీన్యాన్ని తెలియజేస్తోవుంది. ఆకుపచ్చ రంగు ఖాటన్ శిల్కుపైట చెమట నిండుకున కాస్త రంగుమార్చుకుని షీటానికీ జారిపోతూవుంది, ఆపైట ఆమె వృత్తికీ, ఆమె రంగులు మార్చే గుణానికీ, ఆజారిపోవటం ఆమెయవ్వన షీటానికి తార్కాణంగావుంది. చేతకాని చిత్రకారుడు గీచిన చిత్రం లాగా, ఆశక్తుడైన రచయిత వర్ణనలా, వుందామె అలంకరణ. అచ్చం ఆ'జాతి' బ్రతుక్కి, జీవితానికి సరిబింబం ఆమె! ప్రతినిధి ఆమె!

ముఖంపై ఏర్పడిన మొటిమల్ని, ముడతల్ని అంతగా దాచలేక, కప్పపుచ్చలేక నెలానెలా బోతోంది వేసుకున్న పొడగు, స్నో షేసు. రంగరించిన తాంబూలం రంగు పెదాలకి మాటిమాటికీ తడుపుకుంటూన్నా సంసార స్త్రీలకి సహజ శౌందర్యంగా వెలుగొందే తాంబూల రాగచ్ఛాయ ఆమె ముఖానికి అంధహీన అలంకరణలా అసహ్యజ్ఞ కలిగిస్తోంది. అవు నుమరి! లిప్స్టిక్ వుండాల్సిన చోట తానెట్లా నెలుగుతుందది!

పరికించి చూస్తోన్న సుజాతకి కమల అలంకరణ అసహ్యజ్ఞే కలుగజేసింది. ఏదా ఒకనాడు కమలకుండా పౌండర్యంలే నేమో? సౌదామణి రేఖలా నిల్చున్న సుజాతసోయగం ఉన్న పుట్టించింది కనులలో!

కాస్త పరిచయూన్న ఆధారం చేసుకుని మళ్ళీ వేసిందదే ప్రశ్నని.

‘ఏమీ లేదమ్మా! ఏదో మనస్సు. కాస్త హాయిగా వున్నట్టుంది వాళ” అంతకు మించి మరేమీ లేదనే భావం వ్యక్తమయ్యేట్టుగ సాధ్యమైనంత త్వరగ సంభాషణ ముగియాలని క్లుప్తంగా అంది.

“అంతేనా! ఇంకా ఏదేదో విశేషం వుందనుకున్నావ్లే!”

అయితే లేదన్న మాటేగా?” అని మూతి మున్నూటారు వంకర్లు తిప్పతూ వెళ్ళింది కాస్త కుంటుతూ!

రోజూ మూసివుండే వాకిలి తెరిచి వుంది—

ఎన్నడూ వ్యక్తి ఛాయ లేనా కనిపించనిది మిగతా వారికంటే విశిష్టంగా అలంకరించుకుని వాకిట నిలబడి వుండటం—

ఈ రెండూ—

ఆ వృత్తికి అలవాటుపడిన ‘అంగా’ జనానికి కొంచెం చెడు బుద్ధిని పెంచి, మరికొంచెం చొరవని కలుగజేశాయ్. సహజమైన వాలుచూపుల్ని విశిరారు ఆ చొరవనాధారంగా!

ఇంకా అల్లాగే అక్కడే వుంటే మరే ప్రమాదం ముంచుకొస్తుందోనని భయపడుతూ వాకిలి వేసుకుని వెళ్ళింది లోపలికి!

పోలీసు స్టేషన్లో తొమ్మిది గంటలు కొట్టేరు - “అబ్బా! ఇంకెంత సేవో ఈ నిరీక్షణ!” నిట్టూర్పుతూ అనుకుంది.

మంచం చక్కగ దులపబడి దానిమీద తెల్లటి చీర అంచులు కనిపించకుండా పరువబడి వుంది. తలవేపున తలగడ చీర క్రిందుగ పెట్టింది - అది తన ఉనికిని తెలయజేస్తూనే వుంది. మాసిన దుప్పటి ఎంత ఉదికినా తెలుపుకాక అక్కడక్కడా కోగి చిరునవ్వులా - దుడ్డునుసి సహాయంలా - తెల్లబడి ఓ విధమైన అసహ్యన్నే కలుగ జేస్తున్నది. అయినా వున్నంత మటుక్కి శుభ్రంగా, ఆహ్లాదకరంగా శోభాయమానంగా వుంది. దీసం కూడా శుభ్రం చేయబడి తెల్లని కాంతుల్ని పిరజిమ్ముతోంది. దానికి కూడా ఆనందంగా పుండేమో వెలుగు రేఖల్ని విసరి విసరి వేస్తోంది!

ప్రవాహంలా వస్తూవున్న ఆలోచనల్ని ఆపుకుంటూ కొంచెం మేను వాల్చాలనిపించటంతో మంచం మీద పడుకోబోయింది. మనస్సులో ఏదో ఉహా మెదలటంతో మానుకుని క్రింద మరోచీర పట్టచుకుని పడుకుంది.

కానీ నిర్దాక్షిణ్యమైన లోకం వలెనే, కఠినాత్ముని కరుణ వలెనే నిద్రామతల్లి కూడా ఆమెపై దయచూపలేక పోయింది. ఆలోచిస్తూ గడపడంకంటే ఆమె చేయగలిగిందీ చేయవలసింది ఏమీలేక పోయింది.

ఆర్థం లేకుండా ఆకాశం వేపు చూస్తూ కాలం గడిపితే

ఆగకుండా కాలం వెళ్ళినట్టు ఆమెకూడా కాలం సాగిపోతూ వుంది. మనోవీధిలో మనస్సుని ప్రతిబింబించుకుంటూ వుంటే! ఈ లోకంలో గమనించినా గమనించకున్నా సాగిపోయే సంఘటనల్లో కాలం గడవటం ఒకటే!

మెల్లగా తలుపు త్రోయటం విని ఉలికిపాటు చెంది చీర నర్దుకుని పైట నిండుగ కప్పుకుని లేచి నిలబడింది. కాస్త తటపటాయించి ప్రవేశించాడు ప్రసాద్.

“రండి!”

చిరునవ్వుతో (పలుకరించింది), పిలిచింది!

“ఇంతదూరం వచ్చాక, పొమ్మని నెట్టినా పోలేను సుజాతా”

నిండుగా సు-జాతా అనటం ఆమెకి ఎంతో హాయిని చేకూర్చింది.

మంచంమీద కూర్చుంటూ, ‘ఈ రోజు ఎలా గడవటం’ అన్నాడు చిరునవ్వుతో. ఆమె ఇంకా నిలబడి వుండటం గమనించి ‘కూర్చో సుజాతా’ అన్నాడు.

ఒక్క రోజుకే ‘మగవాళ్ళింత చనువు తీసుకుంటారా?’ అని ఆశ్చర్యపోతూ క్రింద కూర్చో బోయింది.

“ప్లీజ్! నా కండిషన్ మరచి పోయినట్లుంది. మళ్ళీ

మళ్ళీ చెప్పలేను. అదినాకు చాలా బాధ కలిస్తుంది ఇక్కడే కూర్చో.”

కంఠస్వరంలో ఇందాక లేని గాంభీర్యం గమనించి చలించి పోయింది.

ఓ చివర కూర్చుంటూ “మీరే చెప్పండి ఎలా గడపు దామో” అంది. ఆమె కంఠస్వరంలో అప్పుడే మాధుర్యం పరవళ్లు తొక్కుతూ వుంది. దాచాలన్నా దాగని నిధి అది.

ఆ మాధురీ స్రవంతికి, ఆ ముగ్ధత్వ స్రతిపాలన కే మురిసి ముగ్ధుడౌతూ, ‘ఓ పాట పాడు సుజీ!’ అన్నాడు.

వెంటనే నాలిక కొరుక్కుని “క్షమించండి. చాలా చనువు తీసుకుంటున్నాను” అన్నాడు.

“పోనీలండి! నేను చెప్పకుండానే గ్రహించుకో గల్గుతున్నారు. సంతోషం” అంది మెల్లిగా నవ్వుతూ.

ఏం జవాబు చెప్పగలడతడు? ఎవరైతే మాత్రం?

‘పాట పాడమన్నారు? ఏం పాడను? కీర్తనలా? అన్నమయ్యనా? పురంధర దాసునా? త్యాగరాజనా? సినిమా పాటలా? ఏం పాట?’

“రికార్డుల సంగీతం వినీవినీ విసుగై త్తింది. సినిమా పాట లెందుకు? కీర్తనలే పాడండి ఎవరివైనా? చక్కని కీర్తన పాడు సుజాతా!”

ప్రతిపర్యాయం 'సుజాతా' అవటానికి కారణం మరి వేరు
మార్గం లేక పోవటమే కావచ్చు ననుకుంది.

మెల్లిగా -

చాలా లో గొంతుకలో -

“నన్ను పాలిప నడచినచ్చితివా నా ప్రాణనాథా!”
‘ప్రాణనాథా! అనేప్పుడామె గొంతుక కొద్దిగా చలించింది.
ఆ చలనం కూడా రాగచ్ఛాయకి అందాన్నిచ్చింది.

ఆమె గొంతుకలో వేయికిన్నెరలు మాధుర్యం తోణికి
సలాడుతూ వుంది. కోకిల కొసరి కొసరి కవ్వించే రీతి, అందు
లోని మాధుర్యమూ, సౌకుమార్యమూ, ముద్దకట్టు కున్నాయ్.
ఆ రాగాలాపనలో దివ్య గంధస్వం ప్రాణం పోసుకున్నారు.
వియచ్చరల పవనూపుర నిస్వనంలా శ్రవణ మనోజ్ఞంగా వుంది
ఆ గాన మాధురి. వీణానిక్కణాలూ, వాయులీన ధ్వనులూ,
మృదంగ నిస్వనాలూ, సితార్ గలగలలూ వీటిసాయం ఏమీ
లేకుండానే గంధర్వలోకాన్ని సృష్టిస్తోకది. ఆ విమల గాంధ
ర్వంలోని మూర్చ్ఛనలు పోతున్నాడు ప్రసాద్.

తానేదో లోకంలో తేలిపోతున్నట్లు, ఈ లోకాన్ని
వీడి పోతున్నట్లు కేవలం రసానందమే ఆహారంగా గల మరో
లోకంలో విహరిస్తోన్నట్లు భావిస్తూ ఆ భావనలో తననుదాను
మరచిపోయి నిద్రాలోకంలోకి సాగిపోయాడు.

పాట పూర్తయ్యాక చూచిన సుజాతకి అతను నిద్ర

పోతూ వుండటం కనిపించింది. ఆ మెకి ఎన్నడూ కల్గని ఆనందం కలిగింది.

తనూ ఓ మూల కొంగు పరచుకుని పడుకుంది. అర గంట వరకూ నిద్రపట్టలేదు. తర్వాత ఎప్పుడు నిద్దుర పోయిందో తెలీలేదు.

కచేరీలో పండ్లెండు గంటలు కొట్టారు. త్రుళ్ళి పడి లేచింది. 'ఇక తనకి నాల్గు గంటలే నిదుర' అనుకుంది. బయటికి వెళ్ళి చందమామని చూద్దామనిపించింది. తననూ జూచి పక్కవ్వాళ్లే కాక నీలాకాశంకూడా పరిహసిస్తుండేమోనని భయపడి అలాగే నేలకి కరచుకుని పడుకుంది.

ప్రకృతంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది.

సకల భువనాలనీ రక్షించి, కాపలా కాసేవాళ్లు ఎవరూ లేరని అప్టదిక్కులూ, గగనకాంతా శ్రద్ధ తీసుకున్నట్టు ఆస్నీ మేలుకుంటున్నాయ్. ఆమె వళ్లు విగుచుకుంటూ వుంటే తాల్చిన చేరపై వున్న ముత్యాలు కదిలినట్లు తారకామణులు మిలమిలా, ధగధగా, తళతళా, మంటున్నాయ్.

మనలని చూచేవాళ్లు తక్కువ కదా అని దుఃఖపడి ఓ కన్నీటి బొట్టు వదిలితే ఆ కన్నీటి చుక్కే చంద్రాతపంలో నక్షత్రంలా వెలుగుతోందా అన్నట్లు వున్నాయ్ నక్షత్రాలు.

చూచేవారు లేరనే చింత అధికంగా వున్నట్టు కోప

గించుకుని వెళ్ళిపోయే వాసన సజ్జకలా శృంగారాన్నంతా తీసి వేస్తున్నది ప్రకృతి.

‘అలిగిన వేళనే చూడాలి అతివ అందం’ అన్నట్టు నియద్యామిని సింగారమంతా యిప్పుడే తెలుస్తున్నది.

కోడికూతతో—

ఎవరో చెవి దెగ్గరగా వచ్చి పిలిచినట్టు మెళుకువైంది సుజాతకి. చీర సవరించుకుని ‘ఆవళిస్తూ’ లేచి నిలుచుంది. తలుపు తీసుకుని బయటికి వెళ్ళింది. వేగుచుక్క బాగా ప్రకాశవంతంగా వెల్లుతోంది. అలతి అలతి కాంతులతో శుక్రతారమిలమిల లాడుతోంది. ఆప్రశాంతతకి గాంభీర్యానికి భయమేసి ఓ నమస్కారం చేసి ఇంట్లోకి వచ్చేసింది.

“ప్రసాద్ గారూ! ప్రసాద్ గారూ!”

ఆమె పిలుపుకి ఉలిక్కి పడ్డట్టు లేచి వాచి చూచుకుని “అప్పుడే నాల్లు అయిందే! నీవు నిద్దురే పోలేదా సుజాతా?” అన్నాడు.

‘ఇప్పుడే మెళుకువైందండీ’ అంది నెమ్మదిగా

“సరే! ఇక నేను వస్తాను జాగ్రత్తగా తలుపేసుకో” అని వెళ్ళిపోయాడు.

తలుపేసి లోపలికొచ్చిన సుజాతకి నవ్వాచ్చింది. ‘ఈ నాటికై నా. ఒకరు నా జాగ్రత్తపై జాగ్రత్త తీసుకుంటున్నారు.

కదా!' అని, హఠాత్తుగా భయపడింది. 'తనేదై నా చేయరాని పని చేస్తున్నానా' అని.

'అయినా అన్నీ భగవంతుని యిచ్చమేరకు జర్మిగేద ప్పడు తనదంటూ ఏముంది?' అనుకుంది. మెల్లగా చల్లగాలి వీస్తూండటంతో సవతి తల్లి దయలాగా నిద్ర మంచు కొచ్చింది!

* * * * *

5

'రమణా! ఒకేయ్ రమణా!'

బయటినుంచి పిలుస్తున్నారేవరో!

నంటింట్లో వున్న విజయ తలుపుతీసి తొంగిచూచింది.

బయట రాజా!

చిరునవ్వుతో -

'రండి' అంది

"అన్నయ్య లేడండీ!" అన్నాడు కావాలసినంత విన యాన్ని కంఠస్వరంలో ధ్వనింపజేస్తూ!

'ఉన్నాడండీ! స్నానం చేస్తోన్నాడు. అంత వరకూ మీరట. కూర్చోండి'

మర్యాదకి మారుపేరులా వుంది విజయ ప్రవర్తన.

లోపలికి వచ్చి, అక్కడేవున్న కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.
చూడక పోవటంతో క్రిందనున్న పుస్తకం తగిలించి నుం
చుని చేతిని తీసుకుని చూచాడు.

రమణ చదువుతోన్న నవల!
పేజీలు త్రిప్పాడ!

అక్కడక్కడా సన్నగా లైట్ గ పెట్టిన పెన్సిల్
గుర్తులు కనిపించాయి!

రమణ లైబ్రరీ పుస్తకాలు తెచ్చి చదువుతూ అక్క
డక్కడా చక్కగా వున్న అభిప్రాయాల్ని వరణనల్ని, చెప్పే
విధానాన్ని 'అథో రేఖాంకితాల్ని' చేస్తాడు. నవల పూర్త
య్యాక అన్నీ కాక చాలాబావున్న వాటిని ఎత్తి వ్రాసుకుం
టాడు. తర్వాత ఆక్రీగీతల్ని శుభ్రంగా రబ్బర్ తో తుడిచి
వేస్తాడు.

మనస్సుని కదిలించే రచన అయితే చదివేప్పుడే విమర్శ
వ్రాస్తాడు. "నిజంగా విమర్శ అనేది పఠిత రచనలో నిమగ్న
డయ్యే వ్రాయాలంటాను" రమణ అభిప్రాయంతో వాళ్లు
ముగ్గురూ ఏకీభవిస్తారు. అతన్నొని ఈ గుణానికి అందరూ
ముగ్గులవుతారు.

లుంగీ చుట్టుకుని - తువ్వాలతో ఒళ్లు తుడుచుకుంటూ
వచ్చాడు రమణ.

తలెత్తి చూచి అన్నాడు రాజా.

“అయిందా ఇంకా ఆలస్యమా?”

“ఒక్క ఊణ!”

రెండు నిమిషాల్లో గుడ్డలు వేసుకుని. చక్కగా తల దువ్వుకుని, చెప్పలు వేసుకుంటూ ‘పద’ అన్నాడు.

“బావున్నట్టుందే?”

కుర్చీలోంచి లేస్తూ అన్నాడు రాజా

“మరేమిటను కున్నావ్? మనం చదివే నవలం శీ అది ఎంతో బహుండ్లమైనదై యుండాలి! ముఖ్యంగా మన పెన్సిల్ గుర్తులు పడాలంటే వారీను!” ‘మన’ అనే పదాన్ని ఒత్తి పలుకుతూ అన్నాడు.

“చాల్లెవోయ్! నీ డబు! తర్వాత ఇస్తావా?”

“ఓ యస్! మన సొమ్మే పోతుంది. పోయినా లైబ్రరీది కానీ. ఐనా నీకు యజ్ఞామ్నే దగ్గర కొచ్చాయల్లే వుంది. అదే నా వ్యధ”

“అదేం లేదులే! బాగుంటే ఓ రోజులో చదివేస్తాను. అంత మాత్రాన నా చదువేం పాడవదు. ఒక వేళ పాడై నా ఒక్క రోజు చదువనంత మాత్రాన పాడయిపోయే చదువు పాడు కావటమే మంచిది. ‘తుమ్మితే ఊడిపోయే ముక్కు ఎంత కాలమని వుంటుంది?’ అంచేత ఓ మిత్రమా! మనకట్టే దిగులేదు నీ వనే ఆ పరీక్షల గురించి.”

డ్రమెటిక్ గ అన్నాడు రాజా!

రమణ పగలబడి నవ్వుతూ —

“ఓరీ నీ అసాధ్యం గూల! ఎవరై నా వింటే నవ్వుతారు.
మీ వాళ్లు చెవికెక్కిందంటే చదువుకి గుడ్ బై! ఏతతో నీని
మాలు, నవలలు!”

“ఇక చాల్లే నీ ఉపన్యాసం పద” అన్నాడు రాజా!

‘విజయా తలు పేసుకోమ్మా’ వాకిలి దగ్గరగా లాగుతూ
అన్నాడు రమణ

ఆరోజు ఆదివారం!

అందరికీ హాయి! ప్రతి ఆదివారం కొన్ని గంటలు తప్పని
సరిగా రమణ తనతో తిరగాలని రాజా ఉబలాటం! ప్రతి ఆది
వారం ఆరునూరై నా సూరు ఆరై నా రాజా-రమణలు బలా
మూర్ తిరగాల్సిందే!

అది పబ్లిక్ పార్కు గానీ, ప్రైవేట్ గానీ ఎక్కడై నా
సరే వాళ్ళిద్దరూ ఏకాంతంగా తిరిగి రావాలి! మరెవ్వరు
తోడున్నా రాజా మాట్లాడడు. మాట్లాడలేడు!

మిత్రులిద్దరూ ఊరిమీదికి పడ్డారు

ప్రాతః కాలం ఇంకాసరిగా దాటకముందే ఎండ చంద్ర
నిప్పులు చెలుగుతోంది. వేసవి బాగా విజృంభించుతోంది
పగలంతా ఎండలు! ఇంట్లో ఉంటే ఉక్కట! బయటయితే
ఎండలు. భరింపరాని విధంగా వుంది. ఇక చీకటి పటితే ఇళ్ళ

నిండా, వీధులనిండా దోమలు! ఏనుగు తుండాల్లాగా తుండాల్తో
కలచి చంపేస్తాయ్ మనుషుల్ని! నరకమంటే ఎక్కడుంది అని
అడిగే వారికి మాగాణి పొలిమేరలు దాటాని ఊర్లో అనే
జవాబు!

ఆదివారం అవటం మూలాన బస్సులు ఆఫీసుకెళ్లే వాళ్ళు
రద్దీలేదు! 'ఆఫీసరుడి' "అనుగ్రహానికి" పాత్రులైన పెద్ద మను
షులు మంత్రం తిట్టుకుంటూనే ఆదివారంకూడా ఆఫీసుకెళుతు
న్నారు. మ్యాటిసికి వెళ్లేవాళ్లు నడిచే నెడుతున్నారు సిటీ
బస్సులో కూర్చుని ఆనందం అనుభవించేంత ఎత్తుకి ఎదుగ.
లేదా జనం ఇంకా!

డ్రైవరు ఎండ వేడిమికి నిట్టూరుస్తూ నిప్పులు కక్కి
యింజన్లో తు స్తీపట్టూ చెమటలు కార్చుకుంటూ రక్తా
నమ్ముకుంటూ వున్నారు జీవన భ్రతికై.

రమణ వెళ్లాక ఓ గంట గడిచాక దివాకరం, ప్రసాద్
వచ్చారు. వీధి తలుపు వేసివుంది.

ప్రసాద్ రమణ స్నేహానికి వయస్సు వచి.నా ప్రసాద్
రమణ యింటికి రావటం మాత్రం అదే ప్రథమం!

తనకథ చెప్పాలని నిశ్చయించుకుని వచ్చాడు ప్రసాద్.
ఆ ప్తమిత్రులు, అంతా వివరించి సలహా తీసుకుని తన కార్యా
చరణకి నాందీ వాక్యం పలుకుదా మనుకున్నాడు. మిత్రులు
ముగ్గురూ పూడాలని ప్రసాద్ కోసం వచ్చారు కృష్ణమూర్తి,
ప్రసాద్.

తలుపు తట్టారు.

‘ఎవరూ’ అకటూ తలుపు ఓరగా తెరిచింది విజయ,

భోజనం చేస్తూ చేస్తూ లేచి రావటంవల్ల కుడిచేయ్యి వెనక్కి పెట్టుకొని ఎడమ చేయి వాకిలికొనించి తొంగి చూసింది. వేడి వేడి అన్నంతింటూ రావటంవల్ల ముఖం నిండా చెమట పోసింది. చెమటకి ఫాలభాగంలో అతుక్కపోయిన ముంగురులు చెమట. గాలి తగలి ఆరీ ఆరకుండా వుండటంవల్ల మెల్లి మెల్లి గా కదలటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయ్.

దివాకరం అతనివెంట మరో నూతన వ్యక్తి వుండటం చూచి, కాస్త వెనక్కి తగ్గి-

‘అన్నయ్య లేడండీ! బయటికి వెళ్లాడు’ అంది.

“వచ్చి వెళ్లామని చెప్పమ్మా! దివాకరం ప్రసాద్ వచ్చారని చెప్పమ్మా. ఇంటికి తిరిగి వస్తూనే ప్రసాద్ ఇంటికి వచ్చేయమని చెప్పమ్మా” అన్నాడు దివాకరం.

‘అలాగే నండీ’ అంది.

ఇద్దరూ తిరుమ్మలులయ్యారు.

వాళ్లు వెళ్లినవేపే చూస్తూ అతని పేరు ‘ప్రసాద్’ కాబోలు అనుకుంది.

వీధి మలుపు తిరికాక,

“ఎవర్రా ఆ అమ్మాయ్ రమణ చెల్లెల్లా?” అన్నాడు ప్రసాద్.

“అవునురా! పిడయ అని రమణ చెల్లాయి. చాలా చెలాకయిన పిల్ల లే! అతి చురుకైన అమ్మాయి కూడా! అన్నకంటే మరికాస్త ఆసక్తి ఎక్కువ అన్నిట్లా! నా హిత్యమంటే ప్రాణం వెడుతుంది. చాలా వేగంగా చదివేస్తుంది దేన్నైనా! అర్థం చేసుకుని విమర్శించటంలా అన్నయ్యకంటే ఓ ఆడు ఎక్కువే చదివింద. మనవాడేదైనా వ్రాస్తే ఫెయిర్ చేసేది ఆవిడ!”

“ఓహో!” అన్నాడు ప్రసాద్

* * * * *

సుమారు ఒంటిగంట కావస్తోంది.

వై శాఖ మాసం మార్తాడుడు మండిపడుతోన్నాడు. అగ్ని శిఖలా వెలిగి పోతున్నాడు. అగ్నిజ్వాలలు వెలాద్బుతున్నాడు అగ్ని వర్షం కురిపిస్తోన్నాడు.

సార్కులో కానుగ చెట్ల నీడలో కూర్చున్న రాజాకీ రమణికి ఆ వేడి సెగలూ ఏమీ సోకటం లేదు. మాతృచ్ఛాయలో చల్లదనంలా కానుగ నీడలు సుఖాన్ని అనుభవిస్తున్నారు.

కాని వారి మనసులు మాత్రం వేడివేడి అగ్ని జ్వాలలు రగులు కుంటున్నాయ్. ఆ వేడికి ముఖాలు కాస్త వాడివున్నాయ్!

ఇద్దరికీ ఆలోచనా వ్యక్రగతతో కాలం కనిపించటం లేదు. తీవ్రంగా ఆలోచించటంతో ముఖాలు చెమటపట్టి వున్నాయి. భోజనానికి ప్రోద్దు పోవటంతో ముఖాలు మరీ వాడి పోతున్నాయి.

రమణ ముఖంలో ఏదో వ్యక్రగమైన ఆలోచన. రాజా ముఖంలో ఏదో తీవ్రమైన ఆవేశమూ కనిపిస్తున్నాయి.

‘నేనీ పెళ్ళి చేసుకోకుండా బ్రతక లేనురా!’ హఠాత్తుగా అన్నాడు రాజా.

“ఏ నిర్ణయానికై నా సమ్యక్ దృష్టితోడి విచారణ అవసరంరా బాబూ! ఊరకే అలా ఆవేశపడి తొందరపడితే ప్రయోజనం ఏం వుందీ? నీ ఆంగీకారం కంటే, నిర్ణయం కంటే నీ తలదండ్రుల ఆంగీకారం ముఖ్యం. నీవు కోర్తున్నావు సరే! నేనూ అంగీకరిస్తాను. అయితే నీవు యింకా నీ కాళ్ళమీద నిలిచేటంత యోగ్యత సంపాదించలేదు.. నీవు వాళ్ళని కాదని వివాహం చేసుకున్నా నిన్ను నీవు పోషించుకుంటూ ఆమెని పోషించగలిగే యోగ్యత వుండాలి! అలా లేనప్పుడు ఆవేశ పడటం అవివేకం! తొందరపడి నిర్ణయాలకి రావటం మరీ అవివేకం! ఏదోనీవు ఆ కాస్తా డిగ్రీ తీసుకుంటే తర్వాత ఆలోచించ వలసిన మాటలవన్నీ!” అన్నాడు రమణ.

‘అంతే నంటావా?’

“కాక మరి యిదేం అంత తేలిక సమస్య అనుకున్నావా? నీ జీవితానికే సంబంధించినది. జీవితాంతం వుండేది. కాఫీ

త్రాగటం వదులుకుని మళ్ళీ మూన్నాళ్లు పోయాక తాగాలని
 పిస్తున్నదోయ్! అనటం కాదు! ఇంత తీవ్రంగా చర్చించుకుని
 త్వరత్వరగ రావలసిన నిర్ణయాలు కావివి ఇంకా తొమ్మిది
 మాసాలుంది, నీ చదువు ముగియటానికి, కావలసినంత తీర్మాన
 ఆలోచించుకుని నీ నిర్ణయాల్ని మలచుకో! ఊహల్ని పరీక్షిం
 చుకో! ఆవేశానికి కాక బాధ్యతకి కట్టుబడి పూడగల్గినట్లైతే
 తర్వాత ఆలోచిద్దాంలే!" అన్నాడు రమణ!

రాజా ముఖం మ్రానంగా తయారైంది!
 ఆవేశ పరులకి ఆలోచనాశక్తి తక్కువ!

ఏదో తోచిన వూహాని వెంటనే ఆచరణలో వుంచా
 లనే ఆరాటమే కాని వాని ఫలితం ఎలా వుంటుందా అనే
 దృష్టి వుండదు. తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని ఎవరైనా కాదన్నా
 దానికేమైనా అడ్డంకి తగిలినా చెప్పరానంత బాధ పడతారు.
 అది సహజం! ఆ బాధ అయినా అది తాత్కాలికమే!

మెల్లి గాలేచి, కాళ్ళి దుచ్చకుంటూ బయల్దేరారు. నాలుగు
 రోడ్ల వద్ద గడియారం రెండు గంటలకి దగ్గరగా చూపిస్తోంది
 కాలాన్ని!

విడిపోతూ కూడా హెచ్చరించాడు రమణ.

“తొందర పడకు రాజా!”

* * * * *

ఇంటికొచ్చే సరికి విజయ కుర్చీలో కూర్చుని తనకోసం
 ఎదురు చూస్తోంది. వేసవి కాలం అందు నా భోజనానంతరం

కుర్చీలు పడక! వద్దనుకున్నా నిద్దుర అలా అలా తొంగి తొంగి
చూస్తూనే వుంటుంది వచ్చే నిదురని ఆపుకుంటూ ఎస్తాడనే
అన్నయ్య కోసం ఎదురు చూస్తూ కనురెప్పల్ని బదువుగా
మూస్తూ తెరుస్తూ వుంటే నల్లకలువపూలు అలా అలా గాలికి
పూగిసలాడుతూ వున్నట్టుంది!

సుభద్రమ్మగారు చాప పరుచుకుని చెయ్యి తలగడగా
పెట్టుకుని పడుకుంది! ప్రక్కన్నే కళ్ళద్దాలూ, తిరుగవేసి తెలుచి
మూసిన భగవద్గీతా కనిపిస్తోన్నాయ్! జీవితం మలుపు తిరికాక
వేదమార్గ నిష్ఠమైన భారతదేశంలో మానవుడికి ఆధ్యాత్మిక
చింతన వై పే దృష్టి!

మెల్లి గా తల్లికి నిద్రాభంగం కాకుండా వచ్చాసింట్లోకి!

కాళ్లు కడుక్కుని వంటింట్లోకి వెళ్లేసరికి పీటవేసి అన్నం
వడ్డించింది విజయ.

చేతిలో నీళ్లు వంచుచుని అవుపోసనం పడుతూ చెల్లెలి
వేపు చూచాడు.

మాగాయ కలుపుతూ వుంటే నెయ్యి వడ్డిస్తూ అంది
విజయ.

“అన్నయ్య దివాకరం, ప్రసాద్ గారు వచ్చి వెళ్ళారు!
నిన్ను ప్రసాద్ గారి యింటికి వెంటనే రమ్మన్నారు. భోజనం
అవుతూనే వెళతావా?”

కాస్త అలసిన శరీర భావనతో కొద్దికొద్దిగా విసుగుని
జోడించి—

“సరేలే యిప్పుడేం చేతకావటం లేదు. సాయంకాలం చూద్దాం” అన్నాడు.

భోజనంచేస్తూ ఎదురుగా కూర్చున్న విజయ మఖిలలోకి చూచాడు. అన్నయ్య కళ్లలోకి సూటిగా చూస్తూంటే అర్థంకాక తల తిప్పకుంది. ఏనాడూ కనిపించనంత విస్పష్టంగా కనబడింది అతనికి చెల్లెలి సౌందర్యం అంత సౌందర్య వంతురాలు గుణవంతురాలు విజ్ఞరాలు విధేయురాలు తన చెల్లెలు కావటం తన అదృష్టంగా పూర్వజన్మ సుకృతంగా ఏదో పుణ్య విశేషంగా భావించాడు.

భోజనం ముగించుకుని అలాగే మత్తుగా కుర్చీలో పడుకుని ఓ క్షణంలో నిద్రాదేవి వలపు కౌగిలిలోకి జారిపోయాడు.

* * * * *

6

“సుజాతా!”

పాము ప్రక్కన ఫుట్ పాత్ వెంట మానంగా తల వంచుకుని నడుస్తూన్న సుజాతకి ఆ మూడక్షరాలూ, వాటి ఉచ్చారణ మూడు పిడుగులు పడ్డట్టా వాని వెంటనే కర్ణపుట బేధనాదక్షమైన శబ్దత్రయం వినబడ్డట్టా అనిపించింది.

ఆ పిలుపుకి నవనాడులూ జలదరించగా, ఉలిక్కిపడి వెనుదిరిగి చూచింది.

ఎదురుగా బాబుల్!

వణికిపోయింది!

ఆరడుగుల ఎత్తు; ఎత్తుకి తగ్గ లావు, కండలు తిరిగిన
చేతులూ, చింత నిష్పల్లా సర్వదా సారాపాన మత్తతతో
ఎఱ్ఱబడ్డ కళ్ళూ, రేగిన జత్తు క్రూరమైన చూపు! బాబుల్
క్రూరంగా నవ్వుతూ ఎదురుగా కనిపిస్తే పసిపిల్లలు జడుసు
కుంటారు! భయస్థులు వణికిపోతారు!! పెద్దవారు వైదొలగి
నిశ్చబ్దంగా పోతారు!!

మడమలు త్రొక్కుకున్నట్లుంది సుజాతకి!

నిలువలేక నిలువలేక కాలు నిలువ ద్రొక్కుకుని అంది
“ఏం”

“ఆహా! నాతో ‘ఏంపని’ అని అడిగేవరకూ వచ్చిందా
కథ? అంతగా మారిపోయావా? ఈ పదిహేను రోజుల్లోనే
ఇంత కథానాయకురాలి వయ్యావా? కొన్నాళ్ళు పోతే అసలు
నేను గుర్తుకి రాక ‘ఎవర్నివు’ అని అడిగినా అడుగుతావేమో
కదూ? అది సరే పార్కులోకి పద!”

పర్జన్య గర్జన సదృశమైన పలుకులకి బెదరి పోయింది.

బాబుల్ తో పార్కుకా? ఇంకేమైనా వుందా?

బయటికి వచ్చేవరకూ తన ప్రాణాలమీద తనకి అధికా
రం లేదు. నమ్మకమూ వుండదు.

అవును! అనుభవం నేర్చిన పాఠం అది!

“ఎందుకు?” అని ప్రశ్నించబోయి భయమేసి ఆగింది. బాబుల్ దూరమైన రోజుల్లో అతని పేరు తల్చుకుని తల్చుకుంటే గుండెలు జలదరింపు బయలుదేరి ఆ రోజంతా నిద్ర పట్టక అల్లాడిపోయిన రోజులున్నాయ్!

ఇక ఆలోచిస్తూ నిలబడితే మరేమైన సంభవించ వచ్చనే భయంతో పార్కులోనికి మళ్ళింది.

దూరంగా ఎవ్వరూ లేని స్థలానికి వెళ్ళి గడ్డిలో చదికిల బడుతూ అన్నాడు.

“మరీ నువ్వేం అంత పతివ్రతవు కాదులే నేను కూర్చుంటే నీవు నిలువబడటానికి అలా కూలబడు.” అతని కంఠంలోని కర్కశత్వానికి చెట్లు కదలాడిపోయాయ్! ఆ మాటల్లోని వేడి శరీరాన్ని మాడ్చి వేస్తోంది! పార్కులో దీపాలు వెలిగాయ్!

ఉలిక్కిపడింది!

“ఏం భయపడు తున్నావా?” వికటంగా నవ్వుతూ అన్నాడు.

బరువుగా కళ్ళెత్తి చూచి తల దించుకుంది! ఆ కళ్ళలో చూడ గలిగితే వులిసి చూచిన లేడిపిల్ల బెదరే భయం, తల్లిని చంసిన దుష్టమృగంపై అమాయకమైన జంతువుకి వుండే అసహ్యతా అంతా కనపిస్తోంది. కానీ వాటిని చూడగల్గే నేర్పు, చదువు గలిగే కుశాగ్ర బుద్ధి రెండూ లేవు బాబుల్ కి.

“ఏం! నేనేదైనా అడిగి భయపెటతానను కుంటున్నావా? నువ్వెలా పోయినా నా కక్కర లేదు. కానీ కవుల కళ్ళలోనే కారం జల్లు గలిగిసంత వేర్పునెలా సంపాదించావా అనే అశ్చర్య పడుతున్నాను. ఇంతకీ నీవు పట్టిన ఆ బంగారు పిట్ట ఎవరని?”

అతని కంఠస్వరంలో ప్రతిబింబించే క్రౌర్యానికి ఆమె గజగజ వణికి పోయింది.

“ఏమిటి మీరంటున్నది? ఎవరి సంగతి అడుగుతున్నారు? ఎవరు చెప్పారు మీకు?” భయపడుతూ మరణావస్థ అంత్యదశలో మానవుడు పలికినట్లు అస్పష్టంగా అడిగింది.

“చూడు మరీ అంత అమాయకత్వం మేల్లేదు సుమా! అదే ఎవరో ప్రతిరోజూ అర్ధరాత్రి వస్తాడంట గదా నీ ఇంటికి? మళ్ళీ మసకచీకటిలోనే వెళ్ళిపోతాడట గదా? ఎవడే వాడు?”

ఆ కంఠంలో నిర్ణయానికి నిశ్చయానికి మాటల్లో ధ్వనించే కర్కశత్వానికి ఎవరైనా అట్టే నేలకూలి పోగలరు! ధైర్యం తెచ్చుకుని అంది సుజాత!

“ఎవరో నాకు తెలీదు. కానీ పదిహేను రోజులుగా ఎవరూ చూడకుండా రాత్రిళ్లు వస్తున్నమాట నిజమే! ఇందులో కారం జల్లుటానికేముంది?”

“తనలో కాలుష్యం లేదు! తను తప్పచేయటం లేదు! అతన్ని దోషం లేదు! కేవలం మిత్రుడుగా వస్తూ పోతూ

వున్నాడు! తనున్న వాతావరణాన్ని బట్టి అతడు భయపడాలి. అంతేకాని లేకపోతే ఎవరికీ ఎందుకూ భయపడి బెదరవలసిని అవసరం లేదు” మనసులో అనుకుంది.

పళ్లు పటపట కొరుకుతూ మండిపడ్డాడు బాబుల్.

“ఓసి రాస్కెల్! ఎంత మాయమాటలు నేర్చావే ఈ నాలు నెలల్లో! చెప్ప వాడేమాత్రం ముట్ట చెప్పతున్నాడు రోజూ! బాగా గిట్టుబాటయ్యే బేరమేనా? ఇదేం రహస్య వ్యాపారం కాదు లే! పెట్టుబడి లేదు, సేల్సుటాక్సు లేదు, ఇన్ కం టాక్సు లేదు! అంతా లాభమే! ఊ! చెప్ప ఎంతమాత్రం ముడుతొందో! నాకు చెప్పితే ఏం ఫరవా లేదు! నిన్ను ఎక్కువగా ఏమీ అడగను! ఎదో నా దేహం ఖర్చుకి దాహం ఖర్చుకి యిస్తే చాలు. ఏం? ఏమంటావు?”

అతని ధైర్యానికి, మాటల్లో అగుపించే అసహ్యనికి ఏవగించుకుని అంది!

“ఇదేం వ్యాపారం కాదు! నీవు అనుకునేంత నీచు రాల్చి కాదు. జీవితానికి నా కొకడే భర్త! ఆయన నా కేమీ యివ్వటం లేదు! నేను అడగటం కూడా లేదు. ఏ సంబంధంతో అతన్ని నేను డబ్బుడగటం? అలాంటప్పుడు నా దగ్గర డబ్బు ఎలా వస్తుంది? ఎలా వుంటుంది.” ధైర్యంగానే జవాబిచ్చింది.

మానవంతురాలై న స్త్రీకి తన సౌశీల్యంపై మచ్చపడ బోతే మండిపడుతుంది. ఎంత బేల అయినా బాల అయినా

అలాంటి సమయంలో పులిగా మారుతుంది. ఎదుటి వాడు రావడంపై నా సరే, కీచకుడై నా సరియే! నిర్భయంగా నిర్ముఖ మాటంగా నిశ్చలంగా నిజాన్ని చెపుతుంది. అప్పుడే స్త్రీలో ప్రళయ స్వరూపిణి ప్రత్యక్షమౌతుంది.

ఆకాశం రంగు బాగా పులుము కుంటున్నది. పార్కులోని లైట్లు కాంతిని మరీ పుంజుకుంటున్నాయి. ఆకాశంలో దుర్మార్గుని ఊహల్లో మబ్బులు గుమిగూడు తున్నాయి. మంచి వాడి మనసులోని మధుగుహల్లో చుక్కలు మిలమిల లాడు తున్నాయి. కానీ మంచివాడి యత్నాల్ని భంగపరచి అధర్మాన్ని విస్తరింపజేసే యత్నంలో పుండే మ్లేచ్ఛభావ దూషితుడైన దుర్మార్గునిలా మబ్బులు ఆ మిలమిల కాంతులకి అడ్డొస్తున్నాయి.

పార్కులో లైట్లు చక్కగా వెలుగుతున్నా ఆకాశం లోని మబ్బులవల్లా, పార్కులో ఎత్తుగా. దగ్గరిగా పెరిగిన వృక్షాలవల్ల పార్కు కాంతివంతం కాలేక పోతున్నది.

ఎవరో ఇద్దరు యువకులు ఆ ప్రక్కగా సాగిపోయారు. సుజాత లాంటి అందమైన అమ్మాయి అలాంటి కర్కశుని ప్రక్కగా అంత చక్కని సాయం సమయంలో పార్కు కొచ్చి, రాత్రివేళ అయినా ఇంకా కదలక పోవటంలో అసంమంజసత్వాన్ని గురించి ఆలోచించి అలాగే దూరం వెళ్ళి తిరిగి తిరిగి చూస్తూ వెళుతున్నారు.

బహుశా టౌను కంట్రీ పరిచయస్థుడైన బాబుల్

ప్రక్కనే ఆ అందమైన అమ్మాయి అలా భయపడుతూ భయ
పడుతూ నిశ్చబ్దంగా కూర్చోనటం చూచి ఆశ్చర్యపడి యుండ
వచ్చు!

కానీ అలాగే చూస్తుచూస్తు నిల్చుండటం బావుండ
దని సభ్యతకై ముందుకి సాగిపోయారు.

అంతా గమనిస్తున్న సుజాత ప్రాణం చచ్చినట్లైంది.

“సరే! నీ దొంగ మాటల కేమొచ్చే! ఈ రోజు నేనో
వూరు వెడుతున్నాను. మరి నాల్గయిదు రోజుల్లో తిరిగి
రావచ్చు. ఆనాటికంతా నీ వద్ద ఎంతుందో—తెలిసిందా—అం
దులో సగం ఖచ్చితంగా సగం తీసి వుంచు. నీ వెక్కడున్నా
నీ చహారా మాత్రం నేను తీసుకోగల్గుతాను. నన్ను తప్పిం
చుక పోలేవు. పోయినా బ్రతక నివ్వను.

నీవు కూడావే దమ్మిడే లేదని!—అదే నిజమైతే ఆ
వచ్చే వాడెవడో వాడినే ఓ పాతికో పరకో సర్దుమను. నీ
లాంటి అందమైన అమ్మాయి దొరకటమే వాడికి స్వర్గం - నీ
కోసం ఏమైనా చేస్తాడు. గుర్తుంచుకో!

పద పొద్దు పోయింది. మరచిపోమాక! మరచి పోయావ
మనచేతి రుచి చూస్తావు—జాగ్రత్త!

పిడుగుల వర్షం మీదుగా కురిసి నట్లనిపించింది సుజా
తకి—

బీడి ముట్టించుకుని లేచాడు—

మెల్లిగా తన భాగ్యాన్ని నిందించుకుంటూ ఆమెకూడా లేచింది.

పార్కుదాటి బయటికి వచ్చారు. ఎవరో దూరాన్నుంచి తమ యిద్దర్నీ గమనించి ఆగిపోవటం చూచింది. ఆ వ్యక్తి తననే నిర్దుష్టంగా చూస్తున్నారు. ఛీ! ఛీ! అండతప్పిన ఆడదాని బతుకెంత హీనం!

బాబుల్ వంటి కర్కశ హృదయునితో, మర్యాద హీనునితో అలాంటి వేళ అలా పార్కునుండి బయటపడటం తలకొట్టేసి నటయిందే ఆమెకి! తనున్న పరిస్థితులలో ఏ ఆడది వున్నా ఆమె సోశీల్యానికి తీరని మచ్చే!

తనలో తను చచ్చిపోతూ, వుబికివచ్చే ఆలోచనలని అణచుకుంటూ తలనిండుగా ముసుగు కప్పకుని చకచకా ఎదురు వీధిగుండా సాగిపోయింది.

ఆమె వెళ్లి నవేపే దుష్టత్వమంతా రూపుకట్టేట్లు చూచి పెదాల చివర ఓ నవ్వుని వెలిగించి—తల అలా ఎగిరేసి పదో నిర్ణయానికి వచ్చిన వాడల్లే గబగబా అంజలు వేసుకుంటూ తన దారంట సాగిపోయాడు. అంత వరకూ యిద్దర్నీ పరీక్షిస్తూ నిలబడిన వ్యక్తి ఆమె సాగిపోయిన తర్వాత బాబుల్ ని పలుక రించి, “ఆమె ఎవరో? కథ ఏమిటో?” అడుగాలి అనుకుని ధైర్యం చాలక ఊహల్ని తనలోనే అణచుకుని, అతడు వెళ్ళి పోవటంతో నిశ్చేష్టుడై కాస్త సేపు ఆగిపోయి తర్వాత తన దారిని తను వెళ్లాడు—

* * * * *

ఏనాడూ ఎవరింటికీ ఎందుకూ వెళ్ళని ప్రసాద్ ఓ గోజు హఠాత్తుగ ఉప్పెనలా వచ్చాడు రమణ ఇంటికి.

వచ్చే సరికి రమణ నవలా పఠనంలో నిమగ్నుడయ్యాడు. ఈ లోకంలో లేడు! పాత్రుల కష్టపరంపరలలో, సుఖానంభూతిలో హేలా సంభాషణారతిలో పాలు పంచుకుంటూ మనోదుఃఖాన్ని, సంతోషాన్ని, హాస్యానభూతిని పొందుతున్నాడు.

“ఓ రేయ్!”

ప్రసాద్ పిలిచిన పిలుపికి ఉలికి పడ్డట్టే ఈ లోకంలోకి వస్తూ అతని రాకకి ఆశ్చర్యపోతూ లేచి నిల్చుని “రా! రా!” అన్నాడు.

వస్తూనే “ఏం నవల బాబూ అది! అంతగా మునిగి పోయావు” అన్నాడు నవ్వుతూ.

“ఏం నవల ఏమోగానీ! ముందు కూర్చో! తర్వాత మాట్లాడుదాం” అన్నాడు మిత్రుడు కూర్చోకుండా నిలబడి వుండటాన్ని గమనించి.

ప్రసాద్ వంటి మిత్రుడు ఏనాడూ ఎవరింటికీ రానివాడు తనొంటికి రావటానికి ఆశ్చర్యాన్ని ఆనందాన్ని అనుభవిస్తున్నాడు.

“కూర్చోవటానికి రాలేదు. త్వరగా తయారవు. చాలా చాలా అగ్గంటు పనులున్నాయ్! ఆలా బయటికి వెళదారా”

ప్రసాద్ మాటలకి మరీ అశ్చర్యపోతూ

“అదేమిటి ప్రసాద్. అంత త్వరపెడుతున్నావ్. కాస్సేపు కూచో. కనీసం కాఫీ అయినా తీసుకుందువుగాని. అదేమీ లేకుండా వాకిటిలోంచి వాకిటిలోనే వెళ్ళిపోతా నంటావేం” అన్నాడు.

అతనికి ప్రసాద్ రాక పూరి గుడిసెపై గంగా భవాని ప్రవహించి నట్లుంది.

అతని ఆదరణకి అభిమానానికి అవధులేని ఆనందాన్ని పొందుతూ..

“ఈ వేసంగిలో నట్టనడి మధ్యాహ్నం సమయంలో కాఫీ ఏమిటా బ్రదర్ చచ్చిపోతాను. లోన వేడిమికి, పై వేడిమికి ప్రక్కల వేడిమికి సతమత మవుతూవుంటే మళ్ళీ వేడిమిని లోపలికి సరఫరా చేస్తానంటావేం? కావాలంటే ఆతిథ్యానికి మారుపేరుగా ఈ వైశాఖంలో మంచినీళ్ళివ్వటం నేర్చుకో చల్లని మంచినీళ్ళిచ్చావా స్వర్గ సౌఖ్యాని అరచేతిలో నుంచి నట్టే అనుకో! ఇక వెంటనే కానీ నీ డ్రెస్సింగ్ పోనీ ఇవి చాల్లే మళ్ళీ డ్రెస్ మార్చుకోవటం ఎందుకు? అనవసరంగా, చాలా అగ్గంటు కదలు మరి.”

అతని వాగ్ధోరిణికి, ఆ త్వంతానికి అందులో ఏనాడూ తొందరపడటమంటే ఎరుగని ప్రసాద్ అలా త్వరపడుతున్నాడేమిటి చెప్పా అని - ఆశ్చర్య పోతున్నాడు. ఇంతగా ప్రసాద్ మారటానికి - అందునా ఇంత త్వరగా మారటానికి - కారణం ఏమైంటుందా అనుకున్నాడు.

అతనికి ఆ సమయాన గుర్తు రాలేదు కానీ అతనికే తెలుసు.

“ప్రపంచంలో ఏ మానవుడైనా ఎలాంటి పరిస్థితులకైనా మారటానికి కారణం రెండే రెండని - అవి కామినీ, కాంచనం అనీను”

అతని మానాన్ని గమనించి అన్నాడు ప్రసాద్.

“ఏం నాయనా! ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నావా? ఇక అయినట్టే! నీ ఆలోచనా ప్రపంచం అప్పుడే ముగియదు - ముగించరు బాబూ త్వరగా - ఓరే రమణా చంపకురా బాబూ త్వరగా తెములు”

అప్పుడే మానంగా రెండు గ్లాసుల్లో చల్లని నీరు తెచ్చి పెట్టింది విజయ.

ప్రసాద్ గ్లాసు అందుకుని త్రాగేశాడు. చల్లని నీరు. కొద్దిగా పంచదార కలిపి లేత నిమ్మరసాన్ని కలిపారు. ఏండలో వచ్చిన ప్రసాద్ పాలిటికి ఆ చన్నీరు అమృతాస్వాదనా సుఖానుభూతిని యిచ్చింది. అతని ముఖాన తృప్తి వెలిసింది.

అతను అలా మెడిమలు త్రొక్కుకోవటం చూచి ఇక ఆలస్యంచేస్తే లాక్కెళతాడని గబగబా ఆ గ్లాసిడు మంచి నీళ్ళూ గుటగుటా త్రాగి “పద” అంటూ బయటికి కదలాడు మిత్రునితో సహా!

విజయకి రమణ మిత్రుల్తో నేరుగా ఎవ్వరితోనూ పరిచయం లేకున్నా వారి గుణగణాలు, అభిరుచులూ అన్నీ చక్కగా తెలుసు— రమణ చెల్లితో ఏ ఒక్క విషయమూ దాచడు. సర్వం ఉన్నది ఉన్నట్లుగా విడమరచి విశదీకరించి చెబుతాడు.

పైగా ఒక్కోసారి ఇలా వాళ్లు రావటం అలాంటి సందర్భాల్లో వారివారి ప్రవర్తన కళ్లారా చూడటం ద్వారా ఆమెకి అతని మిత్రులందరి గుణాలూ పరిచయమే. వాళ్ల మిత్రబృందంలో ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కనది వంటి వారు. అయినా విచిత్రమైన ప్రకృతి స్నేహమనే ఒక్క గుణంతో అందరినీ కలిసి కట్టగా చేసింది అందునా రమణా ప్రసాద్ దివాకరు స్నేహితం నిజంగా త్రివేణి సంగమమే!

వాళ్లు వెళ్లాక తలుపు చేరవేస్తూ నవ్వుకుంది విజయ ప్రసాద్ ప్రవర్తనకే. వాళ్లుపు దిరుగుతూ వెనక్కి తిరిగిచూచిన ప్రసాద్ కి విజయ నవ్వుముఖం కనిపించింది. హఠాత్తుగా ఎదో చలనం కలిగింది అతనిలో!

* * * * *

నాల్గోడ్ల వద్దకి వచ్చారు!

ఇంటినుంచి అంత తీవ్రం చేసి లాక్కొచ్చిన ప్రసాద్ నాల్గోడ్ల వద్దకి చేచ్చేవరికూ ఏమీ మాట్లాడక పోవటం అతనికి ఆశ్చర్యం కలిగించి. అతనికి ప్రసాద్ మానం భరింపరా నిదిగ వుంది. ఇక ఆగ లేక పోయాడు.

నాల్గోడ్లు చీలేచోట ఆగిపోయి-

“ఏమిటి విషయం చెప్పరా” అన్నాడు నిలేసి.

అక్కడే తనూ ఆగుతూ గంభీరమైన ఆలోచనలోకి జారి పోయాడు.

అతను విషయాన్ని ఎలా ప్రస్తావించటమో అని మధన పడుతున్నాడు ఎలా చెప్పాలి? ఏమిటి చెప్పాలి? ఎంత వరకి చెప్పాలి?

విషయం అంతా విడమరచి చెప్పాలా? లేక

ఎంతవరకు అవసరమో అంతవరకే చెప్పాలా? లేక

ఇప్పటికి అవసరమైంది చెపితే చాలా?

ఏదీ తేల్చుకోలేక కృత్యాద్యవస్థలో కవిలాగ మధన పడుతున్నాడు.

రమణ మళ్ళీ రెట్టించి అడిగాడు.

“ఏమిటి నీ ఆలోచన? అవసరం అని, అర్జంటునీ అంత తొందర చేసి లాక్కొచ్చావే? అదేదో చెప్పెయ్యరాదూ?”

హఠాత్తుగా అన్నాడు ప్రసాద్ “నన్ను నమ్ముతావు
కదా నీవు?”

మిత్రుడు నుంచి ఆశించిన కమాధానానికి ఆశించని
ప్రశ్న రావటంతో బిత్తర పోయాడు.

అంతలో కాస్త తేరుకుని ‘అదేమిటిరా?’ అన్నాడు.

తన ధోరిణిలో యిలా అన్నాడు ప్రసాద్

ఏమిటి అనేదికాదు ప్రశ్న? ఎట్లా అనేది యిప్పటి ప్రశ్న?

నీకీవిషయం విడమరచి చెప్పటం ఎలా అని ఆలోచిస్తూ
తెగక చస్తున్నాను—

నా వ్యక్తిత్వం మీద నమ్మకం వుంది కదూ నీకు?—
ఆ మాత్రం చాలు—

పద అలా కాఫీ హోటల్లోకి నెళదాం— అంతా చెప్ప
తాను.

ఒక్కోమాట అంటూ అది రమణ ముఖంలో తెచ్చే
మార్పుని గమనిస్తూ అతని భావాన్ని ప్రస్ఫుటంగా చదువుతూ
అన్నాడు ప్రసాద్.

మానంగా అనుసరించాడు మిత్రుడిని.

హోటల్లో ఎవరూ రద్దీగా లేని ఓ మూల కుర్చీల్లో
కూర్చున్నాక తమకి ఏకాంతం చిక్కి నందుకు సంతోషించారు.

వచ్చిన సర్వర్తో టిఫిన్ కి ఆర్డర్ దిచ్చి, తెచ్చాక ఇద్దరూ నిధానంగా తింటూంటే ప్రసాద్ అందుకున్నాడు.

“ఓరే రమణా! ఒక అమ్మాయ్ ఆపదలో వుంది. ఆమెని రక్షించటం నా కర్తవ్యం. కర్తవ్యం కాదంటే ఆది నా బాధ్యత అనాల్సొస్తుందేమో? ఆమెకి యిప్పుడుండే పరిస్థితి తేమీ క్షేమకరం కాదు. చాలా ఆపదల్లో చిక్కుకోవచ్చు సమయానికి మన సహాయం అందక పోతే తక్షణం ఒకటి రెండు రోజుల్లోగా తప్పని సరిగా ఆమెను ఆ యింటినుండి మార్చాలి. ఎక్కడై నా ప్రశాంతంగా ఏకాంతానికి భంగం రాకుండా వుండేయిల్లు చూడాలి. అదేనబ్బాయ్ ప్రస్తుతానికి నువ్వు చేయాలైన సహాయం”-

వేసవిలో మిట్టమధ్యాహ్న వేళ చెట్టూచేమ లేని దారి వెంట వెళ్లేవాడి నెత్తిన హతాత్తుగా దశదబా వడగళ్ల వాన కురిస్తే అతని మనసు ఎలా వుంటుందో రమణ మనస్సు అలా అయింది.

అతని ప్రశ్నకి ఏమీ జవాబు చెప్పక సర్వర్ తెచ్చిన డ్రింక్ మెల్ల మెల్లగా సేవిస్తున్నాడు.

మిత్రుడి నుండి ఏ విధమైన సమాధానమూ రాకపోవటంతో ప్రసాద్ లో ఆలోచనా వ్యగ్రత అధికమైంది.

మానవుడికి కర్తవ్యతొ మూఢత ప్రాప్తించినపుడు అతని ఆలోచనలు పలువిధాలుగా ప్రసరిస్తూ వుంటాయి.

రమణ నుండి సమాధానం రాకపోయే సరికి—

“కొంపదీసి వీడు నన్ను అపార్థం చేసుకోవటం లేదు కదా” అనుకున్నాడు.

కానీ—

ప్రపంచంలో నిజంగా ప్రసాద్ ని పూర్ణంగా అర్థం చేసుకున్న వ్యక్తి ఎవరై నా వున్నారంటే—అతడు — రమణ ఒక్కడే—

రమణ మౌనాన్ని చూచి భయపడ్డాడు ప్రసాద్.

మిత్రుడిలోని మంచితనం సుస్పృహతా సాహృద్ధం తన నేమైనా దండిస్తుందేమోనని.

ఏమీ జవాబు చెప్పకుండా బెల్లంకొట్టిన రాయిలా నిశ్చలంగా చూస్తూ డ్రింక్ సేవిస్తోన్న రమణని చూస్తుంటే ప్రసాద్ భయంతో విహ్వలడయ్యాడు.

అతని భయం మూడింతలైంది.

ఎదై నా చెప్పాల్సినదే, అందునా తప్పు చేసినట్టనుమానం పడితే ప్రసాద్ కి రమణ గజగజ వణకి పోతాడనుకుంటారు మిత్రబృందం.

కానీ అది పైకి మాత్రమే.

ఎందునా ప్రసాదే రమణకి వణకి పోతాడు ఆంతర్యంలో ఇక అట్టే కాలయాపన చేస్తే మరీ పిచ్చిఎక్కి పోతుందేమో

ననే భయంతో మెల్లగా అన్నాడు.

“రమణా!”

ఇంతసేపూ తా మిద్దరూ అలా డ్రింక్స్ కాక గంభీర్యాన్ని తాగుతూ వుండటంతో రమణకి నవ్వాచ్చి నవ్వాలని పించి గట్టిగా నవ్వేశాడు.

గట్టిదా నవ్వుతూన్న రమణని చూచి ప్రసాద్ నిజంగా బిత్తర పోయాడు. కొంపదీసి రమణ నిజంగా తనని అపార్థం చేసుకుని తేలిగ్గా నవ్వేయటం లేదు కదా. అని ఇంకా స్తసేపు అలాగే నవ్వితే ప్రసాద్ అపార్థం చేసుకుని అనకాశం వుందని నవ్వు నాపుకుంటూ అన్నాడు.

“ప్రసాద్! నీకీ తరుణంలో నా సలహా కంటే సహాయం అవసరం. అదే తీసుకో! ఓ వ్యక్తిని అందునా జీవ మరణాల సమస్య మధ్యనున్న వారికి సహాయం చేయటమంటూ జీవితంలో ఓ అవకాశం కల్గితే ఆ అవకాశాన్ని వదలకోరాదు సద్విమర్శనాగం చేసుకోవాలి! మానవత్వం చచ్చిపోని వ్యక్తి ఎన్నడూ ఆపదల్లో వున్న వారిని చూచి ఉపేక్ష చేయరాదు. కర్తవ్యం తెలిసిన వాడిని నీకేం చెప్పాలి అలాగే వెదుకుతాను, లే! గది చాలా! ఇల్లు కావాలా?”

మిత్రుడినుండి వచ్చిన ప్రోత్సాహానికి ఉత్సాహపడుతూ అన్నాడు “ఓ చిన్న యిల్లు అయితే మంచిది. దొరక్కపోతే కనీసం రెండు గదులైనా వుండాలి”

కాఫీ హోటలు దాటి బయటికి వచ్చాక ఇక విడిపోదామనే ఉద్దేశ్యంతో అన్నాడు రమణ.

“సరే! వస్తాను! సాయంత్రం అలా యింటివేపు వస్తాను. అప్పటికల్లా బహుశా పని ముగిస్తానేమో! వీలైతే యింటి వద్దకి దివాకరాన్ని కూడా రమ్మను.”

మిత్రుడిని వదలలేక ప్రసాద్ రమణ వెంట నల్లరోడ్ల కూడలి దాకా వచ్చి అక్కడ విడిపోతూ స్నేహపూర్వకమైన కృతజ్ఞతా భావం అంతా కన్నుల్లో పెల్లి విరిసేట్టు చూసి [అతని భుజంమీద చేయివేసి కృతజ్ఞతా పూర్వకమైన భావం ప్రస్ఫుటమయ్యేట్టు] భుజాన్ని మెల్లిగా నొక్కి సెలవు తీసుకున్నాడు.

అతని ఆ అల్ప సంతోషానికి ఆనందంతో ఆహ్లాదపూర్వకంగా నవ్వుకున్నాడు రమణ.

* * * * *

8

“అదీ సంగతి- అతడెవరో చెప్పటం లేదు. బెదిరిస్తూ వున్నాడని అంటుంది. అక్కడే వుంటే తనకీ నాకు యిద్దరికీ మిక్కిలి ప్రమాదం అంటుంది. ఆ ప్రమాదం ఏమిటో? ఎందుకో? ఏమీ విడమరచి చెప్పదు.”

ఆగాడు ప్రశాద్.

ఉత్కంఠతో దివాకర, రమణా కుర్రో ముందకి
వంగారు అతడు గొంతు సవరించుకుని మళ్ళీ చెప్పసాగాడు.

“అతన్ని ఆమెతో సహా మొన్న సాయంకాలం పార్కు
దగ్గరగా చూచాను. అప్పుడే బెదిరించాడట. అతన్ని అప్పు
డప్పుడూ సినిమా థియేటర్ల వద్ద చూచినట్లు జ్ఞాపకం. బహుశా
నేల టిక్కెట్లు బ్లాకులో అమ్ముతూ వుండి వుండొచ్చు. మనకి
అవసరం లేదు కాబట్టి సరిచయమూ లేదు.”

రమణ అందుకుంటూ అన్నాడు.

“చెప్పాను గదు ప్రసాద్! నా చేత నైనంత వరకూ
వెదికాను. ప్రశాంతం మాట దేవుడెఱుఁగు ఏకాంతంగా
వుండేవై నా దొరిక లేదు కనీసం. ఆలోచిస్తే నీ రాకపోకలకి
అభ్యంతరం లేనివిగా వుండాలి గదా! పోనీ ఆ స్థలము మీకు
అన్నివిధాలా అనుకూలంగా వుంటుంది గదా మరే స్థలం
కన్నానూ—వేరే చోటయితే ఎన్నెన్నో యిబ్బందులు క్రొత్తవి
తలెత్తొచ్చు— ఆ యిక్కట్లు బంపుకుంటే సరిపోతుందేమో.
అయిన అతడడిగినట్లు ఓ పదిరాళ్లు పారేస్తే పీడ శాశ్వతంగా
వదుల్తుందేమో ఆలోచించావా?”

“అలాంటి అవకాశమే లేదు రమణా! ఉంటే ఇంత
చిక్కెందుకు. రుచి మరిగిన కుక్క అంటుంది అతన్ని. ఒకసారి
యిచ్చామా అసలు చూసుకుని అతను చేసే దౌర్జన్యాలని
భరించుకోలేమని కూడా ఆంది. ఇకపోతే అక్కడే కాపురం
వుండే విషయం మరచి పోవాల్సిందే.”

దివాకరం ఓ మాట అనకుండా మాసంగా వింటూ
వుండటం చూచి అడిగాడు ప్రసాద్.

“నీవేం చెబుతావు దివా! ఆమెని అలా నిస్సహాయంగా
వదిలేస్తే ఎలా? ఆమెకి రక్షణ కలిగించాలి. అది తప్పదు
ఇశ్చేక్కడా దొరకటం లేదు. ఆలోచనకి అందటం లేదు పరి
స్థితి. నా కంతా ఏదో అయోమయంగా వుంది. ఆలోచన
తెగక చచ్చిపోతే బాగుండునని పిస్తావుంది.”

నిట్టూర్పాడు.

నవ్వుతూ అన్నాడు దివాకరం.

“చూడు ప్రసాద్! నాకో చిత్రమైన ఉహ వస్తూవు
టుంది అప్పడప్పడూ! మనిషి కోరుకున్నపుడు చనిపోతూ,
తల్చుకున్నపుడల్లా తిరిగి బ్రతికేట్లయితే ఏల వుంటుందా? అని.
లోకంలో మానవుడిని కష్టాలు కావలించు కున్నపుడల్లా వాటి
కర్మశ కరాళ దంష్ట్రాలకి, కౌగిలికి అందకుండా పోవటం
అంటే నాలాటి వారికి చనిపోవటమే ఉత్తమ మార్గం కదా? ఆ
కష్ట సమయంలో చనిపోయి — ఆ దారిద్య్ర దేవత విలయ
తాండవం ముగిశాక, జ్యేష్ఠాదేవి అనుగ్రహం తగ్గాక తిరిగి
బ్రతికితే యిక కష్టాలంటూ ఎవడికి వుండవను కుంటాను.”

దివాకరం చెపుతూంటే రమణకి నవ్వాల్సింది.

మధ్యలో అందుకుని అన్నాడు.

“చాలా బాగా చెప్పావు దివాకరం! నాలాంటి

నాలుగో తరగతి గుమాస్తాలకి ఫైల్స్ ఎక్కువై నప్పుడు సెలవు పెట్టి పారిపోవాలనిపిస్తోంది. ఆ సమయంలో ఎవరో వచ్చి ఆ భాధ్యత నంతా స్వీకరించి నెత్తిన వేసుకుని ఈ మనల్ని తరిస్తారను కుంటాము. కానీ చివరికి లాభనష్టాలు బేరీజు వేసుకుంటే చివరికి సెలవు సప్తం తప్ప మరేమీ మిగలేమో.”

“అలా కాకుండా చనిపోయే వరముంటే ఈ యిబ్బంది అంటూ వుండదు కదా? అయినా దివాకరం ఈ లాంటి ఆలోచనలు నాలాటి వాడికి రావాలి కానీ నీకెలా వచ్చిందా అనేది నాకిప్పుడు చిత్రంగా వుంది.”

కార్యవ్యగ్రతతో ప్రసాద్ కి చిరాకేసింది.

“చావు బ్రతుకులకి అవకాశం యిస్తూ ఆలోచించటం కష్టం. అంతకంటే కాలాన్ని అవకాశాలకి వినియోగించటం ఉత్తమమైన సద్వినియోగం. నిజంగా పరిస్థితులకి పారిపోవాలనుకునే వాడిని నేను. మీరే ధైర్యంగా పరిస్థితులను ఎదుర్కునే వాళ్లు. మీరే యిలా చావుబ్రతుకుల ‘పచ్చీసు’ ఆట ఆడదామంటే నాలాటి వాడి గతేమిటా అని భయమేస్తోంది.”

చిరాకుని హాస్యంతో జోడించి అన్నాడు ప్రసాద్.

జవాబుగా అన్నాడు దివాకరం.

“కానీ ప్రసాద్ ఆంతర్యాన్ని శోధిస్తే మేమే నీ కంటే చాలా పిరికి వాళ్ళం! నీవు చెప్పే విషయాలు పింటూంటే నీ

అంత నిబ్బరం ఆలోచనా శక్తి మాకు లేదనిపిస్తోంది. అనిపించుట మేమిటి? నిజమే! నీ పరిస్థితుల్లో నేనే వుంటే హాయిగా పారిపోయే వాడిని. పిచ్చి కాకపోతే పారిపోవటంలో హాయి వుందనుకోవటం ఏమిటి? మనల్ని మనం ప్రతారించు కోవటం కాకపోతే! ఆలోచిస్తే అంతకంటే ఘోరం లేదు. అంతకంటే రంపపుకోతా లేదు.”

రమణా వాల్లిదర్రి ఉహాసోపాన స్థూరహానకి గేటు వేస్తూ అన్నాడు.

“మనమంతా కర్తవ్యాన్ని మరచి కాలానికి దాసుల మవుతున్నాం! ఇలాగే జరిగితే బందీలం కూడా అవుతామేమో! మనకిప్పుడు కావలసింది చర్చలు కాదు. మన సమస్యకి జవాబు దాన్ని కాదని చర్చిస్తే ఎంతకైనా ఫలితం శూన్యమే.”

కల్పించుకుంటూ అన్నాడు దివాకరం.

“ఆలోచనలూ అవకాశాలూ అవన్నీ అనవసరం నేనో మాట చెవుతా వింటావా? ప్రసాద్.”

ఏమిటన్నట్టు ముందుకి వంగాడు ప్రసాద్.

కుతూహలంగా వింటున్నాడు రమణ.

“మరేమీలేదు ఆమెని మీ యింటికి తెచ్చేయ్. పై గదిలోనో క్రింది గదిలోనో ఓ దానిలో వుంచు. అంతకంటే ప్రస్తుతానికి మరో మార్గం లేదు.”

ప్రసాద్ రమణ ఇద్దరూ సత్తులయ్యారు.

“ఏమిటి దివాకరం నీగ్గానీ మతి పోయిందా? ఇక్కడికి ఆమెని తేవటం ఎలా? తెస్తే ఎలా? అసలు రావటం చూస్తే వీధి వీధి అంతా గుప్ప మనదా? ఇక యిక్కడే వుంటుందంటే మనం బ్రతకలేం” తేరుకుని అన్నాడు రమణ.

ఇంతేనా నీ సమస్య అన్నట్టు తేలిగ్గా నవ్వేస్తూ అన్నాడు దివాకరం.

“అదిటయ్యా నీ చింత! పేద్ద నవలా రచయిత నంటావే ఇదేనా నీ అలోచన? చెపుతా విను. ఆమెని చూస్తే గుప్ప మంటుందన్నావ్? అసలు చూడకుండా చేస్తేనో! ఇప్పుడు అక్కడికి ప్రసాద్ ఎలా రహస్యంగా వెడుతున్నాడో అలాగే ఆమెని రహస్యంగా తెచ్చేసేది. ఈ రాత్రో లేదా రేపు రాత్రో అంతే! ఇక ఇక్కడే వుంటే ఎట్లా అనేది ప్రశ్నే కాదు. రోజూ కార్యుర్ తెప్పించుకుని భోంచేస్తే ఎన్ని వండ్లైనా ఈ యింట్లో ఎందరుండేదీ. ఏమి చేస్తుండేదీ కనుక్కోలేరు. ఒక్కరు కాదు ఇద్దరు కాదు అలా నలుగురు వుండొచ్చు! తేలిగ్గా!”

“ఏమిటి? బావుందా?” అన్నట్టు చూచాడు రమణ ప్రసాద్ వేపు.

అతనేమీ అనలేదు.

త నే

“ఇప్పట్లో అంతకంటే మరోమంచి మార్గం కనిపించటం లేదు పోనీ అలాగే చేసియ్యరాదూ” అన్నాడు.

ఇక వెళ్ళిపోదాం అనే ఉద్దేశంతో లేచాడు దివాకరం.

“ఇక వస్తాం ప్రసాద్! నాకు ముఱ్ఱకి ఇదే బాగున్నట్టు అనిపించి చెప్పాను. పోనీ యిష్టం లేకపోతే - బాగు లేకపోతే నీ మనసుకి తోచినట్టు చెయ్.”

రమణ కూడా తనూ వెళ్తున్నట్టు లేచాడు.

ఇద్దర్నీ సాగనంపుతూ అన్నాడు ప్రసాద్.

“మళ్ళీ ఎప్పుడు కలుస్తారు? తీరిక వుంటుందా రేపు రావటానికి! పోనీ యిద్దరూ ఎల్లుండి? వచ్చేస్తారా?”

“సరే”

ఇద్దరూ కదిలారు.

కాస్త దూరం వెళ్లాక “అగరా కాస్త” అని రమణ వెనక్కి వచ్చాడు.

“చూడు ప్రసాద్ ఈ రోజే అతను చెప్పినట్టు చేసెయ్. రోజులు గడిచే కొద్దీ ప్రమాదం హెచ్చే అవకాశం వుంది. పోనీ ఆమె కిరోజు ఈ విషయం అంతా చెప్పి, కాస్త సామాను ఈ రోజు నువ్వే మోసుకునిరా! మిగతా సామాను మీరిద్దరూ రేపు పట్టుకుని వచ్చేయ్యండి ఆపైన ఆమెకి ఎదైతే అవసరం వుంటుందో అంటే - ఆమెకి చెందుతుంటో - అది

మాత్రం తెండి - రిక్షా వాళ్ళకి కూడా ఈ విషయం తెలియ
నీయటం అంత మంచిది కాదు. మీరే స్వయంగా ఎంతో
జాగ్రత్తగా ఎవరికీ అనుమానం కలక్కుండా రాత్రి ఒంటిగంట
ఆ పాప్రాంతంలో వచ్చేయ్యండి. ఎవరైనా చూచినా ఎవరో
రైలు వచ్చిన బంధువను కుంటారు" అన్నాడు.

"సరే! మీరింతగా ఆలోచించి చెప్పినపుడు నేను
చేయక పోవటంలో అర్థం లేదు. నా కంటే మీ తెలివి మీదా
ఆలోచనల మీదా నాకు సమ్మతం ఎక్కువ" అన్నాడు
ప్రసాద్ స్తుప్తంగా.

దూరంగా మిత్రులిద్దర్నీ వదలి నిలబడ లేక కేక వేశాడు
దివాకరం.

"వస్తానోయ్" సెలవు తీసుకున్నాడు రమణ.

మిత్రుడు కలుసుకున్నాక నాలుగడుగులు వేసి అన్నాడు
దివాకరం.

"ఏమిటోయ్ అది"

"ఆ ఏమింది. నీవు చెప్పినట్టే తక్షణం చేసేస్తే బావుం
టందని చెప్పి వచ్చాను. అతనూ సరే అన్నాడు."

"పోనీ అతని కేవిధంగానైనా మనశ్శాంతి దొరికితే
అంతకంటే మనకి కావలసింది ఏముంది?"

ఇద్దరూ విడిపోబోయే ముందు అన్నాడు రమణ.

“దివా రేపు అలా మా యింటివేపు రారాదూ! నేనో
క్రొత్త నవల ప్రారంభించాను మళ్ళీ! ప్రారంభం ఎలావుందో,
పాత్ర చిత్రణ ఎలావుందో చూద్దవు గానీ”

“మళ్ళీనా? దీన్నైనా త్వరగా ముగించేద్దు. పాపం
అవి ప్రాణం పూర్తిగా లేక, రాక అల్లాడుతూ వుంటాయ్.”
అన్నాడు దివాకరం నవ్వుతూ గంభీరంగా.

“నిజమే దివాకరం! ఆ అసంపూర్తి పాత్రనే నన్ను
శపిస్తూ నాకు మనశ్శాంతి లేకుండా చేస్తున్నాయ్. వీలైతే
నా జీవితం మగిసేలుగా వానికి జీవం పోస్తాను” అన్నాడు
బాధతో. మిత్రుడు బాధపడటం చూచి నొచ్చుకున్నాడు.
దివాకరం.

“పోనీలే రమణా! బాధపడకు చూడు మనమంతా
అసంపూర్తి మనుషులం కాదూ! మనవన్నీ పూర్తికాని పాత్రలు
కాదూ ఏబో లోటులేంది ఇలా వుంటామా చేంకాని రచయిత
రచించినట్టు బ్రహ్మ ఏదో అస్తవ్యస్త వేళ మనల్ని సృష్టించా
డేమో- అయినా వాటిని నీవు ఏనాటికైనా పూర్తి చేయ-
చెయ్యాలి. సగం సగం మనుషులుగా కాక పూర్తి మానవ
త్వం వున్న వక్తులుగా తీర్చిదిద్దు. నీలాంటి రచయిత దేశానికి
ఎంతైనా అవసరం!”

దివాకరం ఆవేశానికి అభిమానానికి సంతోషించాడు
రమణ.

గాంభీర్యం యిద్దర్నీ విడదీసింది.

మెల్లగా భారంగా అడుగులు వేసుకుంటూ సారిపోయా
రిద్దరూ!

* * * * *

9

“రమణా!”

... ..

“రమణా!”

... ..

“రమణా!”

తలుపు తెరిచింది విజయ.

ఎదురుగా రాజా!

తొందరగా సిగ్గుపడుతూ అంది.

‘అన్నయ్య మా రైట్ కి వెళ్లాడండి ఇప్పుడే వస్తాడు.
రండి కూర్చుందురు గాని’

తలుపు పూర్తిగా తెరిచింది.

లోపలికి వస్తూ అన్నాడు రాజా!

“ఎంత సేపయిందమ్మా వెళ్లి? తోడే వరయినా
వెళ్లారా? ఇప్పుడిప్పుడే తిరిగొచ్చే సూచనమయినా
ఉన్నాయా?”

అతని మాటలకి నవ్వింది విజయ.

అతను కూడా జతకలుపుతూ మళ్ళీ అన్నాడు.

“నిజమమ్మా! వెంట ఎవరూ లేకపోతే అతని పరధ్యానంలో అతడు పడ్డాడా ఇక అంతే! మనమిలా కూర్చోవలసిందే!”

“ఎవరూ వెళ్ళలేదండి! త్వరగా రావచ్చేమో! ఎవరూ మధ్యలో అడ్డు పడకపోతే త్వరలోనే వచ్చేస్తాడు. అలా కూర్చోండి కాఫీ తాగండి.”

కూర్చుంటూ అన్నాడు.

“అక్కరేదమ్మా ఇప్పుడే త్రాగి వచ్చాను అలా హోటల్లో”

నవ్వుతూ అంది విజయ.

“ఓన్ హోటల్లోనేగా త్రాగింది. ఎక్కడయినా ఫ్రెండ్స్ యింట్లోనేమో అనుకున్నానేండి అయితే బంగారంలాగా త్రాగొచ్చు. హోటల్లో కాఫీ ఓ కాఫీ నాండి! అందులో కల్తీ లేంది ఓ పంచదారే నండి! అయినా యిప్పుడు దాని మీద కూడా నమ్మకం పోతుంది లెండి! మా యింట్లో త్రాగండి. ఏనాటికీ మర్చిపోలేదు మళ్ళీ మళ్ళీ కాఫీ వేళకి హాజరు కావాలి”

ఆమె చమత్కారానికి అతిగా సంతోషిస్తూ అన్నాడు

“మీరు చాలా చమత్కారంగా మాట్లాడతారే!
చమత్కారానికి మీ అన్నయ కంటే మీరే నయం!”

గట్టిగా నవ్వుతూ “మా అన్నయ్యాండి! అతన్ని గురించి
అగ్రం చేసుకోవటం చాలా కష్టం సుమాండి! అతనికి ఏమీ
తెలీదండి! ఎలా బ్రతుకుతాడో! ఎప్పుడూ పుస్తక ప్రపంచంలో
తప్ప మరో ప్రపంచం సంగతి పట్టించుకోడు. నా కప్పుడప్పుడూ
అనిపిస్తూ వుంటుంది.....” అని ఆగింది విజయ కాస్త సిగ్గుప
డుతూ కుశూహలంగా అడిగాడు.

“ఏమ నేమిటి?”

“నేను మగాడిగా పుట్టి, మా అన్నయ్య ఆడపిల్లై వుంటే
ఎంతో బావుండేదని. అలా అయితే మా అమ్మ కాస్త సుఖ
పడుండేది” అంది సిగ్గుపడుతూ.

“అంతే! అంతే” అన్నాడు మరేమీ తోచక హఠా
త్తుగా స్ఫురించగా.

“అయ్యో! కాఫీ తెస్తానని మిమ్మల్ని అలాగే కూచో
పెట్టాను నా తెలివికాలా” అంటూ నొచ్చుకుంది.

చిన్నగా నవ్వుతూ ఆమెవేపే చూస్తున్నాడతను.

అతడు తనవేపే చూస్తుండటం గమనించి సిగ్గుపడుతూ
యింట్లోకి వెళ్లింది విజయ.

వాళ్ల ప్రకృతిని గురించి ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాడు
రమణ.

రాజా, విజయా ఇద్దరూ అందమైన వాళ్లే!
 ఇద్దరూ అతిలోక ప్రతిభావంతులే!
 చాలా చిత్రమైన వారిద్దరునూ!

ఒకరికి విజ్ఞానము పొంగులు వారుతున్నా, లాకికజ్ఞాన
 మున్నూ నలుగుర్లో కలిసిపోవటం తెలీదు.

మరొకరికి అందం చందం విజ్ఞానం హాస్యం లాకికం
 అన్నిటితో పాటు మర్యాదా మన్ననలూ అన్నీ తెలుసు!

అలా సాగేదే ఆలోచనా పరంపర—

కానీ—

పరధ్యానంగా చేతిలో సంచిని పూవుకుంటూ యింట్లోకి
 ప్రవేశించాడు రమణ

హఠాత్తుగా రాజా కనిపించేసరికి కాస్త బిత్తరపోయి—
 “ఏరా! ప్రొద్దున్నె యిలా బయల్దేరావ్! ఏమిటి విశేషం”
 అన్నాడు రమణ

తాపీగా కుర్చీలో వాల్చూ అన్నాడు “మరేం లేదురా!
 నీతో కాస్త పనుంది. అలా వెడదాం బయల్దేరు.”

“ఆ! ఆ! అలాగే ఇదుగో ఈ కూరగాయల సంచి కాస్తా
 యింట్లో పడేసి వస్తా” అన్నాడు రమణ లోపలికి వెడుతూ.

కాఫీ తీసుక వస్తూన్న విజయ ఎదురైంది.

ఏమనాలో తెలీక-

“అన్నయ్యా, కాఫీ” అంది మాటలు వెతుక్కుంటూ.

“ఇలా యివ్వమ్మా! నేనిచ్చి వస్తాను” సాధ్యమైనంత
క్లుప్తంగా అన్నాడు.

అతని చేతికి కప్పు అందించి, చేతిలో కూరగాయల
సంచి అందుకుంది.

మళ్ళీ యింకో కప్పు కాఫీ తీసుకుని వచ్చింది.

రమణ అందుకుని త్రాగుతో నుంచున్నాడు.

వాళ్ళిద్దరూ త్రాగుతూ వుంటే అలాగే ఎదురుగా నుం
చుంది విజయ.

త్వరత్వరగా కాఫీ త్రాగేసి ‘తీసికెళ్లు’ అన్నాడు కప్పు
నందిస్తూ.

తను కూడా ముగిస్తూ కప్పుకిందపెట్టి ‘ఇక వెడదామా’
అన్నాడు రాజా!

“ఓ నిరభ్యంతంగా”

వాకిలి చేరవేసి యిద్దరూ బయల్దేరారు.

మలాపు తిరుగుతూ చూచిన రాజాకి ఎవరూ కనిపించ
లేదు. ఆశాభంగమైంది!

అయినా మిత్రుడితో వేగంగా నడక సాగించాడు.

ఇద్దరూ మానంగా నడుస్తున్నారు.

కాస్త దూరం సాగాక అన్నాడు రమణ.

“ఏమిటి విశేషం!”

“ఏముందీ మామూలే! మళ్ళీ మా నాన్నగారు ఓ సంబంధం తెచ్చారు. అమ్మాయిది కాకినాడ. వెళ్ళి రమంటున్నారు. అడ్డం చెప్పటానికి వీలేదు. వెళ్ళక పోతే చావు. ఎంత మందినని యిలా మోసగించనురా! చస్తున్నాననుకో ఈ పెళ్ళి చూపుల్లో.”

ఏడుపు ముఖంతో అన్నాడు రాజా!

రాజా చప్పే ధోరిణికి నవ్వు వచ్చింది రమణకి!

“అలా పడపకపోతే ఏదో ఓ కుంటిసాకు చెప్పలేక పోయావా? పరీక్షలు దుగ్గర కొస్తున్నాయనో - వళ్ళు నెమ్మదిగా లేదనో - ధైర్యం వుంటే ఇప్పుడే పెళ్ళి అక్కరలేదనో - మరీ ధైర్యస్తుడవైతే నీ కిష్టం లేదనో - .....

రమణ ధోరిణికి చిరాకెత్తి అన్నాడు రాజా!

“నవ్వరా బాబూ! నవ్వు! నీకేం కులాసాగే వుంటుంది. నా స్థితిలో నీవే వుంటే తెలిసొచ్చేది అబ్బాయికి అవస్థ.”

మిత్రుడు బుంగమూతి పెడుతూ అన్నదానికి

“అరే అంతలోనే అంత కోపమేమిటిరా బాబూ! వెళ్లాలా నాయనా చల్లగా వెళ్లిరా! నాన్నగారి పుణ్యమాని. అమ్మాయి అదృష్టమా అని హాయిగా కాకినాడ వెళ్ళి ఓ రోజుండి సముద్ర స్నానం చేసిరా! ఏనాటివైనా పాపాలంటూ వుంటే శుభంగా కడిగేసు కున్నట్టవుతుంది. శుభం, వెళ్లు” అన్నాడు తాపీగా నవ్వుతూ.

“అంతే నంటావా?”

“ఊ!”

“కానీ చూస్తే రమణా! మా నాన్నగారికి విసుగొచ్చి నట్టుందిరా! చిరాకుతో” ఈ సార్తై నా నచ్చేట్టు చూసుకోరా నాయనా ‘అన్నాడు’ విషాదంగా ముఖభంగిమ పెడుతూ అన్నాడు రాజా!

“కాకపోతే ఏమిటా!”

బిత్తర పోయాడు రాజా అతని కంఠంలో కటువుకి.

“నీ లాంటి చవటని, ఒడుద్దాయిని కన్నందుకు ఆయనకి చిరాకెత్తే వుంటుంది.”

“అరే చెవలాయ్! నాకు ఆఫీసు టయమైంది.”

“నా గతి యింతే సరే!”

“ఏమో నీ కర్మ. నేను వెళ్ళాలి!”

‘ఏదో ఒకటి చెప్పరా!’

“ఏం చెప్పను. ఎదో పనుంది అర్జంటు అంటే యేమో అనుకున్నాను—”

“ఇది అర్జంటు కాదటా”

నీ మొగం! మామూలు పాతే కదరా! ఇక నీ యిష్టం వచ్చిన పాత ప్లేటే తిరిగెయ్.

“ఓరేయ్.....”

చకచకా నాగిపోతూన్న రమణకేసి చిరాకుతో చూస్తూ పిలిచాడు.

తిరిగి కూడా చూడకుండ చెయ్యి వూపుతూ వెళ్ళాడు రమణ!

బిక్క మొగం వేసుకుని

“సరేలే! నే చస్తే మీకు సంతోషం” అని తన దారిన తను వెళ్ళాడు.—

* * * * *

10

కొలచకం గిట్టిన తిరుగుతోంది.

రోజులు చాలా త్వరగా గడిచి పోతున్నయ్.

ఇప్పమైతే—

ఒక్క సూర్యుడితోనే పగలు వండెందు గంటలూ
నడిపి, రాత్రి అనేది లేకుండా చంద్రుడికి అవకాశం యివ్వ
కుండా సూర్యుడికే మరో రెండు గంటలు విశ్రాంతి నిచ్చి
మళ్ళీ పగలు ప్రారంభించేట్టు వున్నాడు కాలపురుషుడు.

ఇక కాలం వెంట తిరిగే పురుషుడు.

ఆ రెండు గంటల సంధ్యా కాలంలోనూ విశ్రాంతి
లేకుండా పని చేసుక ప్రగతి సాధిద్దామని అనుకుంటున్నాడు.

కానీ కాలమే పురుషుడికి అవకాశం యివ్వటంలా—

కాలపురుషుని కఠోర కర్మశ కరాళ బాహువుల్లో పడి
నలిగి పోతున్నది మానవుడి యవ్వనమూ, విజ్ఞానమూ, సర్వ
స్వమును.

కానీ రక్షించుకోవటానికి క నీ స ం ప్రయత్నమైనా
చెయ్యటం లేదు బలహీనుడైన మానవుడు.

కేవలం నిర్లిప్తతతో నిరాశతో కాలాన్ని వెళ్ళబుచ్చు
తున్నాడు సగం మానవుడు.

ప్రగతితో జగతిని వునరుద్ధరిద్దామని ప్రయత్నిస్తో ప్రయ
త్నాల ప్రణాళికలలో పడి నలిగి పోతున్నాడు పాతిక మాన
వుడు.

చే జిక్కిన సంపదని ప్రజాకార్యాల పేరిట తన స్వార్థా
నికి యుపయోగించి నశిస్తున్నాడా మిగిలిన పాతిక మానవుడు.

ఎవరికీ ఎవరూ ఎందునా ఎందుకూ ఎదురప్పటం లేదు.

సుమారు నెల రోజుల తర్వాత దివాకరం, రమణ ఇద్దరూ అనుకోకుండా ప్రసాద్ యింటి ముంగిట కలుసుకున్నారు ఇద్దరూ కలవటంతో ఆశ్చర్యపోయి నవ్వుకుని తేరుకుని- 'చాలా రోజులయింది కదూ' అనుకున్నారు యిద్దరునూ.

“నీవు కూడా రావటం లేదా రమణా” అడిగాడు దివాకరం.

“ఆపీసు పనితో తీరికే చిక్కటం లేదు. అయితే దివా నీవు కూడా ఈ నెల రోజుల్నించీ యిటు రావటం లేదన్న మాటేగా” అన్నాడు ముందుకు సాగుతూ.

“ఏదో కాలేజిలో కలియటం తెప్ప మళ్ళీ యిక్కడికి రావటం లేదు. కాలేజిలోనైనా ఏదో గ్రేడ్ చేసుకోవటమే కాని తీరిగ్గా మాట్లాడు కున్నదీ లేదు.”

కాస్త ఆగి అనాడు దీవాకరం.

“ఎంచేతో నాకు జీవితంమీద విసుగు పుట్టుతుందోయ్. జీవితం మీద అనేకంలే కాలేజి జీవితం మీద అంటే మరి సరీగా పుండుండేమో.”

అందుకు చిరునవ్వు నవ్వుతూ-

“చూశావా! దివా! సృష్టిలో విచిత్రం యిదే! మీ కేమో కాలేజీ మీదా, కాలేజీ చదువుల మీదా విసుగు. నాకేమో కాలేజి జీవితం మీద భ్రమ అది దక్కలేదని పిచా

గం, కాకపోతే యింతటి వైవిధ్యంగల చిత్తవృత్తుల్లో మన మంతా ఎలా కలసి వుంటున్నామా అనేదే స్ర్శ్న” అన్నాడు రమణ.

ఇద్దరూ యింట్లోకి ప్రవేశించారు.
దివాకరం అన్నాడు—

“నీవు కూడా కాలేజీలో ప్రవేశించి వుంటే సరిగ్గా నీ స్థితి యిలాగే ఆయ్యేది. ఏదో అంటారే ‘దూరపు కొండలు నునుపు’ అని. అలాగే వుంటుంది. ‘దగ్గర కెడితే రాళ్లు, గుండ్రూ’ అన్నట్లే వుంది మన స్థితి. కాకపోతే నీ కందులో భ్రమ, మాకు మరో దాన్లో. అంతే తేడా. మార్గాలు వేరు కాని అనుభూతులూ అనుభవాలూ ఒకటే!”

దివాకరం అన్నమాటలకి మానంగా నవ్వుకున్నాడు రమణ.

ఈ నాడు కాలేజీల్లో చదివే ప్రతివాడూ ఆ విద్యని, ఆ విద్యా విధానాన్ని ఏవగించు కుంటున్నారు. ఎవరో కేవలం కాలేజి పుస్తకాలు తప్ప మరో ప్రపంచంలేని వాళ్లే మంచి అంటున్నారు గానీ కాస్త మనిషికి ఆహ్లాదం కలిగించే ఇతర వ్యాసక్తుల్లో అంటే సంగీతం — సాహిత్యం — క్రీడలు వీటిలో పరిచయం కల్గించుకోవాలని మనిషి మేధా సమాన ప్రతిపత్తితో పెరగాలని ఆశించేవారి చేతికి డిగ్రీ అందకుండా అల్లరి చేస్తోంది విశ్వనాథ వారన్నట్టు “డిగ్రీలులేని పాండిత్యమ్మ వన్నె కెక్కని పాడుకాలన పుట్టి” ఎందరో మేధావంతులు అణగారి పోతున్నారు.

ఆలోచిస్తూ ఇంట్లోకి వెళ్ళారు.

లోపల్నుండి -

చక్కగా తీయగా మధురాతి మధురంగా మంద్రస్థాయిలో 'నగుమోము గనలేని' వినిపిస్తోంది. సుధామధుమైన సంగీత సాహిత్యములో పరస్పర పెనవేసుకుని ఉన్నాయి. శ్రావ్యత ఒడ్డులొరిసి ప్రవహిస్తోంది.

ఒక్క క్షణం వాళ్ళ మాధుర్యంలో సొక్కిపోయాను.

పాట ఆగిపోయింది.

“ఎవరూ పాడుతోంది. మనం పొరపడలేదు కదా? కాకపోతే ప్రసాద్ యిల్లు ఖాళీ చేశాడా? ఏమిటో సంగతి” అన్నాడు దివాకరం.

ఒక్క క్షణం ఆలోచించి అన్నాడు రమణ.

“అలా అయివుండదు. నేననుకోవటం. బహుశా ప్రసాద్ మనమాట ప్రకారం ఆవిడని- 'సుజాతని' యిక్కడికి

తీసుకుని వచ్చేసినట్లుంది. ఆవిడ బాగా పాడుతుందన్నాడు కదా! అయినా సందేహ మెండుకు పిలుద్దాం.”

అలా అంటుండగానే వాకిట్లో అలికిడై సుజాత వాకిటి లోకి తొంగి చూసింది.

ఎదురుగా వాళ్ళిద్దరూ కనిపించారు.

నమస్కరిస్తో అంది.

“ప్రసాద్ గారు మేడమీద వున్నారండి”

ఆ కంఠస్వరాన వేణు వీణియలు మీటి నట్టయింది రమణకి.

ఆ వినయానికి విరమ్రుతకి మర్యాదకి ముగ్ధులవుతూ యిద్దరూ మేడమీదకి వెళ్లారు.

ప్రసాద్ నిశ్శబ్దంగా ఏదో చదువుతున్నాడు.

వాళ్ళిద్దరూ రావటం చూచి కుర్చీలోంచి లేస్తూ అన్నాడు.

“ఏమయ్యా! మీరిద్దరికీ ఏ శిక్ష విధించాలి! నెలనాళ్లు! అయ్య బాబోయ్ ముప్పయ్ రోజులు! తప్పం విధించాల్సిందే శిక్ష! ఊ రోజుకో శిక్ష! కోరుకోండి.”

నవ్వారిద్దరూ!

“ఒక కాఫీ! వీలైతే టిఫిన్ జతగా” అన్నాడు రమణ సన్నగా నవ్వుతూ!

“వీలైతే స్ట్రాంగ్ టిఫిన్” వంత పాడాడు దివాకరం.

“ఓ యెస్! అలాగే” అంటూ ‘సుజాతా! టిఫిన్ తో సహా పైకి వచ్చేయ్. క్వీక్ శిక్షితులు తొందరించెస్తున్నారు. సత్యాగ్రహం చేయకముందే శిక్షిద్దాం. ఊ” అన్నాడు

అతన్నో వికసించిన చమాత్కార కుసుమాన్నాఘ్రాణించి వాళ్లు
సంతుష్టు లవుతున్నారు.

ఓ పది నిమిషాలు నిశ్శబ్దంలో దొరికిపోయాం. ఎ
దుకో తెలీకుండా నిశ్శబ్దం పరిపాలనలోకి వచ్చింది. దాన్ని
బేధించటానికి ఎవ్వరూ సాహసించటం లేదు.

వాళ్లందరికీ-

అప్పుడే క్రొత్తగా కలుసుకున్న నూతన మిత్రులు 'ఏం
మాట్లాడాలా? ఏం మాట్లాడితే ఎదుర్వాళ్లు ఏమను కుంటారా'
అని ఆలోచిస్తున్నట్టు వుంది

మాటలు వెతుక్కుని తూచుకుని మాట్లాడి పరిస్థితిని
తేలిక చేసియ్యాలని ప్రతి వారికీ అనిపిస్తోంది.

కానీ - మాటలే అనిపించటం లేదు.

ప్లాస్కులో కాఫీ - టిఫిన్ పొట్లాలు పట్టుకుని పైకి
వచ్చేసింది సుజాత-

వాళ్లు మానంగా గమనిస్తోన్నారు.

మెల్లిగా శబ్దం కాకుండా ఓ టేబిల్ జరిపి, దానిచుట్టూ
నాల్గు కుర్చీలు వేసింది.

అల్పారా తెరచి నాల్గు పేజీలు, నాల్గు గ్లాసులా తెచ్చింది
పేజీలో వేడి వేడి పతోడీలు సర్దింది. నాల్గు గ్లాసులో చల్లని

మంచీళ్లు కూజాలోంచి వంచింది.

మళ్ళీ అల్మారా తెరచి నాలుగు కప్పలూ, సాసల్లూ
శెచ్చిపెట్టి కాఫీ ప్లాస్కు టేబిల్ మీద పెట్టింది.

తలెత్తి వాళ్ళ వేపు చూసింది.

నిశ్శబ్దతని ఛేదిస్తూ అన్నాడు ప్రసాద్.

“రెడియా! శిక్షకి”

నవ్వుకుని నల్లరూ టిఫిన్ కి కూర్చున్నారు. మానంగా
పకోడీలు ఒక్కొక్కటే ముగిస్తున్నారు. ఎవ్వరూ మాటలాడ
సాహసించటం లేదు.

రమణ తింటూ తింటూ దొంగతనంగా ఆమె వైపు
చూస్తున్నాడు

ఆమె అందం అతన్లో విచిత్ర సంచలనం కల్గించింది

అతడు చూచిన స్త్రీలకీ ఈమెకి ఎంతో విలక్షణం కని
పిస్తోంది.

ప్రపంచంలోని సౌందర్యం అంతా ముద్ద కట్టుకుని
మూర్తి భవించి నట్లుంది అనుకుని. అతిశయోక్తి అనుకు
న్నాడు మళ్ళీ. అలాంటి వాళ్ళలో ఒక తె అనుకుని సహజం
అనుకున్నాడు.

తలకి పోసుకుంటున్నది. వెంటుకలన్నీ ఊరకే దువ్వి అలాగే వదిలేసింది.

పొడి పొడిగా వున్న కరులన్నీ వీపుమీదా భుజాల మీదా నాట్యం చేస్తున్నాయ్.

కొన్ని అల్లరిగా ముందుకి తొంగి తొంగి చూస్తున్నాయ్. ఆమె నిడుపాటి కేశ సౌందర్యాన్ని సౌభాగ్యాన్ని చూచి ఆనందం కలిగింది అతనికి!

సౌందర్య పరీక్షలో పలహారాలు ముగిశాయ్.

మెల్లిగా ప్లాస్టులోని కాఫీ కప్పుల్లోకి వంచుతూంటే రమణ కలుగజేసుకుని అన్నాడు.

“చాలా రుచిగా వున్నాయండీ పకోడీలు. బహుశా మీ చేయి అంతటి రుచి యిచ్చేసింది కాబోలు!”

చిరునవ్వు నవ్వి అంది!

“పొరబడ్డారండీ! ఇవి నా చేయి తగిలి రుచి తెచ్చుకోలేదు! ఇదంతా హోటలు సరుకే! ఆయన ఎక్కవగా తెప్పిస్తారని తెలుసు కదూ! మీరు వచ్చి పాలుపంచుకోవటంతో సరి పోయింది గానీ లేపోతే మళ్ళీ ఇంకోసారి మేమే తినాల్సివచ్చేది.”

“అయితే హోటలువాడి ధర్మమన్న మాట” దివాకరం కలుగజేసుకుంటూ అన్నాడు.

“ఆ! డబ్బిస్తే చేసిన ధర్మం” సుజాత నవ్వుతూ అంది.

ప్రసాద్ ఏమీ పల్కకుండా మానంగా సుజాతని గమనిస్తోన్నాడు.

“ఆ నాటి సుజాతకి ఈ నాటి సుజాతకీ ఎంత తేడా! ఆ నాటి సుజాతలో కేవలం నిర్లిప్తత, స్థబ్ధత గూడు కట్టుకుని వుండేవి.

ఈ నాటి సుజాతలో చురుకుదనం, చమత్కారం పొంగి ప్రవహిస్తోన్నాయి.

పరిసరాలు మానవుడిని ఎంత మారుస్తాయ్ అనుకున్నాడు. తనేమీ మాట్లాడకుండా వుంటే వాళ్లు అపార్థం చేసుకుంటారేమోనని చెప్పటానికి ప్రారంభించాడు.

“ఆ నాడు మీరంతా చెప్పారు కదా ఈ మేని ఇక్కడికి తీసుకు రావటమే శ్రేయస్కరమని! ఎంత ఆలోచించినా నా కంతకంటే మంచి ఉపాయం, మార్గం తోచలేదు సరే మీ కంటే నాకేం ఎక్కువ తెలుసు లేమ్మని మీరు చెప్పిందే చెయ్యటానికి నిశ్చయించుకుని ఆ రాత్రే వెళ్ళి చెప్పాను.”

అతను అగాడు.

సుజాత తల వంచుకుని మానంగా చీరచెంగు మెలివెట్టి తోంది.

“ముందు రానంది, తర్వాత రాలేనంది. కారణం అడగ్గా అడగ్గా నా వల్ల మీ కిబ్బంది కాదా? అంది. తర్వాత మీ కీర్తి ప్రతిష్ఠలకి భంగం కాదా? అంది. నాకోపం వచ్చేసి సరే అల్లాగ య్యేటయితే ఇక నీతోవ నీదే నా తోవ నాది అని వచ్చేయ్య బోయాను. అందుకు, కాస్త ఆలోచించండి. ఆవేశం కూడ దిందులో అంది. ఆ మాటల్లో మొడితనం కాక అగ్గం గోచరించటంతో నిలబడి పోయాను. అయినా మీ కంటే ఆలోచించగలనా? అనుకుని నీ అభ్యంతరం మేమిటి అన్నాను.

అతను మళ్ళీ ఆగాడు.

సుజాత తలెత్తి చూచింది.

సరిగా చెపుతున్నానా అన్నట్లు చూసి, నవ్వి మళ్ళీ సాగించాడు.

ఆమె మౌనంగా ముఖం తిప్పుకుని కిటికీగుండా నీల జలదాల జలతారు పరదాల చాటున దోబూచులాడే చందమామ అందాన్ని తిలకిస్తోంది

“నే నన్నే నా తిండి తీగ కథ ఏమిటి.” అంది నవ్వుతూ అదే ఆమె అభ్యంతరమైతే మరేం ఫరవాలేదని మనస్థానం చెప్పాను. ఒప్పేసుకుంది ఆ తొందర్లో. సాపం ఆమెకి అప్పుడు ఆ పరిస్థితుల్లో రావటం తప్ప మరేమీ తోచలేదు. రెండో రాత్రే యిక్కడికి వచ్చేసింది. ఒక్కరోజు గడిచిందో లేదో యిక చూడు భగవాన్ అన్నాడు వచ్చే నవ్వుని అపుకుంటూ.

ఎందుకు నన్యబోతున్నాడో. ఆ అద్భుత హాస్యనాన్ని
సృష్టించే ఘట్టమేమిటో ఏమీ అర్థం కాలేదు వాళ్ళిద్దరికీ.

సుజాత సిగ్గుతో అవమానంతో కుంచించుకపోతూ
మెల్లగా అంది.

“తెలియని తనానికి అంతగా నవ్వాలేమిటి?”

వాళ్ళ మాటలతీరూ, ప్రవర్తించే విధానం అంతా
భార్యాభర్తల్లా అనిపించింది. దివాకరానికి కొత్త దంపతుల్లా
వున్నారు అనుకున్నాడు.

“ఏమిటో చెప్పరా బాబూ” అన్నాడు రమణ.

“ఆ ఏముందీ స్నానం చేయటం మొదలుకుని పడుకోవ
టం వరికూ అన్నీ ఇబ్బందులే! అన్నీ ఆటంకాలే. తర్వాత ఓ
రెండు రోజుల్లో ఇల్లంతా మారిపోయిందనుకో! మన మకాం
పైకి మారింది పూర్తిగా. క్రింద ఒక్క వస్తువూ లేదు. క్రిం
దంతా ఆమెదే” అన్నాడు.

రమణకి వాళ్ళిద్దరి ప్రవర్తనా మాట్లాడు కోవటం అదీ
చూస్తే మనసులో పచ్చిదనం ఆరసి నూతన ప్రాణస్నేహి
తుల్లా వున్నారని పించింది.

అతను మళ్ళీ చెప్పసాగాడు.

“తర్వాత చూడు రమణా! రాత్రిళ్లు ఈవిడని ఒక గంట
సేపు యిలా కూర్చుని పొమ్మంటానా? అదేమిటండీ పగలంతా

వున్నాగా అనిరాదు. క్రిందికి నేనే వెళ్లి బ్రతిమాలితే ఓ ఆర గంట గడిచాక ఇంకేం యిక్కడే గడిపాం కదా చాలదా! అంటుంది. తర్వాత నాముఖం చూచి నిశ్శబ్దంగా లేచి పైకి వచ్చి అదో ఆకుర్చీలో కూర్చుని ఓ పాట పాడుతుంది. అచ్చం అది జోల పాటలాగా పని చేసి మనసుని మత్తిల్ల చేస్తుంది. అంతే తర్వాత చడి చప్పుడు లేకుండా క్రిందికి వెళ్లి పోతుంది” అతను చెప్పటం అయ్యి పోయిందన్నట్టు ఆగాడు.

సుజాత లేచివెళ్లి కిటికీ వద్ద నుల్చుని తోటలోకి చూస్తుంది,

మేడ నానుకునే పెద్ద పెద్ద నారింజ తోటలూ, అరటి తోటలూ ఉన్నాయ్. సాయంత్రం నుండి తెల్లారే వరకూ ఆహ్లాద కరమైన గాలి సంగీతం పాడుతూ వుంటుంది. నారింజ తోటమీదుగా నాట్యం చేస్తువచ్చే పిల్లగాలిని పీల్చటం అదో తెలియరాని హాయి

ఏమీతోచక “వెళ్లేస్తాం” అని లేచారద్దరూ.

ఇద్దరికీ సమస్కారం చేసింది.

ప్రతి సమస్కారం చేశారు.

“ఊజూ రండిరా” అన్నాడు ప్రసాద్.

“ఏమి జవాబు రాక పోవటంతో” మీ కిబ్బందిగా వుందా” అంది సుజాత.

“అదేం కాదులేండి తప్పక వస్తాం” అన్నాడు రమణ.

మెల్లగా వెళ్ళిపోయా రిద్దరూ!

* * * * *

11

సూర్యోదయం—

సూర్యాస్తమయం—

మళ్ళీ సూర్యోదయం—

మళ్ళీ సూర్యాస్తమయం—

చక్ర నేమి క్రమంలో కాలచక్రం తిరుగుతుంది.

సామాన్య ప్రజానీకాని ఇంతే తెలిసేది.

కానీ—

వెదాంతులకి—

విజ్ఞాన పంతులకి—

“క్షణశః కళాశశ్చైవ విద్వాం అర్థంచ సాధయేత్”
అన్నారు కొందరు.

“అనంత మైన కాల ప్రవాహానికి నిలకడ లేదు. ఆ
అనంతమైన కాలగణితంలో కూడికలే గాని తీసి వెళ్లెవు”
అన్నారు ఇంకొక కొందరు.

విలువైనదీ విలువైన మరుక్షణాన్నే తన విలువని
తెలియ జేసేది కాలం గడిచాక కానీ దాని విలువ తెలీదు.

విలుప తెలిశాక దాన్ని ఉపయోంచుకోవటానికి రాదు. అప్పుడు తెలిసి వ్యర్థమే అవుతున్నది ఇదంతా చక్రబంధనం కాలపురుషుడు మానవుల జీవితాలనే మినాల్చి ఆకర్షించి బంధించాలని విసరిన గాలయుక్తమైన వల.

కాలాన్నీ కాలం తీరుని చదివిన మహర్షులు సైతం అందుకి దాసులు కాక తప్పలేదు.

పూర్వర్థుల్ని అన్నిటీ లెక్కించని నవనాగరకులు సైతం కాలానికి కల్గే వేసి ప్రగతి పథంలో పయనిద్దాం అని అనటమే కానీ యత్నమంతా కించీతైనా ఫలోన్నుఖంకావటం లేదు.

ఒక్క రచయితనే కాలం అంతగా కబళించ లేకపోతోంది. ప్రతి సామాన్య రచయితా కూడా సామాన్య మానవుడి కంటే అధికుడే అందులో.

కాలం కల్గే విసరితే అదేదాన్ని కల్గేంగా ఉపయోగించుకుని కాలంపై స్వారి చేయగలుగుతాడు రచయిత.

అందుకే కాలం విధాకూడ బలుక్కుని రచయితల్ని వంచించాయ్. మానవుడికి సుఖోపాధియైన ధనాన్ని ఏ విధంగా కూడా అతని దరి జేరకుండా ఎన్నో మార్గాల నిరోధిస్తూ అతి డిని మానసికంగా శారీరకంగా బంధించ యత్నిస్తూ అతని చెక్కు చెదరని మనోధైర్యం ముందు బలాదూరై పోయి క్రూరంగా అతన్ని వీక్షిస్తోంది.

కానీ-

రచయితా మానవుడే. వానికే ట్టుత్పిపాసలున్నాయ్.

వానికీ మృత్యువుంది. సంసార బంధముంది-

అదే-

కాలానికి రచయితని గ్రహించటానికి అవకాశాన్ని యిస్తోంది. ఒక్క భౌతిక రూపాన్ని గ్రహించినంత మాత్రాన తృప్తి చెందకుండా అతని సాహితీ రూపాన్ని కూడా చిన్నాభిన్నం చేయటానికి యత్నిస్తుంది అక్కడే సామాన్యంగా ఓడిపోవటం జరుగుతోంది.

కవులేరి?

అంటుంది కాలం?

కాలన లేకున్నా కవితలే లేరా అంటుంది సాహిత్య!

కవనాన కలకాలం నిలుస్తాడా! అంటుంది కాలం.

కవి జీవితం కవన జీవితం నిగ్గ యిస్తుందంది

ఒక్కోసారి కవులకే కాక కాలాన్ని కాదనే శక్తి కళాకారులకే అబ్బుతోంది కానీ అల్పసంఖ్య ప్రశ్న కాలానికి డయం చేకూరుస్తోంది. మేచ్చశక్తి విజ్ఞుంభిస్తే కవులకీ కళాకారులకీ చదు వ్రాపిస్తే కాలం కర్కషంగా నవ్వుతోంది.

కానీ-

కాలం అందరిచేత నిందింప బడుతోంది.

కాలం - ఛీ-చీ - పాడుకాలం.

తాడితన్నె వాడిని తలదన్నె వాడున్నాడు.
కాలం ఎటు సాగుతుందో?

కాలం తన ప్రభావం ఎంతగా చూపిస్తున్నా ఒక్కో
చోట అది సాగిపోవటంలో నామాన్యులపై సాగకుండా వుంది.

రోజులు లోకానికీకంతా ఎలా గడుస్తున్నాయో గమ
నించటం కష్టం.

కానీ రమణా-ప్రసాద్-సుజాతా-దివాకరం వీళ్ళ నలు
గురికీ చక్కగా లోకమంతా మల్లెబాటలో గులాబీ తోటలో
పూల బాలల్లో ఆటలాడుతూ పాటపాడుతూ సాగిపోతోన్నట్లు
అగుపిస్తోంది.

ప్రతి సాయంకాలం వాళ్ళిద్దరూ వస్తారు.

కాఫీ ఫలహారాలు!

ప్రసాద్ సుజాతలతో చక్కని చర్చలు.

చక్కగా సంభాషణలు సాగిపోతూ ఆహ్లాదకరంగా
వుంటోంది. వాళ్ళతో ఏ మాత్రం బిడియం లేకుండా వ్యవహ
రించేది ఆమె.

ఆమెకి రమణతో చక్కని స్నేహం కుదిరింది.

అయితే దీన్ని గురించి వాళ్ళలో ఏమీ పొరపొచ్చాలు
రాలేదు అలాంటి చినచిన్న విషయాలకే దూరంగా పోయే
వారు కారు వాండ్లు.

గాఢమైన స్నేహభావంతో సహృదయంతో సంగీత సాహిత్యాల్ని గురించి గట్టిగా వాదించుకునేవారు. విషయాల నిగు తేల్చేవారు. నవలా రచయితా, విజ్ఞాని అయిన రమణ, సంగీత సాహితీ వేత్తలైన ప్రసాద్ దివాకరులూ, సంగీత నిధి కాకున్నా చక్కగా పాడే సుజాతా, వాళ్ళ కలయిక సంగీత సాహిత్య రూపం కలిసి జీవించే సగస్వతీ రూపానికి ప్రతిరూపంగా వుండేది వాళ్ళ గృహం.

ఓ నాడు హఠాత్తుగా మాటలు సందర్భంలో అనంద ర్థంగా అడిగాడు ప్రసాద్.

“చూడు సుజాతా! ఆ నాడు పార్కులో అగుపించి నతను ఎవ్వరంటావ్? అడగాలని ఎన్ని మార్ల నుకున్నా సమయానికి మాత్రం గుర్తుకు రాలేదు. ఎప్పుడో వచ్చినా మరేదో అడ్డయేది. అయినా ఒక్క సందేహం అతడెవరై నా కానీ అతనికి అంతగా భరింప రానంతగా భయపడాల్సిన అవసర మేమిటి?

నిశ్శబ్దంగా నిద్రపోతుంటే ఎక్కడో తుపాకి పేల్తే ఏమిటో తెమ్మనని అనుకున్న వ్యక్తికి ఊహించనై నా ఊహించని వ్యక్తికి అదే తుపాకి తూటా తనకి తగిలి దూసుకపోతే ఎంతగా బిత్తర పోతాడో ఎలా చలనం లేకుండా నీలుక్కుని పోతాడో అలా అయింది సుజాత!

కాస్సిపు నిర్జీవంగా అలాగే కూర్చుని జవాబు ఏమీ యివ్వకుండా త్వర త్వరగా క్రిందికి దిగిపోయింది. హఠాత్తుగా అలా జరిగే సరికి బిత్తర పోయారు ముగ్గురూను.

ఓ గడియ కాలం అందరూ నిష్కరపోతూ అలాగే
వుండిన్నారు. ఎవ్వరికీ ఏమీ చేయటానికి తోచలేదు.

ప్రసాద్ చిరాకుగా గదంతా పచార్లు చేస్తున్నాడు
తల వంచుకుని ఆలోచనా పూర్వకంగా రౌండ్ టేబిల్ మీద
టకటక లాడిస్తున్నాడు వేళ్ళని.

రమణ రెండు చేతులా తలపట్టుకుని కూర్చున్నాడు.
అతనికి ఏమీ ఆలోచన పాలుపోవటం లేదు. అతనికి 'ఆమె
ఎందుకు అంత త్వరపడిందా?' అని ఆలోచిస్తున్నాడు అర్థం
కాక.

చివరికి—

ఏదో నిర్ణయానికి వచ్చిన వాడిలా “క్రిందికి వెళ్ళి సంగ
లేమిటో కనుక్కుని వస్తా ప్రసాద్” అన్నాడు కుర్చీలోంచి
లేస్తూ.

‘సరే సీ యిష్టం’ అన్నాడు ప్రసాద్.

అందులో ఏ భావమూ వ్యక్తం కా లేదు.

క్రిందికి వెళ్లేసరికి తలగడపై తల ఆచుకుని నిశ్శబ్దంగా
చూశ్యంలోకి చూస్తోంది

రమణ వచ్చిన అలికిడికి తలతిప్పి చూచింది.

హఠాత్తుగా అతడు గదిలోకి వచ్చేసరికి బిత్తరపోతూ
లేచి చీర కుచ్చెళ్లు సవరించుకుని మంచం దిగింది

ఆమె చెక్కిళ్ళపై కన్నీటి చారల మరకలు సుస్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి.

ఓ గంట కాలం గడిచింది.

పైన వాళిద్దరూ నిశ్శబ్దంతో పేచీలు పెడుతున్నారు. క్రింద ఏం జరుగుతుందో తెలీక.

మెట్లమీద చప్పుడు కానట్లంతో అటుచూచారు.

రమణ చకచకా పైకివచ్చి - తిరిగి దివాకరం చేయి పట్టుకుని "పద దివా - వస్తారా ప్రసాద్. రేపు వచ్చి విశదంగా చెపుతాన్నేను. ఆమెనేమీ ప్రశ్నించకు - అంతా మామూలుగా సజావుగా సాగనీ." అన్నాడు క్రిందికి దిగిపోతూ

ప్రసాద్ కి ఆ క్షణాన ఏమీ తోచక నివ్వెర పోయాడు.

* * * * *

12

కమల తమ్మ నములుతూ నిల్చుంది. నిద్రవచ్చే సూచనలు కనిపించినప్పడూ, విశ్రాంతి అవసరం అయిన సమయంలో విశ్రాంతికి ప్రతిగా, తమ్మ నములుతుంది కమల. అది ఏ నాలుగో పర్యాయమో ఆ గోజు!

సినిమా రెండవ ఆట ఇంకా వదల్లేదు. జనం పల్చగా కూర్చుంటున్నారు. తిరుగు బోతులూ, తాగు బోతులూ పని లేక

రాత్రి సంచారం చేసే ప్రబుద్ధులూ, నటులూ, విటులూ తిరు
గాడు తున్నారు.

★ సగ్గియైన వాళ్ళెవరూ కనిపించక పోవటంతో బద్ధకంగా
వళ్ళు విడుచుకుంటూ పేలవంగా నవ్వుతూ నిలబడివుంది కమల

జాకీస్ పద్ద వెలిగే దీపం కాంతిలో ఎవరో యిటుగా
వస్తున్నట్లు అగుపించి ఆశగా చూస్తోంది అతన్నే గమని
స్తోంది యిటే వస్తున్నాడు. దగ్గరగా రానిచ్చి మెల్లిగా
అంది “వస్తావా” అని

అతను ముందు బిత్తిరపోయాడు ఏమిటా ఈ ఆయా
చిత్ర ఆహ్వానమని. తర్వాత “ఎందుకేమిటని?” ప్రశ్నించాడు.

బిగ్గరగా నవ్వింది కమల.

ఆ నవ్వు నిర్జీవంగా పేలవంగా వుంది

“ఎందుకేమిటి...హి...హి...హి...”

అతనికా జవాబులో ఏదో గోచరించనట్టయి “ఇంట్లో
ఉన్నారా? బయటికి పిలు” అన్నాడు

అతడి ప్రశ్న అర్థం కాక “ఎవరు?” అంది నివ్వెరపోతూ

అతడూ ఆమె ప్రశ్నకి ఆశ్చర్యపోతూ “ఎవరూ?...
అమ్మాయిలు...” అన్నాడు.

“అమ్మాయిలా?... ఎవరూ లేరు... నేనే...”

“అమ్మాయిలేరా? అయితే మరెందుకు పిలిచావ్?...
చీ! చీ! నీవా?...”

మరేం మాట్లాడకుండా అసహ్యంగా చూస్తూ ముందుకి
సాగాడు.

కమలకి తనపై అసహ్యం చూసి వెళుతున్న అతన్ని
చూసి ఆగ్రహం వితిమీరింది.

సరాసరి అతని దగ్గరిగా వెళ్ళి చేయి పట్టుకుని ఆపి
అంది. “ఏమిటి? నాతోనైతే చీ! చీ...నా? ఏం? ఎందుకు?”

సిగ్గులేని ఆ ఆడదాన్ని చూసి అతడికి నవనాడులూ
కృంగిపోయాం

“ఏయ్... ఏమిటది? మర్యాద తెలీదూ? నీ క్కానల
సింది డబ్బే అయితే యిదుగో తీసుకుని నన్ను వదిలెయ్”
జేబిలోంచి రెండు గూపాయల కాగితం విసరికొడుతూ అస
హ్యంగా అన్నాడు.

తిట్లకీ చివాట్లకీ చేవాట్లకీ అలవాటుపడిన శరీరంకాబట్టి
వాటిని సహించుకుని గాలికి యింకా ముందుకి సాగపోతున్న
నోటుని అందుకోవటానికి అతడి చేయి వదిలి పెట్టి ముందుకు
పోయింది.

అతను ఆదే అదననుకుని త్వరత్వరగా పారిపోయిన
ట్టుగా నడుస్తూ వెళ్లాడు,

అతడి పిరికి తనానకి నవ్వుకుని రెండు రూపాయలు తీసు
కుంది కానీ అతని ముఖంలో కనిపించిన ఆహ్వాభావానికి ఆమె
మనస్సు చుట్టున కాలి నట్లయింది

“సర్వీసునుండి రిటైర్ పో” అన్నట్లంది అతడి చర్య.
మనసు కుమలుతున్నట్లయి నిలవ లేక అక్కడే కానుగ
చెట్టు మొదట్లో కూలబడింది.

ఎదురుగా తాలుకాఫీసులో పండ్రెండు గంటలు
కొట్టాడు. వీధిలో ఎవ్వరూ తిరగడం లేదు ఆకాశం నిర్మల
ంగా వుంది. చుక్కల్ని పలకరించుకుంటూ రేరాజు ముందుకి
నాగి పోతున్నాడు. మగడు పలకరిస్తే చెక్కిళ్ళు కెంపురంగు
ప్రతిబింబించినట్లు ఒక్కొక్క నక్షత్రం వింత సోయగాన్ని విను
వీధిలో విరజల్లుతూ విరాజల్లుతూ వింతవింత రంగుల కాం
తుల్ని వెదజల్లుతోంది.

తన్ను చూచి ఈర్ష్యపడే వారికన్నా ఆశ్చర్యపోతున్న
వారిని చూస్తూ ముందుకి నాగుతున్నాడు దక్షిణ నాయకుడిలా.

అందరూ వదిలేసినా నాధుడిని వదలనని కోహిణీ నక్ష
త్రం మాత్రం వెంటనే వెళుతోంది.

అయితే ఆమెకి అతని స్వర్గన సుఖంలేదు.

ఎప్పుడూ దూరంగా అంటి పెట్టుకుని గూఢచారిలా వెం
బడిస్తూ సూడవలసిందే కానీ మరేసుఖము ఆవిడ పొందటం
లేదు.

మరీ పూర్వ పుణ్యాంగన కాబట్టి మగడి వెను వెనుక నడవటమే బ్రహ్మాండమై అదృష్టంగా భావించుకుని సాగిపోతున్నది రోహిణిదేవి.

ఆ విశేషిని నిశ్శబ్దం రాజ్యం చేస్తోంది!

కమలకి ఆ అవమానం జరగటంతో మనసులో ఆనందం కుద్దాలించి వేసినట్టయింది.

నిరీక్షణలో ఉన్న ఆనందాన్నంతా కోల్పోయి ఇక యింట్లోకి వెళ్లి పోదామనుకుని నిశ్శబ్దంగా లేచి నిలుచుంది కమల నిరాశతో.

ఇంటి వేపు మళ్ళీ పోబోతున్న కమలకి దూరంగా “టక్ టక్” మంటూ కట్టెల చప్పుడు వినిపించింది. ఎవరో కుంటి వాడు కాస్త వేగంగా వస్తున్నట్టుంది

ఆ శబ్దాన్ని బట్టి వచ్చేవాడు ఉద్ధృంగా పస్తున్నట్టు గమనించి ఆగిపోయింది కమల. వ్యభిచారాచారానికి కుంటి గుడ్డి ముసలి మూగ ఇత్యాది తరతమ బేభాల్లేవు హోటళ్ళ లోకి ‘కుస్తురోగులు రాకూడదు’ అన్న బోర్డు ఉంటుంది కాని “మానసి మాన వికయశాల” లలో మాత్రం అలాంటి సెషి ద్దాలు లేవు

కమలలో జనసత్త్వాలు ఉడిగి పోబోతున్నాయి. తన యవ్వనం మీద తనకే సమ్మకం లేకుండా వుండేది. నిన్నటి వరకూ. తనకీ ఈ వీధికీ యింత దూరమే అవుతుందా అనుకు

నేది. మూడు సంవత్సరాలుగా రేయిబవళ్లు రక్కాన్ని యవ్వ
నాన్ని ధారపోసిరా తను ఏనాటికానాటికి తి సేంత సంపాదించు
కుందే కాని నిలువ జేసుకునేటంత అదృష్టానికి నోచుకోలేదు.
దేర్ఘాగ్యు రాండయిన స్త్రీలు దురాశా వ్యామోహితూ
రాండ్రై విలాసాలకి వినోదానికి ఆలవాదునుకుని ఏదో
పెన్నిధి సంపాదించ వచ్చునకుని ఈ రంగంలోకి జొరబడు
తున్నారు. కానీ తన అనుభవంనో అవన్నీ మిథ్యాబించాలూ,
మృగతృష్ణలూ మాత్రమే నని ఋజువు చేసుకుంది.

యమ మహిషగళ శోభిత ఘంటా నినదాలు తనకి
దూర దూరాన వినిపిస్తున్నట్లుంది. అనారోగ్యం యంతవరకూ
తన్నంటకున్నా ఇకముందు వ్యాధులు ప్రకోపించనచ్చు. ఆ
నాటి బతుకు ఊహించు కంటేనే వాళ్ళంత జఙ్ఘలు పాకినట్లు
యింది.

ప్రయత్ని పూర్వకంగా ఆ ఆలోచనా సంచనాల్ని
దూరంగా పారద్రోలింది.

అజ్ఞాతంగా ఉన్న ఊహలని రేకెత్తించిన ఆ అనామకు
డిని మనసారా తిట్టుకుంది. చేతిలోని రెండు రూపాయల కాగి
తాన్ని చించివేద్దమా అనేట త కోపం వచ్చింది ఆతని మీద.
కానీ అతనిపై ఆగ్రహాన్ని ఆ కాగితంమీద చూపితే కలిగే
ఫలితమటుంచి - దాని విలువ తెలుసు కాబట్టి ఊరుకుంది.

కజ్జల చప్పుడు దగ్గర కావటంతో ఆలోచనల్ని బలవం
తంగా పారద్రోలి ఎదుటి వ్యక్తిని పరీక్షగా చూచింది, కానీ
అతడెవరో ఆమె ఆ మనక చీకటిలో అంతు చిక్కటం లేదు.

ఎదుటి వ్యక్తి ఏమీ మాట్లాడకుండా నిశ్శబ్దంతో అతన్ని తేరిపాగ జూచింది. ఎక్కడో స్వల్పతే గట్టిగా కొట్టి నట్టుంది. హఠాత్తుగా నిద్రలో అగ్రాంతరంగా మేలుకని విపరీత పరిణామం చూచిన వ్యక్తిలా నిరుత్తరమై బిత్తర పోయింది

“బాబుల్... బాబుల్... బాబుల్”

గొణుక్కుంది

ఎదుటనున్న స్త్రీ ఏమీ అనకుండా మానంగా నిల్చుని తేరిపార చూడటం తనలో తను ఏదో గొణిగినట్లు అనుకోవటం చూచి ఆ వ్యక్తి కొంచెం సందేహపడి “ఎవరూ..... డి.....” అన్నాడు.

కమలలో కనుగొనలేసంతే మార్పు కనబడుతోంది.

“నేను... నేను... బాబుల్...” అంది.

కమల స్వరూపం మారిపోయినా కంఠస్వరం మార లేదు. చిరపరిచితుడైన బాబుల్ గుర్తించాడు.

“ఓ... కమల... కమలా... ఇదేమిటి కమలా యింతగా మారిపోయావ్. అసలు నిన్ను గుర్తుపట్టటమే కష్టమై పోయిందే. రూపం మారింది. వేషం మారింది ఆనాటి పానడా లేదు పరికిణీ లేదు. చక్కని ముతైదువలా చీర సింగారించావ్. గవిక తీరుకూడా మార్చేశావు. ఓహో ముఖంలో కుంకుమ బొట్టు కూడా దిద్ది తీర్చావే! చాలా మారి పోయావ్.”

అతని మాటలు విని నవ్వుకుంది కమల.

“అబ్బ! ఎన్నాళ్లకి వచ్చావు బాబుల్! చాలా చిత్రంగా మారీపోయానా. అవున్లే! లోకమే చిత్రంగా మారిపోతోంది. రాజకీయాల్లోనే కాక సామాన్య మానవ జీవితంలో ఇంత మార్పు వచ్చిందని అనుకోలేకుండా ఉన్నాం. ప్రజలంతా మారిపోయారనుకో. వ్యభిచారాన్ని మంచితనంగా మార్చాలని పెద్దపెద్ద వాళ్లు మా దగ్గరికి వచ్చి బ్రతిమాలి బంగపోతూ భంగపడనట్లు నటిస్తున్నారు. ఎన్నో వేషధారణయినా అచ్చుకుల స్త్రీలా వుంటే బావుంటుందన్నారు. సరే యిదో ఆకర్షణ లెమ్మనుకుని మార్చేశాం” అంది బలవంతంగా వస్తున్న నవ్వుని ఆపుకుంటూ గతరాత్రి ఓ పిల్ల రచయిత చెప్పిన మాటలు నెమరు వేసుకుంటూ.

అతడు ఆశ్చర్యపోయి అన్నాడు.

“చాలా పెద్దపెద్ద మాటలు మాట్లాడు తున్నావే... అవునుగానీ కమలా. ఇంకా ఇక్కడే నుల్చున్నావేం లాభం లేదు. అలా కూర్చుందాం పద... నేనెక్కువసేపు యిలా నిల్చోలేను.”

తన అవివేకానికి సిగ్గుపడుతున్నట్లుగా నటిస్తూ నాలి క్కొరుకుని “చూడు! చూడు! నేనెంత తెలివిమాలినదానో నిన్ను ఇందాకట్నించీ నిలబెట్టే మాట్లాడు తున్నా! అలా కూర్చుందాంరా” అంది ఇంటి ముందున్న బండమీదే చతికిల బడ్డారిద్దరూ! అతన్ని యింట్లోకి తీసికెళ్ళటం యిష్టం లేదు ఆమెకి!

“ఓ యబ్బో! వాడే యింట్లో చూస్తే యింకేమైనా వుందా” అనుకుంది. బాబుల్ కి కాస్త దగ్గరిగా జరుగుతూ అడిగింది.

“అవును గానీ బాబుల్! నీ ఈ అవతారమేమిటి?

అసలు నీ కాళ్లు ఎలా విరిగిపోయాయి? చెప్పనే లేదు?...”
నిట్టూరిస్తూ ఆకాశంలోకి శూన్యంగా చూస్తూ అన్నాడు.

“అదంతా ఓ పెద్ద కథలే! కమలా! ... చెప్పాలంటే చాలా రాత్రి అవుతుంది...”

తాలూకాఫీసులో ఒంటిగంట కొట్టారు.

“అబ్బ అప్పుడే ఒంటిగంట అయిందే!”

స్వగతం లాగా అనుకుంది కమల.

బాబుల్ వేపు చూస్తూ నిష్ఠూరంగా అంది,

“పోనీ అంతగా చెప్పటం యిష్టం లేకపోతే మానెయ్! కానీ యిన్నాళ్ళ బట్టి ఎక్కడున్నావో? ఏం చేస్తుండినావో? చెప్పదూ?”

ఏదో చెప్పటానికి నాందిలా ప్రారంభించి అన్నాడు బాబుల్. అతనికి కమలతో చాలా అవసరం వుంది. అది తీరే వరకూ ఆమెని కాస్త దువ్వాలి! లేకుంటే అది నిష్ఠూరంగా మారిపోతే అతని పని సున్నే అవుతుంది.

“ఎక్కడో ఎక్కడ! విజయవాడలోనే వుండిన్నాను. అక్కడే జరిగింది లే యిదంతా!” నెమరు వేసుకుంటున్నట్టుగా చెప్పపాగాడు.

మనసులో ఏదో లెక్క వేసుకుని

“నేను యిక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయి రెండు నెలలు దాటింది కదా?” అన్నాడు.

“ఊ...”

“ఇక్కడి నుంచి నేరుగా గుంటూరుల్లాను. అక్కడేమీ గిట్టుబాటు అయ్యేట్టు లేక పోయింది మన బేంంలో! ఏదో ఓ వారం రోజులున్నా తిండికే కనాకష్టంగా జరిగింది. పైగా పూరికి క్రొత్తేమో ఎవడిని పలుకరించినా ఉద్యోగానికి సర్వీస్ లేకుండు ఎలా పనికి రాదంటారో అలా చూచి చేయి విడిచిం చేవారు. మన అనుభవం వాళ్ళకేం తెలుసు” నవ్వింది కమల.

“నవ్వుతావేం కమలా! సరే! అక్కడి నుంచి విజయవాడ వెళ్లాను. భుక్తి కోసమై పగలంతా అమ్మవారి గుడిదగ్గర గడవటం రాత్రిళ్లు వీధులెంట తిరిగటం! యిదేపని! సినిమా హాళ్ళ చుట్టూ తిరిగటం! పని సరి చేసుకోవటం! అక్కడ బాగానే గిట్టుబాటు అవుతుండేది.”

ఏమిటన్నట్టు చూచింది కమల.

“ఎమీ లేదులే! ఓ రోజు - చాలా దురదృష్టకరమైన

రోజు—” లీలామహాల్ వేపు వెళ్లాను. సేల టిక్కెట్టు యిచ్చేచోట ఎవరో పెద్ద టిక్కెట్టు కొంటూవుంది. నన్ను చూచి నవ్వింది. నిజానికి నిన్ను చూచి కాదులే! నా వెనక ఎవడో దాని వాడు వుండిన్నాడు. పిట్ట పలుకుతోన్నట్టుండే అనుకుని దగ్గరగా వెళ్ళాను అలా అలా తిరిగి. దగ్గరికి వెళుతూనే కొక్కెర చూచినట్టు చూచింది.

నాకు వళ్లు మండింది. ఎలా శాస్త్రీ చేయాలా అనుకుని తేరిపార చూస్తే మెడంతా ధగధగ లాడుతోంది నెక్లెస్ తో. ఎలా కొట్టెయ్యాలి? చుటూ జనం చాలా వున్నారు. ఎలా? ఎలా? అనుకుని ఎలాగైతేనేం నెలలో ఎక్కడ కూచున్నదీ చూచి గుర్తు పెట్టుకుని బయటికి వచ్చాను.

దగ్గరోనే ఓ గుడిసెలో ఓ చిన్నది వుండిందిలే! దాంతో మచ్చిక అయింది. అక్కడికి వెళ్ళి చీర కట్టుకుని ఆడదాన్లా సింగారించుకుని—

మధ్యలో అడ్డొస్తూ అంది కమల.

“ఎలా అయ్యావ్. చీర, రంగీక సరే! జుత్తు ..అదీ...” నవ్వాడు బాబుల్.

“అవన్నీ ఆడవాళ్ళ దగ్గర వుంటాయిలే! ఎవడైనా దగ్గరున్నప్పుడు మామగాను దాడిచేస్తే ఆడవేషం వేసి రక్షిస్తారు. ఆ! అదిపోనీ... టిక్కెట్టు తీసుకుని హాల్లోకి వెళ్ళి దాని పక్కనే కూచున్నాను. యింటర్వల్ వదులారనగా నెక్లెస్ కత్తరించుకుని లేవబోతోంటే కనుక్కుని కేక వేసి, చేయి

గట్టిగా పట్టుకుంది. తప్పించుకుందామని పరిగెత్తి పారిపోదామని ఎంత ప్రయత్నించినా మళయాళ స్త్రీలా నాగనిచ్చింది కాదు. పైగా చుట్టుపక్కల ఆడవాళ్లు తెలాఒక వేటు వేస్తూ కదల నివ్వలేదు. ఇంకేముంది అంతలో ఎవరో పోలీసుల్ని పిలిచారు. పట్టించారు. తన్నుకుంటూ. తిట్లుపెంటూ, చేసిన పనిలోని చాతుర్యానికి మెచ్చుకుంటూ గోడ్డంట లాక్కుని వెళ్తుంటే అదను చూచుకుని ఓ పోలీసుని గట్టిగా తన్ని పారిపోయాను. పదిగజాలు వెళ్ళునో లేదో మళ్ళీ వాళ్ళ చేతికే చిక్కాను కర్మకొద్దీ. స్టేషన్లో వేసి కచ్చ తీరేదాకా చానదన్నారు. తన్నటంలో ఈ కాలి ఎముక విరిగి, కుళ్ళిపోతే ఆపరేషను చేసి తీసివేశారు. అప్పట్నుంచీ జైల్లోనే వుండి నాల్గురోజుల క్రిందట విడుదల చేస్తే యిట్లా వచ్చాను.”

కథకు హఠాత్తుగా ఫుల్ స్టాఫ్ పెట్టి అడిగాడు.

“అదేదీ?”

“ఎవరూ?” అంది అర్థం కాక కమల

కొంచం కర్కశంగా అసహ్యంగా అన్నాడు.

“అదే సు...జా...తా...”

“ఇంకెక్కడి సుజాత”

“ఏం చచ్చిందా తెగుల్తులిగి” ఆనందంలో అడిగాడు.

“ఛీ! ఛీ! ఎవడివెంటో లేచి వెళ్ళింది. ఇక్కడే వుందట. నేను చూశేదనుకో. అయినా అలా అనుకుంటున్నారు” కాండ్రించి ఉమ్మతూ గుడిసెవేపు వెళ్ళబోయాడు.

“ఆగవయ్యా బాబూ! అక్కడ ఎవరూ లేరనుకున్నా వేమో? ఆ కడా యింట్లో వుండే నుశీలవుంది. అదే రోజుకు పావలా అద్దె యిస్తోంది ఆ కొంపలో వున్నందుకు” అంది కమల.

నిశ్చబ్దంగా ఆగిపోయాడు.

సినిమా వదిలారు.

తాలుకాఫీసులో రెండు గంటలు కొట్టారు.

జనం గుంపులు గుంపులుగా వస్తున్నారు.

ఆ జనంలో కలిసి పోయాడు బూబుల్.

ఏ నాడూ సిగ్గుపడని కమల — అతన్ని పిలవాలనుకుని-
పిలవటానికి సిగ్గుపడింది.

* * * * *

బాబుల్ కి ఇవ్వడొక సమస్య ఎదురైంది!

ఇంతటి పట్టణంలో అదెక్కడుందని కనుక్కోవటామని!
ఏమీ పాలుపోవటం లేదతనికి!

ఆలోచించగా ఆలోచించగా అతడికొక చక్కని ఉపాయం తట్టింది. “తను ఎలాగూ కుంటివాడు. పని చేసుకుని బ్రతకాలంటే చాలా కష్టం. అడుక్కుని తింటే సరి! ఎవరికై నా కుంటివాడని దయ కలుతుంది. అడుక్కుంటూ పోతే ఏ ఇంట్లో వున్నా తను కనుక్కోగలడు.. అదేనుంత కష్టం కాదు. భలే ఉపాయం” అనుకున్నాడు.

రోజుకి ఆరు వీధులు.

ఉదయం రెండు! మధ్యాహ్నం రెండు!! సాయంత్రం రెండు!!!

రాత్రి ఎనిమిది తొమ్మిది గంటల వరకూ తిరిగేవాడు. ఎలాగూ తిండికి జరిగిపోతూ వుండటంతో పెద్ద యిబ్బందేమీ కలగటం లేదు. పైగా ఒక్కోసారి ఒక్కో పెద్దమనిషి కాస్త డబ్బులు కూడా యిచ్చేవారు. పై ఖర్చుకి వచ్చేవి.

కానీ అస్తమానం అలా తిరగటంతో కాళ్లు నొప్పి లెత్తేవి. శరీరం అలసిపోయేది.

అయినా అతను శ్రమను లెక్కజేయటం లేదు.

ఎలాగైనా సుజాతను కనుక్కోవాలి? అది అతడి ధ్యేయం.

కనుక్కుని?... ఏం చేయాలి??

అది అతడప్పుడే నిర్ణయించుకోలేదు.....

ముందు కనుక్కోవాలి?

తర్వాత?... తర్వాత... ఏం చేయాలో

కొద్ది రోజులకి వీధులన్నీ అయిపోయాయి.

కానీ సుజాత అడుగుజాడలు మాత్రం కనిపించటం లేదు. ఇక ఒకేఒక్క వీధి మాత్రం మిగిలింది.

ఊరిబయట ఇండ్లన్నీ తిరిగాడు. మిగిలినదల్లా ప్రసాద్
ఉంటోన్న మేడ!

“కచ్చితంగా ఆ యింట్లోనే వుండాలి!” అనుకున్నాడు.
అందరూ యువకులే వున్నారు. అంతా జల్సారాయుళ్ళ లాగే
వున్నారు. తప్పకుండా వుంటుందిలే అనుకున్నాడు.

రమణని, ప్రసాద్ ని, దివాకరాన్ని చూచాక అతడికి
మరీ ధృవ పడింది!

ఆ సంఘటన జరిగాక వాళ్లు నలుగురూ ఏకమై కలిసి
పోయారు.

ఉన్న ఆరలూ పొరలూ అన్నీ మాసిపోయాయి.

రమణ రాకపోకలు ఎక్కువయ్యాయి.

ఆ యింటి ఎదురుగ్గానే మకాం వేశాడు. ఎన్ని రోజు
లైనా దీని అంతు తేల్చుకోవాల్సిందే అనుకుని!

చాలా రోజులు నిష్పలంగా గడిచి పోయాయి.

అయితే బాబుల్ లాటి వాడికి నిరాశా నిస్పృహలు
లేవు.

పని సాధించాలి!

అదీ ముఖ్యం!

దినం గడిచేసరికి అతడిలో వున్న ప్రతీక్ష ఎక్కువవు
తోంది! ఒక్కోరోజు కాలచక్రంలో కలిసి తిరిగేసరికి పట్టుదల
రెట్టింపవుతోంది! ఒక్కసారి సూర్యుడు తూర్పునుంచి వశ్యమా
నికి చేరేసరికి నిశ్చయ సాధనకి ధృఢ నిశ్చయం ఏర్పడుతోంది!

ఒకరోజు దివాకరం, ప్రసాద్, రమణ తలుపువేసి
తాళం వేసుకుని సినిమాకి బయల్దేరారు.

ఎన్నడూ తాళం వేయగా చూడంది ఆ రోజు
చూచాడు బాబుల్. పగలంతా తాళం వేసివున్నా వాడికి
అనుమానం రాలేదు ఎందుకో.

“నిజంగా లేదేమో?.....”

అనుమానం వచ్చింది.

అయినా ఆశ పోవటం లేదు.

ఇక్కడ లేకపోతే మరెక్కడికి వెళ్ళినట్టు?

వాడికి చెప్పేవారెవరు?

అయినా వాడి మనస్సుకి తప్పకుండా సుజాత ఇక్కడే
ఈ మేడలోనే వుంది అనిపించింది.

మరయితే యిదేమిటి?

అలాగే చూస్తూ ఆలోచిస్తూ కూర్చుని ఉన్నాడు.
హఠాత్తుగా తలెత్తి మళ్ళీ ఓ సారి మేడవైపు చూచాడు.
తళతళా మెరిసిపోతూ ఓ లైటు వెలుతోంది ఇంట్లో.

‘అరే!’ అనుకుని ఆశ్చర్యపోయాడు.

మళ్ళీ ఆలోచించాడు

‘ఒకవేళ తను పొరబాటు పడలేదు కదా ఏమైనా’
అనుకున్నాడు.

“వాళ్ళీ లైటు వేసి వెళ్ళారేమో?”

నిశ్చయం కుదరటంలేదు.

తదేక ధ్యానంతో నిరీక్షించ సాగాడు. వాడి నిరీక్షణ
ఫలించిందా రోజుతో!

‘మళ్ళీ లైటు ఆరిపోయింది.’

“ఆ చిక్కిందిరా పిట్ట!” అనుకున్నాడు.

“ఎవరో ఇంట్లో ఉన్నారు అనే నిశ్చయానికి వచ్చి,
పరీక్ష చేద్దాం అనుకుని లేచాడు.

మెల్లిగా కట్టెలు చంక నెత్తుకుని కదిలాడు ఇంటి ముం
దుకి వచ్చి.

“అమ్మా ... భిక్షం ... తల్లీ!” దయసేయండమ్మా
అన్నాడు. ఎవరూ పలకలేదు.

అయినా వదలకుండా మళ్ళీ పిలిచాడు. మళ్ళీ పిలిచాడు,
మళ్ళీ పిలిచాడు. పిలుస్తూనే ఉన్నాడు.

చివరకి తలుపు తట్టుతూ పిలిచాడు.

లోపలున్న సుజాతకి విసుగేసింది.

ఎన్నడూ ఎవరూ భిక్షానికి రారాయించికి, ఎవరో
క్రొత్త బిచ్చగాడు, గుడ్డివాడో. కుంటివాడో లేకపోతే చెవిటి
వాడో అనుకుని

“వెళ్ళిరా అబ్బీ! ఇక్కడేం లేదు” అంది

అదే తొలిసారి లోకంతో ఆమె మాట్లాడటం - ఆ
యింట్లోంచి - ఇంకేం తేలిపోయింది.

ఖచ్చితంగా “సుజాత... సుజాత...”

తను సుజాత గొంతుక గుర్తు పట్టగలడు ఎన్నేళ్ళనా
ఎక్కడైనా...

త్వరత్వరగా చప్పుడు చేసుకుంటూ వెళ్ళాడు.

చాలా దూరం నరకూ “టక్...టక్...” వినిపిస్తూనే
వుంది.

* * * * *

13

నలుగురూ మేడమీద కూర్చున్నారు

రౌండు టేబిల్ కి చుట్టూరావున్న కుర్చీల్లో సుజాత

ప్రసాద్ ఎదురెదరుగు కూర్చున్నారు. సుజాతకి కుడినైపున దివాకరం ఎడం వేపున రమణా కూర్చున్నారు.

నలుగురూ చతుర్భుజం భుజల్లా వున్నారు.

నలుగురూ మంటపానికి స్థంబల్లా వున్నారు.

వాళ్లు నలుగురూ ఆరోజు చాలా ఆనందంగా వున్నారు.

ఆనందానికి ప్రతినిధుల్లాగా, సంతోష మంటపానికి స్థంబల్లా కూర్చుని వున్నారు.

ఆ నలుగురూ కూర్చున్న ఆ మంటపంలో - కూర్చిని మంటపంలో - సంతోషానికి సౌఖ్యానికి పెళ్ళవుతున్నది.

సుజాత అడిగింది దివాకరాన్ని.

“ఏమిటండీ! మీరు ఎక్కువగా మాట్లాడనే మాటాడరు. కారణం ఏమిటి?”

జవాబుగా చిన్నగా నవ్వుతూ అన్నాడు దివాకరం.

“అదేం పెద్ద విషయం కాదులెండి. నా కెంతుకో కాస్త బెరుకుగా వుంటుంది నా అభిప్రాయాల్ని వెలిబుచ్చటానికి. ఎవరైతే నా ఎబ్బేబ్బుగా వున్నాయంటారనో, అపార్గం చేసుకుంటారనో భయం. అదీ కాక నేను మాట్లాడి సంతోషం పొందేదానికన్నా ఇతరు మాట్లాడుతూ వుంటే నాకు సంతృప్తి సంతోషమూను. నేను మాట్లాడి నలుగురికి విజ్ఞానం వినోదం అంద

జేయ లేమోనని నా స్వశక్తి మీదే నాకు సమ్మకం లేదు. అంచేత ఎవరై నా మాటాడుతూ వుంటే వింటూ ఆందులోని విజ్ఞానాన్నీ వినోదాన్నీ బాగా ఆస్వాదించగలను. నా కదే యిష్టం కూడా!”

అతడాగాడు తన మాటల్ని విని ఎవరై నా ఏమైనా అంటారేమోనని!

ప్రసాద్ అందుకుంటూ అన్నాడు.

“నిజం దివా! నాకుకూడా ఎక్కువగా మాట్లాడటం మీద ఆటే గురిలేదు. ఎక్కువగా మాట్లాడుతూంటే అదే అలవాటవుతుంది. ఆ అలవాటు తర్వాత మాన్యుకోవటం చాలా కష్టం. ఒక్కోసారి ఎవరితోనైనా మాట్లాడుతూంటే అది అతిగా అవతలి వాళ్ళకి అనిపిస్తే మనల్ని గురించి దురభిప్రాయ పడతారు. పైగా ఎక్కువగా మాట్లాడటంతో మన అభిప్రాయాలు ఎక్కువగా వెలిబుచ్చుతాం దానివల్ల ఎక్కువగా మిత్రులు శత్రువులూ ఏర్పడే అవకాశం వుంది. మిత్రుల వల్ల కలిగే లాభం కంటే శత్రువులవల్ల కలిగే నష్టం ఎక్కువైతేనే కష్టం.”

రమణ కుర్చీలో అటూ యిటూ కదిలాడు ఏదో చెప్పబోయేట్టుగా వుంది అతని వైఖరి.

దివాకరం ఏదో మాట్లాడ బోవటంతో ప్రసాద్ అడుతగూర్చా “కాస్తాగు దివా! అతనేదో చెప్పబోతున్నాడేలే వుంది. అన్నాడు.

అయిష్టంగా కదులుతూ అన్నాడు రమణ

“అదేం లేదులే ప్రసాద్, అతన్నె చెప్పనివ్వండి!”

రమణ వేపు ఒక్కసారి చూసి అన్నాడు దివాకరం,

“నిజానికి చెప్పాలంటే ప్రసాద్... అతిగా మాట్లాడటం ఆరోగ్యకరం కాదు. అతిగా మాట్లాడాలంటే ఉచ్చాస్య నిశ్వాసాలు ఎక్కువగా జరుగుతాయి. తద్వారా ఆయుక్ష్మిణం అవుతుంది. ఇదీ మన ఆరోగ్య శాస్త్రం చెపుతున్న విషయం”

రమణ అందుకున్నాడు,

“కావచ్చు దివా! అతిగా మాట్లాడుతూ ఆయుక్ష్మిణం చేసికోవటం నేరం కావచ్చు. అయితే ఏమీ మాట్లాడకుండా ఆయువుని సేకరించటంలో ఆనందం లేదంటాను. బ్రతికే నాల్గు రోజులూ హాయిగా బ్రతక గలిగితే చాలు. నేను కోరేది జీవితంలోని సుఖాల్ని చంపుకుంటూ ఆయువుని పెంచుకున్నందు వల్ల కలిగే లాభమేమిటో నా కర్మ కాదు. అభిరుస్మ్యుషిలా బ్రతికేది నాలుగు రోజులే అయినా కీర్తి నిలవాలి. అలా కాకుండా కాకిలా ఎన్నేళ్లు బ్రతికితే ఏం లాభం.”

రమణ ఆగాడు విశ్రాంతి తీసుకునే వాడిలా!

సుజాత వైపు చూచారు అందరూ!

సుజాత కుర్చీలోంచి ముందుకు పండుతూ “కాన్సల్టండి రమణా!” అంది,

“నిజమే ఎక్కువగా మాట్లాడే వానికి మిత్రులు, శత్రువులూ ఎక్కువే, ఎక్కువ మాట్లాడటంతో నిజం మాట్లాడవలసి వస్తుంది ఒక్కోసారి. అసలు మాట్లాడకుండా పుంటే మన మనస్సులోని అయిష్టతనీ అసూయనీ పెంచుకుంటూ వున్నామన్నమాట నీకు సరిపోయింది వెలిబుచ్చితే నలుగురూ మెచ్చుకోరని, దాచితో వాళ్ళతో స్నేహం నిలుస్తుందది. కానీ నీలో ఆ అయిష్టత కూడా నిలుస్తుందది. నీకు నచ్చని విషయం ఏదో ఆ నలుగురి ఎదుటా అనే సెయ్యాలి ఫలితం మంచి కానీ, చెడుకానీ—”

కొంచెం ఆగేడు రమణ మళ్ళీ.

సమయమని దివాకరం అందుకుని అన్నాడు.

అతని ముఖంలో కొంచెం కోపంకూడా కనిపిస్తూవుంది.

“అయితే రమణా! మౌనం మంచిది కాదంటావా? వాగ్వాచారం అందులో అతిగా - మంచిదంటావా?”

“నా మాటల్ని అర్థం చేసుకోకుండా అలా కోపం తెచ్చుకుంటే నేనేం చేయను! నేను ఎవర్నీ అభిప్రాయాల్ని మార్పుకోమనను. కానీ అది నా అభిప్రాయమని గుర్తించమని కోరుతాను. నిజానికి చెప్పాల్సొస్తే మాటల్ని దాచుకుని మౌనం పెంచుకుని మౌనంతోపాటు కోపాన్నికూడా పెంచుకోవటం కంటే నాలుగు మాటలు ఎక్కువగా మాట్లాడి వీలైతే కోపాన్ని చంపుకోవటం చాలా మేలంటాను” అన్నాడు రమణ జవాబుగా.

అయిష్టంగా కుర్చీలో కదులుతూ అన్నాడు ప్రసాద్.

“పోనీవయ్యా! ఈ వాగ్వాదం ఎందుకు? దీనివల్ల లాభ మేమిటి? అనవసరపు వాగ్వాదాలు. అయితే గియితే దీని వల్ల అపార్థాలు పెరుగుతాయ్. అందుకే నే వద్దనేది?”

మళ్ళీ అలాగే అంటావేం ప్రసాద్. ఇలా మాట్లాడు కుంటేనే మన అంతర్యాలు బయట పడతాయ్ మనిషి బాహ్య రూపం చూచి కాక ఆంతరంగిక రూపం చూచి గౌరవించాలి. అభిమానించాలి. అంతర్వాన్ని దాచుకునే వాళ్ళని నే సహించ లేను” అన్నాడు రమణ ప్రతిగా.

దివాకరం ఏమీ మాట్లాడకుండా ముసిముసిగా నవ్వు తున్నాడు.

“పోనీ లేవయ్యా బాబూ! నీ లాగే ముక్కుకి సూటిగా నడవాలంటే అందరికీ చేతవుతుందా. ఏమైనా వ్రాస్తున్నావా? గేయాలు కానీ పద్యాలు కానీ గుర్తుంటే చదువు. అన్నట్టు అదేదో కొత్త నవల మొదలు పెట్టానన్నావ్. అదేనా ఆ పైలు”

సుజాత సంతోషించింది. ప్రసాద్ విషయాన్ని మారు స్తున్నందుకు.

ఆమెకి యిష్టం లేదు యిలా వాదించుకోవటం.

ఆమెకి తెల్పు రమణ మాటల్లో నిజముందని.

ఆమె పూర్తిగా ఏకీభవిస్తుంది అతనితో.

అయితే అదేమాట బయటికి అంటే కొంప లంటు కుంటాయి.

అందుకే ఆమె దివాకరం మాటలకి కూడ విలువ యిస్తుంది. అదే సమయంలో.

కానీ అందులో ఆత్మద్రోహం వుంటుందేమో నను కుంటుంది.

రమణ సలకకపోవటంతో మళ్ళీ రైచ్చించింది.

రమణ ప్రశ్నార్థకంగా చూచాడు. దివాకరం వేపు. స్నేహం అందరితో సమానమైగా రమణ సాహిత్యవిషయాలు దివాకరంతో చర్చిస్తాడు. ప్రశ్నార్థకంతో చర్చించడు. ఊరికే చెపుతాడు.

దివాకరం ముగిసినా ఏ భావమూ కనిపించక పోవ టంతో సుజాతవైపు చూచాడు.

“చెప్పండి రమణగారు ! ఈ లోపల మీరేదైనా గేమూయి, పవ్యూయి వాగ్దానం ? డిప్లొమే వ్రాసు చదవండి” అంది సుజాత సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చుతూ.

జవాబుగా అన్నాడు రమణ.

“ఈలోపల ఏమీ వ్రాయలేదండీ. వ్రాసివున్నా జప్తికి వుండవులెండి. అసలు నాకు వీళ్ళలాగా జప్తికి వుండవు అన్నీను. ఏదో కొన్ని మాత్రం జప్తికి వుంటాయ్. గేయంమాట అలా వుంచి ఈ లోపల ఓ నవల ప్రారంభించాను. అయితే అదో పదిపేజీలు సాగి అగిపోయింది. నాలోపున్న బలహీనతే అది ప్రసాద్. ఏదో ఆవేశంలో ఒక కథో నవలో ప్రారంభించేస్తాను. ఆ ఆవేశం చల్లారక ముందే ఓ అరగంట రచన చేస్తాను దాంతో వ్రాయటానికి కష్టం పేసి ఆపేస్తాను. అయితే ఆ అరగంటలో ఏదో వింత ఊహో, వింతరచనో దొర్లుతుంది. నా రచనలు పూర్తిగా వుండవు. అంచేతే ఒక్కోసారి అనిపిస్తుంది, ఎవరైనా రాసేవాళ్ళుంటే ప్లాటూ ప్లాటుతో పాటు ఆ పదిపేజీలు అప్పగిస్తే వాళ్ళే చక్కని నవల వ్రాసుకుంటారని. కానీ నాకు భయం, బిజీయం, అధికం.

సుజాత అందుకుంటూ అంది

“అయితే రమణగారూ! మరి మీరిప్పుడు వ్రాసే నవల్లో ఏదో వింత సంఘటన వ్రాశానన్నారే అదేదో చదువు తారా?”

రమణ కాస్త సిగ్గు పడ్డాడు.

మెల్లగా నవ్వుతూ అన్నాడు

“ఎందుకు లెండి! మీరంతా నవ్వుతారు”

“అరే! అలాగంటావేం రమణా! చదువు అడేదో. నీతో ఏకీభవించలేకన్నా నీగేయ లూ అవీ చదివీవిని ఆనందించి అందులో ఉన్న వైచిత్ర్యాన్ని మెచ్చుకోవటంలేదా! ఎందుకు గేలి చేస్తాం? అదేం మాట” అన్నాడు దివ్యారం.

‘మరీ వింతగా చూస్తారేమోనని భయం ప్రసా... కా కంటే మీకు చెప్పక ఎవరికి చెప్పుకోగలను?’

రమణకి ఆనందం ఎక్కువైతే ప్రసాద్‌ని ప్రసా అంటాడు.

“అసలు వింత వింత అంటూ వింతగా చూస్తారంటా వేవి టాయ్. వింతైంది వింతైందేమిటి?” అన్నాడు ప్రసాద్.

ఇక తప్పడనుకొని యిలా అన్నాడు రమణ.

“సరే మీరు వదలరని నాకు మందేలేదు... కా? మానవ యత్నం.

నాకు ప్రత్యేకమైన రచనా విధానం యాష్టమని మీకు తెల్సుగదా. ఈ నవల ప్రారంభిస్తూంటే ఎందుకో దేవుడంటే ఎలా వుంటాడా? అనిపించింది.

సరే ప్రారంభించి యిలా వ్రాశాను...వ్రాశాన-నా?
... అదే వ్రాయబడిందో? ”

ఆగి పైలు తెరచి చూడ సాగాడు.

“ ఆంధ్రదేశంలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఓ పట్టణంలో ఒక సారి ఓ వింత జరిగింది. అదేమిటంటే ఆ పట్టణానికి కొంత గా ఓ వ్యక్తి వచ్చాడు. అయితే అతను సామాన్య మానవుడిలా లేడు. ఇంత వరకు ఈ ప్రపంచంలో వున్న, వుంటున్న, వుండబోతున్న మానవుల్లో ఎవరికీ పోలిక లేదు. వుండదు. వుండబోదు. ఏ మానవుడిని చూచినా అతని కంటే ఓ విశిష్టలక్షణం ఈ వ్యక్తిలో కనిపిస్తుంది. ప్రతివానికీ అతనిలో ఓ విశేషం, ఓ విలక్షణం, ఓ గొప్పదనం, ఓ వింత శక్తి చూస్తూనే నమస్కరించాలనే ఊహ కలుగుతుండేది. శారీరకంగా కూడా అతను ఏ వ్యక్తికీ పోలిక లేదు.

ఇలా అతన్ని గురించి రకరకాలుగా ప్రచారాలు సాగాయి. ఎవ్వరూ అతని దగ్గర చేరటానికి గానీ, మాట్లాడటానికి గానీ యత్నించడం లేదు.

ఓ రోజున అంటే అచటగలది అయినా రోజులు పూర్తికాకముందే ... ఆంధ్రదేశంలో వింతలు వ్యాపించడం చాలా తొందర కదూ ... దూరానవున్న ఓ మహానగరంనుంచి ఓ గళయిత వచ్చాడు ఈయన్ని చూట్టానికి. సరాసరి రావటం, రావటం ఆ వింత వ్యక్తి దగ్గరకే వెళ్ళాడు. వెళుతుంటే ఎగాదిగా చూస్తూ ప్రశ్నించాడు.

“సమస్తే ! మీరెవ్వరు ? ... దయచేసి చెప్పండి.”

నిజానికి అతనితో మాటాడిన తొలిస్వక్తి ఆ మహారచయిత.

ఆయన కూడా యితన్ని పరీక్షగా చూచి నవ్వి అన్నాడు.

“నీ వెవ్వరయ్యా ! ”

ఆ పలుకదనం విలక్షణంగా వుంది.

ఉచ్చారణ ఆధునిక ఉచ్చారణకి దగ్గరగా ఉండి రాయలసీమ ప్రాంతం స్వక్తి బదులు పలికి నట్లుంది. కానీ కోయిల కూసినట్లుంది. అచ్చంగా కోయిల పలకటం నేర్చితే అలా పలికేదేమో ననిపిస్తుంది.

రచయిత దుడుకుగా అన్నాడు

“అయితే మీరు రాయలసీమ ప్రాంతం ఆధునిక మాట” బదులుగా కొంటెగా నవ్వుతూ అన్నాడా స్వక్తి.

“అని నేనన్నానా? ఏ భాషలు మాటాడితే అభిషిక్తి. చెందిన తెగవాడై వుంటాడని అర్థమా? అందునా పలికే తీరుచూచి ప్రాంతనిర్ణయం కూడానా?”

బిత్తరిపోతూ అన్నాడు రచయిత.

“సరే నేనో రచయితని. దయచేసి మీరెవ్వరో చెప్పండి”

“నేను ఓ మానవుడిని”

“అది తెలుస్తూనే వుంది...ఎక్కడనుంచి వస్తున్నారు”

“నేను ఎక్కడనుంచి రావడమేమిటయ్యూ నేనెక్కడ వున్నాను. నీవే అరేబియా వహానగరనుంచి వచ్చావు”

ఆ రచయితకి అతని చమత్కారం ముందు ఆగటం కష్టమనిపించింది.

“నిజమేలండి! నేను అక్కడినుంచి ఇక్కడికి వచ్చాను. మీరు ఎక్కడనుంచి ఇక్కడికి వస్తున్నారని నేను అడుగుతున్నాను మీరు మనసు విప్పి మాట్లాడండి ప్లీజ్”

“ఛీ! ఛీ! ఆ భాష అక్కర్లేదు...”

రచయిత నొచ్చుకుంటూ అన్నాడు. “మన్నించండి ఈనాటి తెలుగు దేశంలో పల్లెటూరి ఆడవాళ్ళు మొదలుకొని కొంచానికి కొంచమైనా ఇంగ్లీషు పదాలు వాడని వాళ్ళు లేరు. భాషా సాంకర్యం ఏర్పడింది...ఆ యింకేకీ మీరు ఎక్కడనుంచి వచ్చారో చెప్పనేలేదు”

జవాబుగా అతను చేతులు పైకెత్తి చూపాడు.

రచయిత వెంటనే అన్నాడు.

“అంటే ఆకాశంనుంచి ఊడి వడ్డారనా? లేకపోతే
తేలేదనా?”

“నేనేమీ అనటం లేదయ్యా! అన్నీ మీరే అంటు
న్నారు కదా?”

“ఏమని”

“ఏమయ్యా ఇంతటి రచయితవి? ఏమని ఏవరెవరన్నారో
నీకు తెలీదు. మహాకవులంతా నన్ను గురించి అనందే రచనే
సాగించలేదే. అది చదవలేదా? ఆమాత్రం కూడా జ్ఞానం
లేనివాడివి నీవేం రచయితవి?”

ఆశ్చర్య సంభ్రమాలతో కసిగా వింతగా అన్నాడు.

“అయితే! అయితే! మీరు దేవుడా!”

“అనుకో...” తాపీగా అన్నాడు నవ్వుతూ.

రచయిత నివ్వెరపోతూ అన్నాడు

‘మిమ్మల్ని గురించి మీకే తెలీదా? ఇదేమి టన్యాయం’

“ఓయి నాయనా? తన్ను తాను తెలిసికోవడమంటే
మాటలా! ‘అహం’ అన్న పదానికి అర్థమే యింకా నిర్ధారణ
కాలేకోయీ!!...అయినా మీరందరూ అనుకుంటున్నట్టు...
అంటున్నట్టు నేను దేవుడనే అనుకో.....”

“ సరే! ఇంకేం! మీకు వేదాంతం కూడా తెలుసున్నమాట. అదేంమాటలే. దేవుడన్నాక అన్నీ తెలుసుండాలి కదా! అయినా వినండి. దేవుడు అన్న శబ్దం చాలాచిత్రమైంది కదా! ‘దివ్’ అనే ధాతువునుండి పుట్టింది ఈ శబ్దం. ‘దిస్’ అనగా ప్రకాశించుట కదా? మరి మీరేమీ ప్రకాశించటంలేదే!” అన్నాడు ఏదో ఆతన్లోవున్న లోపాన్ని ఎత్తి చూపుతున్నట్టుగా.

ఎదురుగావున్న వ్యక్తినవ్వాడు.

వెంటనే అతని కళ్ళకి ఏదో జరిగి నట్లయింది. ఆ ఎదుటి వ్యక్తిలో వేయి దీపశిఖలు వెలుగుతున్నట్టు కనిపించింది. ఆ వెలుగుని చూడలేక కళ్లు మూసుకున్నాడు.

“ ఏమనాయనా కళ్లు మూసుకున్నావ్? ఆర్నాడాయన మళ్ళీ నవ్వుతూ. తిరిగి అతన్లో భాసించి ఆ వెలుగుకి సంబంధించిన విజ్ఞానం మళ్ళీ మరుగున పడినట్లయింది.

“ సరే పోసిండి ఎందుకైనా గానీ మీ పేరుకూడా సెలవు పొందారా? ” అన్నాడతను.

చిరునవ్వు చిందిస్తూ చిన్నిలాసంగా చిన్మయానందంగా అన్నాడు.

“ పేరులో ఏముందిలే నాయనా! ఏదైనా కావచ్చు. రాముడనుకో! కృష్ణుడనుకో!! లేదా రామకృష్ణుడనుకో!!!

ఎలా అనుకున్నా ఎలాపిల్చినా పలుకుతాను. నీ మనస్సుని బట్టి వుంటుందా పిలుపు. పిలుపు తలపు ఏకమైతే పిలచిన తడవుగా పలుకుతాను” రచయిత నవ్వాడు.

“అయ్యో చాలా చమత్కారంగా చెపుతున్నారు. అన్నీ దశావతారాలు ఎత్తిన వాడిలాగా చెపుతున్నారు. అవేనా లేక మరేమీ లేవా మీకు పేర్లు. ”

ఎదుటి వ్యక్తి బిగ్గరగా నవ్వాడు.

“ఏమైనా నా ఎదురుగా గట్టివాటవే వచ్చావు. అయితే విను. నీ పేరేమిటి? ఎదోలే! ఆ దానితో నాకేంపని. ఈదేశంలో ఇంకా మంచి మంచి కవులున్నారు కదా? వారిందరి పేర్లు ఒకటేనా? కాదుగదా! కానీ అందరూ రచయితలే. వాళ్ళలో వైవిధ్యం వుంది. అలాగేనా పేర్లు. వేరైనా అక్కడక్కడా వైవిధ్యమున్నా అన్నీ ఒకటే! ”

మాటలు విరిచి అర్థంచూర్చి ఆయనచేసే చమత్కారానికి ఆయన ధీవైశాల్యానికి రచయిత ముగ్ధుడయ్యాడు.

“ మరి మీ రూపం కూడా వింతగా చెప్తారే. దాని సంగతో ? ” అన్నాడు.

జవాబు కోసమై అతని వైపు చూశాడు.

అతనిలో సకల పర్వతాలూ, సకల జంతువులూ, సర్వమానవులూ, చరాచర స్రవసంపం అంతా కనిపించినట్లుంది.

భ్రమ పడుతున్నానా అనుకున్న కళ్ళు నులుముకుని చూచాడు.

ఎదురుగా ఏమీ కనిపించలేదు.

సామాన్య మానవుడిలా అతను కనిపిస్తున్నాడు.

అంతే కదా ? మరి చూచిందేమిటా ? అనుకున్నాడు.

అంతే !

మళ్ళీ ఇతః పూర్వంలాగా సర్వ భూగోళం కనిపించింది.

రచయితకి మాటలు రాలేదు.

ఏమయ్యా ! మహాకవి !! కళ్ళు అంత లేసిగా చేసి చూస్తున్నావు. నాలో ఏం కనిపిస్తోంది నీకు ” నవ్వుకూ అడిగాడు.

మళ్ళీ మా మూలు వ్యక్తి అయ్యాడు రచయిత.

“ ఏమీ లేదండి ! నేనేదో భ్రమ పడుతున్నట్లున్నాను. ఒక్కో సారి ఒక్కో విధంగా ఏదో భాసిస్తోంది. తక్షణమే మళ్ళీ అది సరిపోయింది. ఏమిటి మాయ ? ”

“ ఆయనేమీ జవాబివ్వకుండా వెళ్ళిపోయాడు ”

చదివే కాగితంమూసేస్తూ “అక్కడికి ఆగిపోయింది. ఎందుకు వ్యాఖ్యానో తెలియదు. ఎలావ్యాఖ్యానో కూడా తెలియటం లేదు. ఎలా ఆగిందో తెలియలేదు. ముందే

వ్రాయాలో తెలియటంలేదు. ఎవరితోనన్నా చెప్పితే వింతగా చూస్తారని నవ్వుతారని భయం. అందుకే ముందుగా అంతగా తట పటాయించటం” అన్నాడు రమణ.

అందరికన్నా ముందుగా సుజాత చాలా ఆవేశంతో “చాలా బాగా వ్రాశారండి. దేవుడంటే మనకున్న అన్ని అభిప్రాయాల్ని వెలిబుచ్చారు అందులో. ఇంతవరకు ఎవరూ యిలా వెలిబుచ్చారు కాదు” అంది.

“అదే కద నా బాధ. అసలు దేవుడంటే నాకా అభిప్రాయంలేదు. నేను అన్నదాని కంటే మనసులో దాగి ఉన్నదే ఉత్తమ మైందిగా భావిస్తాను. నా ఉద్దేశ్యం లేకుండా ఆలా ఎలా రచన సాగిందో యిప్పటికీ నా కర్థం కావటంలేదు.” అన్నాడు ఏదో వ్యక్తంకాని బాధని అవ్యక్తంగా వక్త పరచటానికి ప్రయత్నిస్తూ.

“అందుకేరా అంత చక్కగా వుంది. దేవుడే నీకా ఊహ పుట్టించి వుంటాడనుకో” అన్నాడు ప్రసాద్.

అదిగో మళ్ళీ మనం మొదటికే వస్తున్నాం. దేవుడు ఊహ పుట్టిస్తే, నేను రచయిత ననటం ఏమిటి? నా గొప్పదనం ఏ మేచ్చింది? ఎవరో నిర్దేశిస్తే ఏమిటో వ్రాస్తే అందులో ఉన్న గొప్పదనం ఏమిటి?” అన్నాడు రమణ.

దివాళరం అందుకుంటూ అన్నాడు నవ్వుతూ.

“దేవుడి గొప్పతనమే నీ గొప్పదనమోయి! నీవు గేయ

కవిత్వం వ్రాస్తూ చాలా చక్కగా వ్రాశాననుకున్న రోజున నీ కలాన్ని ముద్దు పెట్టుకుంటా వెందుకు? ఏం కారణంచేత బాబూ? నీ కలం వ్రాసిందా? నీవు వ్రాశావా? నీ కలంతో నీవు వ్రాసి ఆ కలంనల్ల నీవు అలా వ్రాశావని భ్రమపడి ఆనందంతో దాన్ని ముద్దెట్టుకున్నావ్ అలాగే యిదీను. నీవు దేవుడయితే నీ కలం నీ వవుతావు. కలాన్ని నీవు మెచ్చు కున్నట్టు యితర్లు నిన్ను మెచ్చు కుంటారంటే! దేవుడు లేడను కోవటం పొరపాటు!”

రమణకి చాలా చక్కగా నచ్చిందది. కానీ ఎందుకో అంగీకారం తెలపలేదు.

ప్రసాద్ సుజాతలు యిద్దరూ ఒకే సారి అన్నారు.

“నిజం దివాకరంగారూ! మీరు చెప్పింది చాలా సమజసంగా వుంది”

దివాకరం ప్రశ్నార్థకంగా రమణవైపు చూశాడు.

అతని కళ్ళలో తృప్తి తాండవిస్తోంది.

రమణ ప్రసాద్ చేయి తీసుకుని టయం చూస్తూ “అబ్బ! అప్పుడే తొమ్మి దయిందే! పెళ్లామా యిక అన్నాడు” దివాకరంవేపు చూస్తూ.

కాస్త ఆగమన్నట్టు నైగచేసి సుజాతవేపు తిరిగి అన్నాడు దివాకరం.

“ఓ చిన్న కోరిక సుజాతగారూ!”

“ఏమిటి?” అంది సుజాత నవ్వుతూ

మెల్లగా అన్నాడు దివాకరం

“ఓ పాట పాడండి”

“అబ్బే! ఏం పాటలైంది! ఏం బాగా పాడతానని మరి
మరి అడుగు తున్నారమీరు”

ప్రసాద్ అన్నాడు

“కాదు సుజాతా! నీ మాధుర్యం నీకు తెలీదు. నీపాట
మాలో ఎంత ఆనందాన్ని ఉత్పత్తి చేస్తోందో నీకు తెలీటంలేదు
నీ గానమాధుర్యంలో మమ్మల్ని మేం మరచిపోతాం”

సుజాత నవ్వుతూ హాస్యంగా అంది

“ప్రమాదమండోయ్! మనిషి ఎన్నడూ తనని తాను
మరచి పోకూడదు.”

ఇక అంతగా బ్రతి మానించుకోవటం బావుండదని
మెల్లిగా లేచింది. కిటికీ దగ్గరకి వెళ్ళింది.

ఆకాశంలో చంద్రుడు దేదీప్యమానంగా వెలిగి పోతు
న్నాడు. రోహిణి చంద్రులు వివాహవేళ తలఁబ్రాలు పోసు
కుంటే చల్లా చెదరై వివాహ మంటపం నిండా పడి తళ తళా
మెరిసి పోతున్న ముత్యాల వున్నాయ్ నక్షత్రాలు.

వెన్నముద్దని మింగు దామని నల్లని ఆకారంతో మేఘ
మాలలు త్వర త్వరగా పరిగెడుతున్నాయ్. ఎంతైనా అవి
నల్లనివే కాని నల్లనయ్యలు కావుగదా? వెన్నముద్ద ఏలా
దొరుకుతుంది? ఏలా మింగుడు పడుతుంది.

పందెంలో పరుగెడుతూ చివర్న గోల్ దాటి అవతలికి
వెళ్ళిన ఆటగాడిలా తొండర్లో మేఘాలు చంద్రుడిని దాటి
వెళుతున్నాయ్.

మనస్సు ఆహ్లాదంగా ప్రశాంతంగా వుంది.

కిటికీ దగ్గర్నించి కదలి వచ్చింది.

కూజాలోంచి గ్లాసులో నీళ్ళు వంచుకొని

“మీకూ కావాలా” అంది,

అఖిల్లేదన్నట్టు తల అడ్డంగా తిప్పారు అందరూ.

వ్యగ్రమనస్కులై ఆమె పాటకై ఎదురు చూస్తున్నారు.

కుర్చీలో కూర్చుని వెనక్కు వ్రాలింది.

మెల్లగా మంద్రస్వరంలో ప్రారంభించింది.

“యారమితా పనమాలీ...”

జయదేవుని కృతులకి యిప్పుడు సృష్టించే సమ్మేళనమే
అద్భుత మనుకుంటాము అంతా.

స్వయంగా జయదేవుడు- పద్మావతీ చరణ చారణ
చక్రవర్తి- ఆమె లాస్యం చేస్తోంటే ఎంత మధురాతి మధు
రంగా గానం చేసేవాడో చిత్రించినవారు లేరు. అది కలా
నికి అందనిది.

సుజాత పాడుతోంది.

ఆమె సహజ మృదు మాధురీ గాన సుధా స్రవంతిలో
వాళ్ళు తేలియాడుతున్నారు.

ఆమె యిలా గానం చేసిందని నా కలం స్పష్టంచేయ
లేకుండా వుంది.

గాన ప్రవాహంలో పది స్వప్నలోక తీర ప్రాంతపు
భూములకి వెళ్ళి వచ్చారు వాళ్ళు నలుగురూ

సాహిత్య భోజనం పెడితే తృప్తి చెందుతారు మాన
వులు కొంత సేపటికి కాకున్నా మరికొంత సేపటికైనా-

కానీ సంగీతం భోజనం పెట్టడం ప్రారంభిస్తే గృహస్తు
త్వక లేదంటే అనవలసిందే తప్ప అతిథి మాత్రం ఇక చాలు అన
లేడు- ఆ సంగీతం సుమధురమై శ్రావ్యమైతే.

పాట ఆపటం తోటే రమణ అడిగాడు ఉత్సుకతతో.

“అదే సుమధుర గాత్రంతో హరిరిహ ముగ్ధ వధూ
నిక రీ పాడండి”.

నవ్వింది సుజాత.

ఎందుకు మళ్ళీ మళ్ళీ బ్రతిమాలించుకోవాలని పాడటం ప్రారంభించింది. ఆ రాసక్రీడ ప్రతిపద మధురంగా కీర్తించిన కవి చందుమా, రసాచితంగా పాడుతోన్న ఆ గాయనీ యిద్దరూ ధన్యులయ్యారు. వింటున్న శ్రోతలు ముగ్ధులయ్యారు.

పాట ముగిశాక అన్నాడు రమణ నవ్వుతూ.

“నిజంగా శ్రావ్యమైన కంఠం వుండటం ఓ గిఫ్ట్ ముందే ఆశవాశ్య గొంతుకలు కాస్త మధురంగా వుంటవి. ఇక ఈ వరం తోడైతే మధురిమ అంతా ముద్ద కట్టినట్టు వుంటుంది. మీరు ధన్యులు సుజాతా. మనపూర్వులు ఓ మాట అంటూ వుంటారు విన్నారా. వెనుక జన్మలో కంచుదానం చేసి వుంటే ఈ జన్మలో కంఠం మాధుర్యంగా వుంటుందని. మీరు కాస్త ఎక్కువగా కంచుదానం ఎవరికో చేసినట్టున్నారు. అందుకే ఈ అపూర్వమైన శ్రావ్యత.”

వాళ్ళ ముగ్గురి ముఖాల్లో లెక్కించ లేనంత ఆనందం తాండవిస్తోంది. ప్రసాద్ నవ్వుతూ అన్నాడు చమత్కారంగా.

“ఇంకెవరికయ్యా నాకే అయివుంటుంది బహుశా! అంచేతే నాకంఠంలో మాధుర్యం బాత్తిగా లేకుండాపోయింది. పూర్వం కంచుయిచ్చి కంఠం తీసుకుంది. అందుకే యిప్పుడు తిరిగి ఆ కంఠాన్ని యిచ్చేస్తోంది. ఇక ఈ జన్మలో నేనివ్వాలి కంచు ఈనిడికి” ఫక్కున నవ్వాడు యిద్దరూ.

సుజాత మెల్లిగా అంది

“చిన్న వాళ్ళని పొగడితే ఆయుక్తీణం”

దివాకరం జవాబుగా అన్నాడు

“నిజమే. పొగడితే ఆయుక్తీణమే! కానీ ఉన్న విషయం చెప్పటం పొగడటం కాదు. వాస్తవాన్ని దాచటం ఆత్మ దోహం కాదా? నిజం సుజాతగారూ మీ కంఠంలో ఎదో తెలియని ఆనందం వుందండీ! మనస్సుని ఊపే శక్తి వుంది. మనస్సుని కట్టి వేస్తుంది. ఒక్కసారి మూర్ఛ పోగొడుతుంది. మద్య త్రాగినట్లు మత్తుగా వుంచుతుంది. ఆ కంఠంలో ఆ శక్తి ఎదో నాకు చెప్పటానికి, భావానికి అందటలేదు. ఇదే కాబోలు భాషా అందని భావం అంటారు”

నిజంగా వాళ్ళ మాటలకి నొచ్చుకుంటూ అంది.

“మీరింతగా పొగడుతున్నారు. మీ పొగడ్తకి అర్హురాలి కాదు. నిజం ఇంకా ఎందరో మహానుభావులు. నాకంటే చక్కగా పాడేవాళ్ళు లోకంలో వున్నారు. ఆలాంటప్పుడు నన్నొక్కతేనే గొప్పదాన్ని చేసి పొగడటం నాకు బావులేదు”

వాతావరణాన్ని తేలిక పరచాలని చూస్తూ అన్నాడు ప్రసాదు.

“అదో ఆమాతే చెప్పుతోంది నేను బాగాపాడతానని నీవు అనుకుంటున్నావని”

నవ్వింది సుజాత.

నలుగురు నవ్వుకుంటూ క్రిందికి వెళ్ళిపోయారు.

దివాకరం రమణ బయటికి వెళ్ళాక తలుపు వేశాడు ప్రసాదు. నాల్గురోడ్ల దగ్గర విడిపోతూ దివాకరం భుజాలు ఏటో భావం స్ఫురించేట్టుగా నొక్కాడు రమణ.

దివాకరానికి అర్థం అయింది అతని భావం

గట్టిగా నవ్వుతూ---అన్నాడు

“నీవు మరీ యింత బేలవేం రా!”

మ:సిముసి నవ్వులు నవ్వుతూ సాగిపోయాడు రమణ. మిత్రుడు బేలతనానికి నవ్వుకుంటూ దివాకరం తనదారిని వెళ్ళాడు. ఇంటికి వెళ్ళాక డైరీలో యిలా వ్రాసుకున్నాడు దివాకరం.

“ఈ నాడు చాలా ఆనందకరమైన దినం ఎందుకో నాకీ దినం లాంటి దినం మరి జీవితంలో రాదనిపిస్తోంది. అదేమిటి కర్మో యిదే చివరి దినమేమో ఈ ఆనందానికి అనిపిస్తోంది అయినా ఏమిటీ పిచ్చి ఊహలు? ఏమిటీ మూఢ నమ్మకాలు?” అది చదువుకుని తనలో తనే విచిత్రంగా నవ్వుకున్నాడు దివాకరం.

హల్లో గడియారం పది గంటలు కొట్టింది. భోజనం చేస్తున్న ప్రసాద్ త్వరత్వరగా తింటూ "నేను సినిమాకు వెళ్ళాలను కుంటున్నాను సుజాతా!" అన్నాడు గడియారం వేపు చూస్తూ.

ప్రసాద్ ఆరోజు చాలా ఆనందంగా గడిచింది. అతనిలో ఆనందం పురకలువేస్తోంది. అతనికా ఆనందాన్ని అత సులభంగా చంపుకోవటం యిష్టంలేదు. ఇంకో రెండు గంటలైనా కనీసం ఆ ఆనందం అతని వెంటే వుండాలి. అందుకే సినిమా పోగ్గాం వేసుకున్నాడు.

"అలాగే వెళ్ళిరండి" అంది సుజాత నవ్వుతూ!

ఆమెకే చాలా ఆనందంగా వుందా రోజు. ఆమెకి ఆనందం ఎక్కువైతే ఏకాంతం కోరుకుంటుంది. అందుకే ప్రసాద్ సినిమాకి వెళ్ళటానికి యిష్టపడింది.

దాస్తులు వేసుకొని చెప్పలు టక టక లాడిస్తూ క్రిందికి దిగి వచ్చాడు. వెంట సుజాత కూడా దిగి వచ్చింది.

సంతోషంగా ఉల్లాసంగా గంతులు వేస్తున్నట్టు లెలుపు తీసుకొని బయటకి వెళ్ళి తాళం వేశాడు. కొంచెం దూరం

యీల వేసుకుంటూ వెళ్ళి సూర్యాస్తమయంగా ఆగాడు. చూస్తే జేబులో డబ్బులేవు. నాలిక్కొరుక్కొంటూ తిరిగివచ్చాడు.

తలుపు తీసుకొని తిరిగి లోపల మూయకుండా చక చకా మెట్లెక్కి పైకి వెళ్ళాడు.

లోపలున్న సుజాతకి ఏదో చప్పుడైనట్టై లేవబోయింది.

అంతలోనే తిరిగి దిగివస్తూ “ఏమీ లేదులే సుజీ! డబ్బుమరచి పోయాను” అంటూ తిరిగి బయటికివెళ్ళి తలుపు తాళం వేసుకుని వెళ్ళాడు.

ప్రసాద్ ముందుకి సాగిపోయాడు.

కానీ-

అపను మేడమీదికి వెళ్ళిన సమయంలో ఏదో నీడ యింట్లో ప్రవేశించిన సంగతి గమనించలేదు.

సుజాత ఆనందం పట్టరానిదిగావుంది.

ఆమెలో వింత వింత కోర్కెలు మొలకెత్తాయ్.

రమణతో సన్నిహితత్వం, ప్రసాద్ ఆదరణ, దివాకరం స్నేహం ఆమెలో చనిపోయిన ఉత్సాహానికి అమృతం పోసాయ్. ఆమెలో జీవితాన్ని మేల్కొల్పాయ్.

సుజాత మెల్లగా లోగొంతుకలో “సా విరపే తవ

దీనా రాధా! "అనుకుంటూ పడకటింట్లోకి వెళ్ళింది.

ఆ గది చాలా సింపిల్ గా వుంది.

ఓ ప్రక్కన మంచం-

దాని మీద ఓ తెల్లని పరుపు.

ప్రక్కనే గోడకి ఓ అల్మారా!

అందులో పుస్తకాలు.

వాకిలికి ఎదురుగా పెద్ద అద్దం.

అందులో సగం మనిషి కనిపిస్తాడు

అద్దం ప్రక్కనే ఓ చిన్న రాండ్ టేబిల్-దానిమీద రంగుదా రాలతో అల్లిన చక్కనిగుడ్డ-ఓ ప్రక్కన ప్లవర్ వాజ్-చిన్న అలారం టైం పీస్-దానిప్రక్కనే లతగారి "మోహన వంశి."

టేబిల్ నానుకొని ఓ కుర్చీ...

అద్దానికి ఎదురుగా నిల్చుంది.

అద్దంలో ప్రతి బింబించే తన సౌందర్యం చూసి ఆమె ప్రలోభిత అయింది.

అమరికగా పరిపూర్ణంగా వున్న అవయవయాలు విశాలమైన కళ్ళు చక్కని నాసిక గుండ్రని ముఖం-ఆమెకే ప్రో

భాన్ని కల్గిస్తున్నాయ్.

“ఎంత అండంగా వున్నా...”

తన ఊహాకి తనే సిగ్గు పడింది.

ఊహాకి ఉత్తేజిత అయి నవ్వుకుంది.

“ఏమీ తోచటంలేదు మనస్సుకి.

అప్పటికి అప్పుడే నిద్ర పోవాలనిపించడం లేదు.

“ఏమి నిద్ర! ప్రతిరోజు పోయే నిద్రేగా. జీవితంలో ఇదేనా చివరి నిద్ర? ఇంకెన్ని రోజులు నిద్రపోవాలో? చాలా వున్నాయ్ జీవితంలో రాత్రులుగా వచ్చేవి. ఒక్కరోజు నిద్ర- అదే కొన్ని గంటలు-పాడై పోతేనేం”

ఊహల్లో మునిగి ఆమెకి తెలీకుండానే జడనివిప్పి వేసుకుంది. మళ్ళీ అనాలోచితంగా జడని విప్పుకుంది. చివరి రిబ్బన్ని అవతల విసిరేస్తూ జడనంతా విడదీసుకుంది.

వీపుమీద భుజాలమీదా సుదీర్ఘమైన కేశరాసి చంద్రుడు చుట్టూ ఆవరించిన వికీర్ణ జలదరాసిలా వుంది. వెంట్రుకలని ముందుకి వేసుకుంటూ అద్దంలో చూచుకుంది. ముందు వెంట్రుకలన్నీ కుప్ప కుప్పగా కలసి పోయాయ్. ఆ వెంట్రుకల్ని బాగా పరుచుకుంటూ ఆనందంగా నవ్వింది.

ఒక్క సారిగా-

శరీరాన్నంతా తేరిపార జూచుకుంది.

మనస్సులో విచిత్రంగా స్నానం చేయాలని బుద్ధి పొడ చూపింది. చిత్ర చిత్రమైన మనుష్యులకి ఏ యే వేశ్యల్లో ఏ యే విచిత్రపు టూహాలు మొలకెత్తు, తుంటాయో ఎవరి కెరుక.

“ ఓహో భలే ఆలోచన! ”

చక చకా సోప్, టవలు తీసుకొని బాత్ రూమ్ కి వెళ్ళింది. తలుపు తెరిచేసరికి గది అంతా తెల్లగా, వెండి మలాం చేసినట్లుంది. పైన కప్పు లేకుండా విశాలమైన కడీలు వేయించారు. వెన్నెల చల్లగా కిందికి జారుతూవుంది.

ఆ వెన్నెలలో ఆగది సౌందర్యం యినుమడించింది. షవర్ ని తిప్పి కింద కూర్చుంది.

చల్లగా నీళ్లు అందమైన ఆరోగ్యకరమైన శరీరం మీద పడి చిట్లుతున్నాయ్ .

వర్షపు చినుకుల్లుగా శున్న సన్నగా ధారగా జాలువారు తున్నాయ్. పైన వెన్నెల.

ఆ వెన్నెలే వర్షంగా కురిసి ఆ గదిని ఆమెని ఆనంద తానాలు చేయిస్తున్నట్టుంది ఆ దృశ్యం.

ఆమె సంతోషం పొంగుతూ వుంది చంద్రుడి కాంక్షిలా!

ప్రక్కనే వున్న తొట్టిని బరువుకొని పడుకుంది.

ఓ వైపు తల ఆనించి మహారాణి లా పడుకుంది.

షవర్ చల్లగా వెన్నెల సోనగా పడుతూవుంది.

హామ్!

“లావెండర్” వుంటేనో అనుకుంది.

మెల్లిగా లేచి ప్రక్కనే వున్న అలమార తెరచి అందు లోంచి లావెండర్ తీసి తొట్టిలో కలిపింది ఎక్కువగా! సువాసనలు మత్తెక్కిస్తున్నాయ్.

బరువుగా గాలి పీలుస్తూ అలాగే చల్లగా పడుకుని వుంది. పైన వెన్నెల!

ఆ వెన్నెల లాగే కామదీ తుషారాల్లాంటి లావెండర్ మిశ్రితమైన నీళ్లు!

అందులో అందాలు విరజిమ్మే మేనుతో ఆమె!

ఆ కామదిలో కాంతే కాని పరిమళం లేదు!

ఈ నీళ్ళలో కృత్రిమముదే అయినా మనస్సుని మత్తెక్కించిహాయిని కల్గించి ఊగించే పరిమళం!!

అలాగే మాధుర్యాన్ని అనుభవిస్తూ ఓ గంట గడిపింది.

హల్లో గడియారం పండ్రెండు గంటలు కొట్టింది

మెల్లిగా లేచి వళ్ళు విరుచుకుంది.

లావెండరు పరిమళం మనస్సుకి మత్తెక్కించింది.

ఆమత్తే కొద్దికొద్దిగా శరీరాన్ని కూడా ఆక్రమించు
కుంది. వళ్ళంతా శుభ్రంగా తుడుచుకొని డ్రెస్ మార్చుకుంది.

తెల్లనిచీర !

తెల్లని రవిక!!

మూర్తిభవించిన కలువ కన్నెలావుంది.

బహుశా చతుర్ముఖబ్రహ్మరాణి-వాణి-సర్వశ్వేత
మూర్తి-యిలాగే వుండేదేమో!

తల అలాగే విడిచి కొనళ్ళు టవలుతో రుద్దుకొని ఫాన్
క్రిందుగా నిలబడింది.

చల్లని వేళల్లో ఆ ఫాన్ గాలి మనసులోని చలినంతా
కదిలించి సరాల్ని జివ్వు మనిపిస్తోంది.

సింట్ తీసి దూదినిండా తడిపి ఆ ముక్కని ఫాన్మధ్యన
ఉంచింది.

నుగంధ పరిమళాలు వీచసాగాయ్.

మెల్లిగా ఆ చల్లని పిల్లగాలిని ఆఘ్రాణిస్తూ కళ్ళు
మత్తుగా మూసుకుంది!!

గడియారం మళ్ళీ మోగింది!

ఫాన్ ఆపుచేసి క్రిందిలైట్లన్ని తీసేసి మెల్లిగా మెల్లెక్కి వెళ్ళింది.

పైన గదిలో టేబులుమీద 'ఏకవీర' కనిపించింది. దాన్ని అలా తిరిగేసి మళ్ళీ అక్కడే వుంచింది.

'ఆనందాన్ని అనుభవించాల్సిన సమయంలో పుస్తక పఠనమా?' అనుకుంది.

తలుపు తెరిచుకుని బయటకు వెళ్ళింది.

ప్రక్కన ఏ యిండ్లూ లేవు.

ఆచివరి వీధికి చాలా దూరంలో వుందీ మేడ.

మేడకి ఎదురుగా ఎన్నాళ్ళ క్రిందటో కూలిపోయిన ఓ పెంకుటిల్లు వుంది.

పైన రెండు గదులు కట్టి మిగతా స్థలాన్నంతా సిమెంట్ ప్లాట్ చుట్టూ చేసి చుట్టూ గజం ఎత్తున గోడకట్టారు.

గదిలోంచి మంచం తీసుకొని వచ్చి బయట వేసింది.

పరుపుతెచ్చి పఠించింది!

పై బ్లాంకెట్ మాసినట్లుంటే అది తీసేసి తెల్లటి బ్లాంకెట్ పఠించింది.

తృప్తిగా ఓ పర్యాయం చూసుకొని పడుకుంది అలాగే.

తెల్లని వెన్నెల—

తెల్లని పరుపు—

మనిషి తెలుపు—

అంతా శ్వేతమయం—

సత్యలోకంలో గర్వశుక్ల శయనించి నట్లుంది.

నిదానించి చూస్తే తప్ప—

అక్కడో మంచం వుందని,

ఆ మంచంమీద ఓ యవ్వనవతి పడుకుందని తెలివ .

అంతా వెన్నెల్లో ఐక్యం అయిపోయినట్లుంది.

మనస్సు మధురంగా వున్నపుడు అలా హాయిగా పడు
కోవటం అలవాటు. వెన్నెల వేళ్లలో చందమామ అందాన్ని
ఆరాధిస్తూ అలాగే పడుకోవటం ఆమెకి చిన్నప్పటినుంచి అలవాటు.

ఏ కారణంగా అనుభవించటంలో ఆమెకి ఆనందం
ఎక్కువౌతుంది.

వింత వింత ఆలోచనలు రాసాగా .

కళ్ళు మూసుకుని పడుకోవటంతో ఆమెలో ఆలోచనలు విజృంభించాయి.

చందమామ అందాన్ని ఆరాధించటం ముగిసి ఆలోచనల అమృతాన్ని ఆస్వాదించటం ప్రారంభమైంది.

హఠాత్తుగా ఎందుకొ ఆమెకి చెలియలికట్టపై మనసు పోయింది.

“అందులోని రత్నా వళికి తనకి ఏమిటి తేడా! ఆ రత్నా వళి మగడిని వదలి మరిది వెంట పరాయిచోటుకు వెళ్ళింది. తనూ యించుమించుగా అంతే చేసింది కానీ తనని భర్తే వదిలాడు యిక్కడికి వచ్చాక!

మగడిని వదలటానికి ఆమెకి మరిది ప్రోద్బలం—పట్న వాసపు జీవితం మీది మోజు—మరిది చెప్పిన దూరంగా ఆశాదీపంలాగా చూసిన భ్రీమాత్మకమైన భవిష్యత్తుమీద భ్రమ—కారణాలు.

నిజంగా ఆమె అమాయిక అవటంవల్ల వ్యామోహంలో తేచి వచ్చింది.

తనూ కొంచెం భ్రమతోటి బావతో పెళ్ళాడటానికి తేచివచ్చింది. కానీ తను పెళ్ళాడక తననే భర్త వదిలాడు.

తన్ను ముంచటానికి ఎవరూ లేరు...రంగనిలాగ...

విధి తనని ముంచింది...

నందితురాలి చేసింది.

రత్నావళిగతి ఏమిటో అది నవల అవటంవల్ల చివరికి
తేలింది. అయితే—

తన సంగతి! తను ఎలా మారుతుంది? ఏమాత్రం.

అప్రయత్నంగా ఆమె ఆలోచనలు రమణమీద
మరలాయ్.

“ఈ జీవితంలో, యీ వేళలో రమణ ఒక్కడే
చొగవ కలించుకోకలిగాడేమో!”

ఆమె మనస్సు రమణమీద ప్రసరించింది.

“ప్రసాద్ చేరదీసినవాడైనా అణను తనకి దగ్గరగా
రాలేకపోయాడు. ఓకే దివాకరం తనకి దగ్గరగా రాలేడు.
అది అతని బలహీనత. ఒక్క రమణే హృదయానికి చేరువైన
వాడు”

ఆలోచనలు ఉద్భృతం కాసాగయ్.

“నిజంగా ఆరోజు రమణ అలా ఊరడించటంవల్లనే
తనుకాస్త తేరుకోకల్గింది. ఆ సమయంలో రమణతప్ప ఇంకె
వరూ అలా సాహసించేచోరవ తీసుకోలేకపోయారు. మరు

నటి ఆ విషయం వాళ్ళు ప్రశ్నించినా తేలిగ్గా విషయాన్ని తప్పించేశాడు. ఇక మళ్ళీ ఆ ప్రశక్తి లేదు ...”.

ఆలోచనలు ఇంకోదారి బటాయ్

“తను పునర్వివాహం చేసుకుంటేనో ?

ఎవర్ని చేసుకోవాలి ?

ఎవర్ని చేసుకోవాలి ? ”

మనస్సులో ఏమూలనుంచో మూడక్షరాలు విని పించాయి ర ... మ ... ణ ”

ఆలోచనని దూరంగా పంపుతూ కళ్ళు తెరచింది. ఎదురుగా నిండు ఆకశంలో తనను చూచి నవ్వుతున్నాడు చంద్రుడు.

ఎంత హాయిగావుంది ఆ చందమామతో జతగా నవ్వు కోవటం.

జీవితమంతా వెన్నలై తే ... ..

అదీ విసుగెత్తుతుందేమో ?

ఎంతని అనుభవించటం ?

నిజానికి అలా భరించలేము అనేనేమో భగవంతుడు చంద్రుడికి వృద్ధి, క్షయాలు ఏర్పరిచాడు.

ఏదైనా ఒక్కసారి ఎదిగి అలాగే ఒక్కసారి మరిగిపోతే
సాంపు వుండదు.

అందుకే వరుసక్రమంలో వృద్ధిక్షయా లున్నాయి.

చంద్రుడిలోకి అలా అలా తొంగిచూస్తూవుంటే ...

“అలాగే అప్పడే చచ్చిపోతేనో” అనుకుంది.

“ఇలా తెల్లగా పాముకుబుసంలా పడుకొని కొముదిని
తినేస్తూ చనిపోవటంకంటే కావాల్సిందేమి?” అనుకుంది
మళ్ళీ.

ఆమె కుడిపార్శ్వం అదిరింది.

“ఛీ! ఛీ! ఏమిటీ అపశకునం” అనుకుంది.

మరుక్షణమే కుడికన్నా అదిరింది.

నవ్వుకుంది సుజాత.

“ఏమిటి వింత ఆలోచన ... ఒక్కక్షణంలోనే శుభ
మును, మరుక్షణంలోనే సగంలో అశుభమూనా? ...
నిజంగా ఇది జరిగేదేనా?”

మళ్ళీ ఆలోచనలు రమణమీదికి మరలాయి.

ఏందుకో ఆమె మనస్సు అతనిపైకి లాక్కెళ్తున్నట్టుగా
సాగుతూవుండ.

“ రమణ ... రమణ ... ” అనుకుంది.

మరోసారి అనుకొంది.

ఏదో ఆనందసముద్రంలో సాగిపోతున్నట్లుంది.

సముద్రం ముంచదాకదా అనుకుంది.

అంతలో అలాగే ఊహలు సాగుతూ మగత కమ్మి నట్టేంది. ఏదో ఆనందానుభూతిలో అలాగే యిరుక్కుని పోయింది.

ఇదంతా అనుక్షణం పరిశీలిస్తున్న ఆశ్రిందనున్నవకి కి భరించటం చాలా కష్టగావుంది.

అతను సుజాత చేసిన ప్రతిపనినీ పరిశీలించాడు.

అతనికి వల్లుమండిపోతున్నది.

“ రాస్కెల్ ! తననికాదని ఎంతహాయిని ఎంత ఆనందాన్ని ఎంత ఐశ్వర్యాన్ని అనుభవిస్తోంది ”

అతనికి ఈ ప్రపంచంలో డబ్బుతోవచ్చే సౌఖ్యాలన్నీ అనుభవించేవాళ్ళని అందర్నీ చంపెయ్యాలని అనిపించింది.

అతనికి ధనవంతులతో ఉన్న వైరం అలాంటిది.

మళ్ళీ పైకి ఎక్కివచ్చాడు—

మొదటిసారి ఆమె మేలుకుని ఉండటంచూచి దిగి
వెళ్ళాడు అప్పుడే...

కిందికి దిగివెళ్ళటంలో కాలుజారి కింద పడ్డాడు.
ఓ కట్టి విరిగిపోయింది ...

వీడ వదిలింది తెమ్మని రెంటినీ విసరివేశాడు ఆశక్తిత
మైన కోపంతో ...

అయితే ఆ శబ్దాల్ని వినేటంతదగ్గరలో లేదు సుజాత.
ఆమె ఏదో ఊహలోకంలో తేలిపోతోంది.

గడియారం ఇంకోగంట కొట్టింది.

తలుపు ఓరగా తెరచివుంది.

సుజాత కళ్లుమూసుకుని పడుకుంది.

నిద్రపోతున్నదో ... అంతకంటే మధురమైన ఊహ
జగత్తులోవుందో తెలియటంలేదు ...

అతను కిందికివెళ్ళి విరుగకుండా వున్న మరోకట్టను
తీసుకొని పైకి వచ్చాడు.

ఆమె —

ఏదో ఊహలోకంలో సాగిపోతున్న వ్యక్తిలా పడుకుని
వుంది. కనురెప్పలు బరువుగా మూసుకున్నట్లుండటంతో
ఏదో మధురమైన కలకంటూ వున్నట్లుంది.

అందమైన అధరం మీద ఉండి ఉండి ఒక్కోసారి
తీయ్యని చిరునవ్వు వెలుగుతుంది.

చలిగాలి అప్పుడప్పుడూ వీచటంతో కొంచెం కొంచెం
కుంచించుక పోతునట్టుంది.

వెల్లకిలా పడుకుని పరుపుకి అతుక్కుని పోయినట్టుంది.

ఆ వ్యక్తి ఇక సహించ లేక పోయాడు.

ఇంత ఆనందమా?

ఇంత తన్మయమా?

ఇంత రసాస్వాదనమా?

అసంభవం!

అనుభవించకూడదు.

మెల్లిగా దేక్కుంటూ మంచం దగ్గరిగా వెళ్ళాడు.
నించటానికి చేతికాక మంచానికి ఓ వైపున కూర్చున్నాడు
ఎట్టి మీదగా.

అప్పుడు ఆమె కలల్లో తేలిపోతూవుంది.

బహుశా రమణ మీద ఆలోచనలు సాగుతూ వుం
డొచ్చు. ఆ ఆలోచనా స్రవంతిలో రమణే సచ్చి ప్రకాశన
కూర్చున్నాడేమో వాస్తవ విజగత్తులో కూడా అతనిపై చేయి
వేసింది. అది ఆ వ్యక్తి సహించలేక ఆ చేతిని తొలగిస్తు
ఆమె కంఠం చుట్టూ తన రెండు చేతులూ వేళాడు.

రమణే తనచుట్టూ పున్నాడనుకుని రెండు చేతులూ
జాపింది తనకోర్కి అసమంజసమేమోనన్నట్టు-అసంభవమే
మోనన్నట్టు ఆ రెండు చేతులూ ఆధారం లేక పోవడంతో
క్రిందికి నాలిపోయాయి.

గొంతుకి పున్న చేతులు బిగిశాయి మద్దకట్టి
కార్యంతో.

ఆమె భీతావహయై కళ్ళు తెరచింది
అప్పుడు ఆమె కళ్ళల్లో కనిపించిన భావాల్ని చిత్రించ
టానికి నాకు శక్తి చాలటం లేదు.

అంతే!

ఒక్కసారిగా నిలువెల్లా కదిలిపోయి మూర్ఛపోయింది.
అంతే!

ఆమెకి అదే ఆఖరిచూపు!

ఆ చేతులు రాను రాను మరీ బిగుసుకున్నాయి.

భయంతో రెట్టింపుగా కొట్టుకున్న గుండె మెల్లగా
మూల్గుతూ ఆగిపోయింది.

చనిపోయింది.

నిశ్చయం!

ఒక్కసారి ముఖం మీదికి వంగిచూచాడు.

అసహ్యం వేసింది అతనికి.

పక్కకి కదిలి చేతిలో కట్ట తీసికొని ఒక్క-వేటు వేశాడు
కాళ్ళమీద. టుప్ మని విడిగాయి రెండు కాళ్ళూ!

అతన్నో ఆవేశం ఇంకా చల్లారలేదు.

మళ్ళీ కట్ట ఎత్తి తలమీద మరొవేటు వేశాడు
కార్యం అంతా పుట్టి పడేట్టు.

తలచిట్టి రక్తం చిందింది.

అతన్నో ఆవేశం ఆక్రోశం పూర్తిగా అణగాయి

“చావనీ” అనుకున్నాడు

కర్రని ప్రక్కకి విసిరేశాడు.

మెల్లగా ఆలాగే దోక్కుంటూ క్రిందికి వెళ్ళాడు.

గడియారం రెండు గంటలు కొట్టింది.

మెట్లక్రిందవున్న స్థలంలో ఆలాగే క్రితంలాగే పడు
కున్నాడు.

ఓ పావుగంట గడిచింది.

ప్రసాద్ తలుపు తీసుకొని లోపలికి వెచ్చాడు.

మళ్ళీ వెంటనే తలుపుమూసి తాళం వేసి మేడపైకి
వెళ్ళాడు.

క్రింద దాక్కున్న వ్యక్తికి చాలా భయం వేసింది

సశృంఠా భీతితో చిరుచెమటలు పట్టింది
అలాగే వణికి పోతూ అక్కడే నక్కాడు

“తప్పించు కున్నానా అదృష్టం లేకపోతే వీడాపోయిరి
ఉరితీస్తే హాయి! జైలు శిక్షైతే ఆనందం. ద్వీపాంతరమైతే
అత్యానందం”

నిశ్శబ్దంగా గురకతీస్తూ నిద్రకి జోలాడు

ప్రసాద్ పైకి వెళ్ళి లైటువేశాడు.

గదిలో మంచంలేదు.

ఆశ్చర్యపోతూ ఒయటికి వెళ్ళాడు.

అక్కడ ..

వెన్నెటో డేవెత స్త్రీలా నిదుర పోతోంది సుజాత.

నవ్వుకున్నాడతను.

ఎంతచిత్రమైన రోజు!

అన్నీ విచిత్రంలే జరుగుతున్నాయ్.

తృప్తిగా నవ్వుకుని లైటు ఆన్ చేసి కిందికిదిగి వెళ్ళి
సుజాత మంచంపై పడుకున్నాడు.

తల్లి ఒడిలో పడుకున్న అబ్బాయిలా హాయిగా నిదుర
పట్టింది క్షణంలో అతనికి.

ఊహలోకపు సౌందర్యపు టంచులు చూస్తూతృప్తిగా
నవ్వు కుంటున్నాడు. నిద్రలో

కాలం చేసిన దుర్మార్గం అతనికి అగపడనంత దూరంగా
వుంది.

అయితే అదెంత దూరం పోగలదు?

విధి ఈడ్చుక రాకుండా వదులుందా??

15 రమణ యింటికి వెళ్ళేసరికి సరిగ్గా పదికొట్టింది.

సుభద్రమ్మగారు ఎదురుచూచిచూచి అలాగే కొంగు
పరుచుకొని నిదురపోయింది.

విజయ ఇంకా కుర్చీలో కూర్చుని ఏదో నవల చదవు
తోంది.

మెల్లగా తలుపుతీసుకొని యిల్లాకి వస్తూ అన్నాడు.

“ విజయా ! మేలుకునేవున్నావా యింకా ! గుడ్!
నాకు తెలుసు. నా బంగారు చెల్లాయికి వాళ్ళ అన్నయ్య
మీద ప్రేమని, ఎదురుచూస్తు వుంటుందని ”

విజయ నవ్వుతూ అంది.

“ ఇంకేం ఎత్తే సెయి ఆకాశానికి. మళ్ళీ దించేస్తా
వని తెలీకుంటే కదా దిగులు. కానీ కానీ ... ఊ ... ”

“ఓహో ! చాలా చమత్కారంగా మాటాడుతున్నావే
ఇంతకీ అదేంపుస్తకం ? ”

“ చెలియలకట్ట ”

“అరే ! చెలియలకట్ట మళ్ళీ చదువుతున్నావా ? ”

“ ఏదో ఆలాధ్యాసదొర్లింది. తీసి చదువుతున్నాను”,

“ ఏం చిత్రిం ! ఈ రోజే ప్రసాద్ దీన్ని మళ్ళీ చద
వాలని తీసుకున్నాడు ఖరీదుచేసి. నీవూ చదువుతున్నావు.
చూస్తే యిద్దరికీ ఒకేసమయంలో ఒకే ఐడియా దొరిలి
నట్లుంది. చాలా చిత్రింగావుంది కదూ ? ”

నవ్వుతూ అంది విజయ విషయాన్ని మార్పుతూ

“ అయిందా యికనయినా భోజన చేయవే మిటి ? ”

“ అక్కడ ప్రసాద్ ఆదరణ దివాకరం ప్రేమ ఇక్కడ
అన్నీ కలిసిన నీవూ నా ఆకల్ని చంపేశారు. ఇంకెక్కడుంది
ఖాళీ కడుపులో ! అయినా ఆసందం ఎక్కువైన రోజున కనీసం
నాల్గుమెతుకులై నా కొరకాలిట ! పద ”

“ఓహో అలాగా అయితే నాల్గుమెతుకులే యిక్కడికే
పట్టానా ? ”

“ చంపేవ్ తల్లీ ! అలాచేయకు నీపుణ్యమంటుంది.
మళ్ళీ నాల్గొకటికే లేచి “కాఫీ పానియం సేవ్యామి” అనా
లోస్తుంది

త్రిళ్ళి త్రిళ్ళి నవ్వింది విజయ

“అలాగే కానీ రేపు నాల్గింటికే లేద్దామా అన్నాయ్”

ఓయి ఏమిటిది. అన్నం పెట్టావా ఏమి? కడుపు
నిండా భోజనంచేసి నాల్గింటికే లేచి తలకి పోసుకోమన్నా
సిద్ధమే”

స రేలే! తర్వాత ఆ వన్నీను. ముందు భోజనానికిపద”
అంది యింట్లోకి నడుస్తూ.

విజయ ప్రక్కనే పీబి లాక్కుని కూర్చుంటూ
అన్నాడు

విజయా ఒక్క చిన్నకోరిక! కలపి ముద్దలు వేస్తావా?
అన్నం కలుపు కోవటానికి చాతసచడం లేదు” ముద్దుగా అడి
గాడు. భుజం మీంచి వెనక్కి తిరిగి చూస్తూ అంది నవ్వుతూ.

“ఇంకేమైతూ పుందా కోర్కె? కోసెయ్. చూస్తూ
పుంటే ఇంకా సేపటికీ ముద్దలుకలిపి నోట్లో పెట్టమనవ్ కదూ?”

ఇదిగో చూడు చెల్లాయ్. అలా వేళాకోళం పట్టిస్తే
అసలు నేను భోజనమే చెయ్యను” బుంగమూతి పెడుతూ
అన్నాడు.

“మా బాబువి కదూ. వీలాగ నై నా భోజనం
చేయమ్మా. నీవు తినకపోతే నా కడుపు నిండనే నిండదూ.

బంగారు బొజ్జ కదూ! చిన్నారి తండ్రి కదూ?" ముద్దు లొలి
కేటట్టుగా అంది.

విరగబడి నవ్వుతూ ఇంకాస్త ముందుకి జరిగి చేయి
చాపాడు. అన్నం కలపటం ముగించి, చేతిలో ముద్దవేస్తూ
అంది

“ఒకమాట చెప్పతా విటావా?”

తింటూ వుండటంవల్ల ఏమిటి? అన్నట్టు కనుబొమ్మ
తెగత వేశాడు.

త్వరగా పెళ్ళిచేసుకో! ఈ పడే తిప్పలన్నీ ఆవిడే పడు
తుంది. నేనూ అమ్మలాగే హాయిగా పడుకోవచ్చు కదా?”

ముద్దని మింగేసి మళ్ళీ చేయిజాపి అన్నాడు

“ఉ! ఉ! చెప్పేసెయ్. మనసులోని కోరికలన్నీ
మణిగి పోకముందే! నిజమే విజయా. నీకో వదినగారూ
నాకూ...ఓ...బా...వ...గారూ చాలా అవసరం. త్వరగా
పిల్పించేయూల్సిందే. ఏమంటావ్?”

సిగ్గుపడుతూ “ఫో అన్నాయ్” అంది.

తిరిగి అన్నం కలపటంలో నిమగ్నమైంది విజయ.

మానంగా ఆమె ముగ్ధ మోహన రూపాన్ని చూస్తూ
న్నాడు రమణ. మెల్లిగా అడిగింది విజయ

“అన్నయ్. రత్నావళి తప్పేమైనా వుందా?”

ఏ రత్నావళి అన్నట్టు చూచాడు.

తర్వాత మళ్ళీ గుర్తుకు తెచ్చుకొని “ఓహో! ఆ రత్నావళా?” అన్నాడు ప్రకాశం

“ఓహో! అయితే ఏ రత్నావళి అని మరచిపోయి అడిగే వరకూ వచ్చిందన్నమాట ఆనందోత్సాహాల పొంగు” అంది.

“సరే నీ దెప్పులకేంగాని. ఇంతకీ నీవు తప్పు లేదంటావ్ అంకనా?” అని అగాడు.

మళ్ళీ తనే-అన్నాడు

“చూడు విజయా! కొందరి దృష్టిలో రత్నావళిది క్షమార్హమైన తప్పుకాదు. ఆమె క్షమించ శక్తదీకాదు. మరి కొందరి దృష్టిలో ఆమె దోషీకాదు. ఆమెది తప్పుకాదు. తెలియక ముట్టుకున్న తెలసి ముట్టుకున్నా నిప్పు నీ పే. అది కాలక మానుతుందా? ఏదో ఎట్టగా వుంది. మెరుస్తోంది. కెంపు కాదుకదా అనుకొని భ్రమపడి ముట్టుకున్నాను. అని ప్పయింది. నా తప్పేమైనా వుందా అంటే? ఏలా? ముట్టుది కోవటమే తప్పు అంటారు వాళ్ళు. అదేమిటి ఆవిడ తప్పేం వుంది. ఆ నాటికి ఆమె వయస్సు చాలా తక్కువ. అసలు కోరిక జ్ఞానమే శూన్యం. ఏదో భ్రమలో నల్ల కళ్ళద్దాలలో చూడటంవల్ల మోజుపడి వచ్చింది. తర్వాత తన స్థితి, తన తప్పు,

జరుగుతూన్న మోసాలు తెల్పుకుని తనను తాను క్షాలితం చేసుకుంది & దా అంటారు వీళ్ళు. ఎవర్నీ కాదనలేం మనం”

“ఇంకేకీ నీ అభిప్రాయం చెప్పావు కాదు”

నిగ్గదీసి అడిగింది.

“ప్రత్యేకంగా నాదంటూ ఏముంటుంది. ఎవరి ఉద్దేశ్యాలు వాళ్ళవి. వారి వారి ఉద్దేశ్యాన్నిబట్టి వాళ్ళువ్యాఖ్యానించు కుంటారు. మనం ఆనకోవల్సిందల్లా అది. ఆతని ఊహ ఆ మాత్రమే. ఏ ఒక్కడి ఊహ స్థాండదు కాదు... ఆతగా నీకు వినాలని వుంటే విను. నేననుకోవడం... నా దృక్పథంలో రత్నావళి చేసింది తప్పు కాదు... తెలియని తన... తర్వాత తెలిసి కున్నాక తనుచేసింది తప్పని ఆ రత్నావళి చెప్పుకుంది... అంచేత ఆమె వయస్సుని, ఆమె పరిస్థితుల్ని, ఆమె పరిసరాల్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆలోచిస్తే ఆమె తప్పు నాకేమీ అగుపించదు... అయినా అలా ఆలోచిస్తూపోతే చివరికి తప్పుచేసేవాళ్ళు చాలా తక్కువమంది తేల్తారులెద్దూ” చివరిమాట అంటూ నవ్వాడు.

పొలమారింది.

నీళ్లు అందిస్తూ అంది విజయ.

నిజం. నాకూ యిదేఊహ వచ్చిందన్న య్యా! చూశావా ఎంత చిత్రిమో యిద్దరికీ ఒకే భావన కల్గటం!”

నిట్టూరుస్తూ అన్నాడు

“రాకేం చేస్తుండమ్మా! నీవు నా చెల్లెల్నివైతివి మరె
వరన్నానా. నారక్తం పంచుక పుట్టిన నీకు వేరు ఊహలు
ఎలా వస్తాయ్” విజయ మాట్లాడలేదు.

అతని ఊహ సుజాత మీదికి మళ్ళింది.

సుజాత...సుజాత...

అయితే అతను అలాగే ఊహల్లోకి సగకుండా విజయ
పిలిచింది ముద్ద చేతిలో వేస్తూ.

ముద్దని మెల్లి మెల్లిగా తింటూ తిరిగి ఆలోచనలకి ఉప
క్రమించాడు. అతనిఊహ హఠాత్తుగా రాజా మీదికి మళ్ళింది.

చాలా రోజులైంది అతన్ని కలుసుకుని.

బహుశా కోపంవచ్చి పుండపచ్చు.

అంచేతే మళ్ళీ రాలేదు.

అతడు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయం మీద మనస్సు
మళ్ళింది.

పోనీ,

విజయ ఆ విషయం కనుక్కుంటేనో?

సరే కానిమ్మను కున్నాడు

భోజనం ముగించి వచ్చాడు.

వంటిల్లు సర్ది చేతులు తుడుచు కుంటూ బయటికి వచ్చింది విజయ చెల్లెల్నివైపు ఒక్కసారి తేరి పారజూచి రాజా తగును రాజాకే తగును అనుకున్నాడు.

“ఇక పడుకోరాదా అన్నాయ్”

“అలాగే కానీ ఒక టడుగుతాను చెపుతావా?”

విచిత్రంగా ఏనాడు అలాంటి ప్రశ్న వేయని అన్నవేపు చిత్రంగా చూస్తూ అంది

“అదేమిటి?”

“అదంతేలే! నీకు రాజాని పెళ్లిచేసుకోవటం ఇష్టమేనా? హఠాత్తుగా అనుకోకుండా ఎదురైన ప్రశ్నకి బిత్తరిపోతూ, ఆశ్చర్యపోతూ చూచింది అతని వేపు.

హఠాత్తుగా...హఠాత్తుగా...

ఆమె ఊహలు రాజా మీదికి ప్రసరించాయ్...

కానీ ఆలోచనకి తవివ్వకుండా అంది.

“ముందు నీ కిష్టమేనా?”

“భేష్... కొంచెం మార్గంలో ఉన్నట్టే... పాతిక మార్కులు వచ్చాయ్ అలాగే. ఇక నాయిష్టం ఏముంది? నీవు సరేనంటే నాలుగుగైదు రోజుల్లోనే అతనితో చెప్పటం... ఆ తర్వాత అతనికి నీకూ త్వరగా ముడి వేసేయ్యటం...”

కొంచెం తాపీగా ఆలోచిస్తున్నట్టుగా అంది

“నీ యిష్టమే నా యిష్టం అన్నయ్యా”

ఆల్ రైటు...ఎవరైనా పెళ్ళి కావల్సిన అమ్మాయి
మీ యిష్టమే నా యిష్టమందా అది ధవన్యాత్మకంగా తన అభి
ప్రాయాన్ని వెలి బుచ్చటమే నని సుజాత.....”

అర్థాంతరంగా ఆగిపోయాడు

హతాస్మి!

ఇన్నాళ్ళుగా చిన్నారి చెల్లాయికిసైతం తెలీకుండా
మనసు మారు మూలల్లో దాచుకున్న రహస్యం బయటపడింది.

“ఎవరన్నాయి సుజాత?”

గొంతుకలో వెలక్కాయ యిరుక్కుందేమో!

మళ్ళీ రెట్టించింది.

“విజయా నారహస్యం దాచుతావు కదూ”

నవ్వంది విజయ...

అందులో అన్నాయి నీవూ నేనూ వేరునా అనే అర్థం
కనిపించింది తృప్తి పడ్డాడు.

కదలి పోయాడు రమణ.

“అది కాగమ్మా అది చాలా రహస్యం. అసలు
నిజంగా సుజాత ఎవరో నా ప తెలీదు. కానీ ఓరోజు ప్లీసాద్

ఆమెని తెచ్చి ఆపదలో వుంది రక్షిద్దాం అన్నాడు. మేము
ఓ. కే. అన్నాం...తర్వాత ఆమె సభ్యంగా స్నేహితంగా
మాతోవుంది. ముఖ్యంగా నాతో చాలా చనువుగా
వుంటుంది..." అడ్డొస్తూ అంది

"అన్నాయి...అంతగా ఆత్మీయురాలైందా?"
రమణ జవాబివ్వలేదు.

విజయ నవ్వుతూ అంది

"ఎవరైనా పెళ్లి కుమారుడిని ప్రశ్నిస్తే, మానం వహిస్తే
మానం అర్థాంగీకారం అన్నది మాపదిన సుజాత..."

ఆశ్చర్య సంధిపడిన ముప్పైరే కొన్నాయి రమణలో.

"విజయా! నీ సంస్కారం నామాన్యమైంది కాదమ్మా.
చేయాలి. నమస్కారం చేయచ్చు. అయినా చిన్నదానివి
కాబట్టి ఆకీర్షిస్తున్నాను. నీవు ఉజ్వలంగా వెలుగుతావు.
సరే...నీ అభిప్రాయం అంగీకారింమే...కానీ యింతకీ ముందు
గా ఆమె చరిత్ర ఏదో తెలుసుకుని మాట్లాడు వెయ్యి...
రాజాకి వచ్చినట్టుగా నాకూ యీదై నచ్చాయా గూడ్..."

తేచివెళ్లి ట్రింక్ తీసి అట్టడుగున ఉన్న ఓ కాగితాల
దొంతి తెచ్చాడు.

అది సుజాత రాసిన జైలొంటి ఆమె గీతచరిత్ర...

చెల్లెలి చేతి అందిస్తూ "ఇది చదవమ్మా" అన్నాడు...

మంచం మీద వాలుగా పడుకుని చదవటం ప్రారంభించింది.

రమణ నిద్రకి జోగాడు...

16

విజయ ఒక్కొక్క పేజీ తిప్పి చదవ సాగింది.

ఇవాళ నాన్నగారి వెంట ఎవరో ఒకతను వచ్చాడు.... చాలా సుందరంగా వున్నాడు. మనిషి కూడా చమత్కారంగా మాట్లాడుతాడు. పరిచయం అవుతూనే అధికంగా చనవు తీసుకుని మాట్లాడుతున్నాడు...అధి కప్రసంగం క్రింది కిరాదు.

పేరు బాబు...

నాకు బావ అవుతాడట...

బావ...

బావ.....

ఎంత మధురమైన సంబంధం...

ఇన్నాళ్ళనుంచీ ఎక్కడ దాగి వున్నాడో...

మనసులో వున్న మధుర భావాల్ని వెలికి తీస్తున్నాడు...

మనోహరమైన భావాలికి మూల మాతృత్వాడు.
అబ్బ! సిగ్గేస్తోంది!!

మా యిద్దరిమధ్యా చనువు ఎక్కువవుతోంది.
ఒకరి కొకరం చాలా దగ్గరవుతున్నాం.

అతన్ని చూడండి ఒక్క క్షణంకూడా వుండలేనేమో
ననిపిస్తోంది.

హాయి! హాయి!!

అంత చక్కటి ఊహ ఇన్నాళ్ళనుంచీ ఏడ దాగి
వుండినదో!!

అతనికీ అంతేనట!

నన్ను పిడిచి అతను వుండలేడట!!

నా సాన్నిధ్యంలో స్వర్గద్వారం కనిపిస్తోంది దన్నాడు.
చమత్కారంగా

“ప్రేమేశించోయ్ బావా! నిన్నడిగేవా డెవడోయ్”
అన్నాను.

ఆమాటకే మనసంతా మురిసిందట.

దగ్గరగా వచ్చి చేయి తీసుకుని,

కళ్ళలో కళ్ళు కుచ్చుతూ ...చూపుల్ని తప్పించ
లేను.....

“నిజంగానా సుజ్జీ...” అన్నాడు

ఆ పిలుపు!!

ఓహో!!

“ ఈ బంధం శాశ్వతం కావాలి బావా! ”

“అది నీ చేతిలోనే వుంది.”

అరచేయి చూసుకుంది.....

తన చమత్కారానికి బిట్టుగా నవ్వుతూ-

అరచేయి ముద్దాడి అన్నాడు.

“ఇదిగో ...ఈ రేఖవుంది చూశావా అదినీవు ...
మరేమో ఈ రేఖ నేను...ఈ రేఖలు యిక్కడ పుట్టి ఇక్కడ
కలిశాయి...ఇక కావల్సింది మనం...”

అతను కాస్త దగ్గరిగా జరిగాడు.

నాకు వళ్ళు జలద రించింది.

“ఏమిటి బావా! ఎవరై నాచూస్తే...”

“చూస్తే తెలిసి వాల్లై తే కొత్త దంపతు లనుకుంటారు...
తెలిసినవాల్లైతే కాబోయే దంపతు లనుకుంటారు...అంతేగా..”

నవ్వింది తను...

అతని కాగిట్లో!...

* . * * *

“బావా!”

“ఓయి!”

“ఇన్నాళ్ళు ఎక్కడున్నావ్?”

“ఇక్కడ”

“ఛీ ! ఛీ! అలా ముట్టుకుంటావేం?”

“ఎలా? ఇలానా?”

“అబ్బ. ఏమిటది?”

“మన సులోని కోరిక”

“వధురమైన కోరిక”

“కరెక్టే! తీరే దారే కావాలిక”

“పో బావా!”

“ఎక్కడికి. నీ మనసులోకి చొచ్చుక పోయాను...
మనువైతే శరీరంలోకే చొచ్చుకుని పోతాను...”

“ఛీ! సిగ్గులేదు.”

* * *

అవేశం!

ఆవేశం!!

భగవాన్!!!

ఆవేశానికి హద్దులు దాటాము.

చాలా తప్పు జరిగిపోయింది.

అసలు నిజంగా అది తప్పేనా?

తప్పుకాదని కుడివేపు, తప్పని ఎడంవేపు హృదయంలో
కొట్లాటలు జరుగుతున్నాయి.

ఆవేశానికి ఇద్దరం పాలు పంచుకున్నాం.

నాకేమో ఏమీ తెలియటంలేదు.

ఏదో ఆరాటంగా వుంది.

ఎందుకో ఆనందంగా కూడా వుంది.

అయినా అతనేమీ పట్టించుకోవడంలేదు దాన్ని గురించి.

“జస్ట్ ఇటీజ్ ఏ మాటర్ ఆఫ్ ఫాక్ట్” అన్నాడు
అంటే

“సర్వ సామాన్యంగా జరిగే అతివాస్తవికత”ట!

నాన్నగారు ఎందుకో నావేపు కోపంగా చూచారు.

మళ్ళీ చేసిన తప్పే (తప్పేనా?) చేయటం జరుగుతుంది.
ఏమీ తెలియని మనసు.

ఎటూ నిర్ణయించలేని వయసు.

ఎందుకో బలహీనం పరిచాలిస్తే తలొగ్గుతున్నాను.

కాదని అనలేకుండా వున్నాను.

బాధలోనే ఆనందం!!

విషాదంలోనే సుఖం!!

నా మనస్సులో కూడా ఏ అంతరాంతరాల్లోనే
యింతటి వాంఛ యిమిడి వుందికాబోలు!

మనస్సులో యిది ఈ రోజు నెలవేసిందా?

ఇంతక్రితమే వుండి ఈ నాడు మొల్కవేసిందా?

నేను కూడా యిందుకు బాధ్యురాల్నే కదా?

కాక?

అయినా

తప్పు, బిప్పు అనేది ఎప్పుడు, ఎక్కడ నిర్ణయంప
బడతాయి,...

చాలా గడబిడ జరిగింది. ఈరోజు.

నేను నెలకప్పుటం గురించి చాలా చర్చ జరిగిందట
వీధిలో!

నాన్నగార్ని ఎవరో వీధిలో చాలా నీచంగా అన్నారట.

నాకు తెలీంది వీధికి ఎలా తెలిసింది?

అవును నేనే మరచిపోయాను.

ఆనంద సముద్ర వీచికల్లో తేలియాడుతూ—

కాలచక్రంలో నెలన్నర తిరగటమే మరచాను.

నాన్నగారు నన్ను కొట్టబోయారు.

ఆయన--బావ--అడ్డం వచ్చారు.

ఆయనన్నీ కొట్టబోతే—

“ఆగవోయి-మహా వీరుడిలా వస్తున్నావ్. నా తప్పేం వుంది...అయినా అంత గొంతు చించుకోవాల్సిన అవసరమూ, దండించాల్సిన ఆవశ్యకతా ఏముంది. ఇంతకీ నేను పెళ్ళి చేసుకుంటే అన్నీ తీర్తాయికదా...చేసుకుంటాలే” అన్నాడు.

నాన్నగారు ముఖం అంతా మాడ్చుకుని బయటికి వెళ్ళి పోయారు. నాకేదో భయంగా వుంది....

అంతే!

నాన్నగారు మళ్ళీ తిరిగి రాలేదు...

అబ్బ భరించరాని రంపపు కోతగావుంది...

నాన్నను విడిచి బ్రతకటం ఎలా!

అవన్నీ సరే!

తినటానికి తిండి!

నాన్నతోనే అది పోయిందా?

ఉన్నది అంతా అప్పులాళ్ళు వచ్చారు. లాక్కెళ్ళారు...
నాన్న లేదు... ఆస్తి లేదు...

ఎలా బ్రతకటం...

“ఎక్కడికైతే నా వెళ్ళి పోదామన్నాను”

“వెళ్ళే బ్రతకటం ఎలా? కూలిచేస్తావా? అన్నాడు

“ఏం చెప్పను?”

ఈ రోజు యిక్కడికి వచ్చాం.

కొంచెం సాహిత్య గ్రంథాలు తప్ప మరేమీ వేంట
రాలేదు.

నాన్న స్మృతికి అవి మాత్రమే మిగిలాయ్.

నాన్న నైర్మల్యానికి చిహ్నంగా చక్కటి గ్రంథాలు.
చాలు!

అంతకన్నా ఏం కావాలి.

వెంట డబ్బు ఏమీ తెచ్చుకోలేదు.

అయినా ఎలాగో, ఓలాగు బ్రతకలేమా?

ఛీ! ఛీ!

ఏమిటి ఇలాంటి ప్రదేశంలోకి వచ్చాము.

అదే మాట అడిగాను

“ఏం నీకంటే చెడిపోయారా?”

నిర్భాంత పోయాను!

“వాళ్ళ కంటే నీవు ఏ విధంగా శ్రేష్ఠం?”

మరో పిడుగు!!

“అధిక ప్రసంగం చేయకు”

భగవాన్!!!

పద్మీ రంపపు కోత

బోవ చాలా ఆనందంగా వున్నాడు

తుళ్ళి తుళ్ళి నవ్వించాడు.

మళ్ళీ ఎన్నాళ్ళకి!

ఎంత తీయగా కబుర్లు చెబుతాడు.

ఎక్కడో ప్రెస్ లో ఉద్యోగం దొరికిందట.

మా జీవితానికి అంతకంటే జీతంకావాలా?

బుల్లి పాపాయ్...

అబ్బ!

ఎంత ఆనందం!!

అయినా ఎంత సిగ్గు!!!

నా ఆరోగ్యం చక్కబడడానికై ఏదో మందు తెచ్చాడు.

అవి ఊంటే “బాబు” బలంగా పెరుగు తాడట!

తను ఇంకా జీవించే వుంది.

తన ప్రాణాధికమైన తండ్రిని పోగొట్టుకుంది.

ఎవరికోసం?

ముక్కు మొహం తెలియని వారికోసం.

సిగ్గు లేక బ్రతుకుతోంది తను.

తన ప్రాణాలోని ప్రాణాన్ని పోగొట్టుకుని

ఎవరికోసం?

తనకు ఏమీకాని ఓ మూర్ఖుడికోసం.

మనసా! ఈ మనిషిని విడిచిపో!

లేదా—

నీవు చావు.

లేదా—

నన్ను చంపు.

బావా...

అనుకోవటానికే సిగ్గుగావుంది ఆమాట.

అతనితో మట్లాడటమే మానేశాను.

ఈ నెల నాళ్ళూ అతను నాకు దూర దూరంగా
వున్నాడు.

దగ్గరి కొచ్చా డీకోజు!

అసహ్యం వేసింది.

బానిసనట!

తృప్తి కోసం తెయ్యారైన యంత్రాన్నట!!

అడ్డం నస్తూదనే ఆ మండిచ్చాడట!!!

ఎందు చెప్పిరా నమ్మలేని నీజం!

ఎవరికి చెప్పినా నమ్మసాధ్యం కాదనే నిజం
అయినా ఇది నిజం.

తిరస్కరించాను.

కొట్టాడు.

సహించాను.

తిట్టినా, కొట్టినా, చంపినా సహిస్తాను.
కానీ!

అతడకి మళ్ళీ లొంగను.

అదొక పీడకల అంతే!

మనస్సంతా చిక్కాకై పోయింది విజయకు.

ఆమె మనస్సులోని కోరికమంతా మూర్తీభవించి
“బాబుని” మింగేట్టుంది ఆమె తరహా!

నిజానికి రమణ చెప్పకపోతే యిలాంటి శ్వత్తులు సగ్రహం
చంద్రా వుంటారన్నా నమ్మలేదు తను.

ప్రత్యక్షంగా సుజాత కనిపిస్తోంది

అతను...అతను...ఆ రాక్షసుడూ వున్నాడు.

వ్రాసుకొన్న “మనోదర్పణం” ఎదురుగా వుంది

ఇక నమ్మకపోవడం ఏలా?

రమణవేపు చూచింది.

అతను నిద్రపోతున్నాడు.

ఏదో స్వప్నలోకాల్లో సాగి పోతున్నట్టున్నాడు.

విషాదంగా నిట్టూర్చి,

మళ్ళీ డైరీ చదవటంలో మునిగిపోయింది

అతనూ, అతనినెట మరో యువకుడూ వచ్చారు.

భోజనం వడ్డించాను. తిన్నారు.

తాఁబూలం వేసుకుని “నేనలా వెళ్లొస్తాను. వీరిక్కడే
వుంటారు అని” నా జవాబుకి ఎదురు చూడకుండా వెళ్ళాడు.

మరో పరాయి వ్యక్తితో వంటరిగా గడపటం ఎలా?

ఇంట్లో మరుగనేదే లేదు?...

అతను మంచం మీద కూర్చున్నాడు.

నా వేపు ఏదో వింత దృష్టితో చూస్తున్నాడు.

కాస్తేపు గడిచింది.

అలాగే తడక కానుకుని నిదురపోయాను

ఎరివో ఉచ్చావస నిశ్వాసాలు తీవ్రంగా వినిపిస్తు

న్నాయి

ఎవరిదో చేయి తలమీద పడింది.

ఉలిక్కిపడి కళ్ళు తెరిచాను.

ఆ నూతన వ్యక్తి చాలా దగ్గర్లో వున్నాడు.

విరుసుగా లేచాను.

కరిసిం చే కర్రతో అన్నాడు

“ఫరవాలేదు. కూర్చో”...

చేయి పట్టుకోబోయాడు. విదిలించి కొట్టాను.

కోపంతో అన్నాడు

“ఏమిటి శృంగారం? రా!”

“నేనూ అదే అడగుతున్నాను. ఆయన వెంట విత్తు? డిలా వచ్చి ఆయన బయటికి వెళ్ళినప్పుడు భార్యతో సరసా లాడేటంత గుండెధైర్యం నీ కెలావచ్చింది. అతనికి తెలిస్తే నన్ను చంపేస్తాడు” వికటంగా నవ్వి అన్నాడు.

“కాదు. అతనికి ఇది తెలిస్తే నిన్నే చంపేస్తాడు. అతనికి నీవు భార్యవు కాదు. అతను నీకు 'ఆయనా' కాదు! నాకు తెలుసు. ఇరవై రూపాయలకి నీవు నా భార్యవద్యేందుకు ఈ పూటకి నప్పుకున్నాడు. కావాలంటే అడిగితే నీకూ యంత యమ్మన్నాడు” హుందాగా పది రూపాయలనోటు విసిరేశాడు

తీవ్రంగా చూచి దాన్ని ఎందుకొని ముక్కలు ముక్కలుగా చింపాను.

కోపంగా మూర్ఖంగా వచ్చి నన్ను పట్టుకున్నాడు.

తెలియని తీవ్రశక్తితో అతని జబ్బుకొరికాను.

అంతే!

దెబ్బతో పారిపోయాడు....

తలుపు వేసి మంచంమీదపడి ఏడుస్తున్నాను.

హఠాత్తుగా తలుపు తీసుకుని వచ్చాడు బాబు.

తూలుతున్నాడు. ఏదో వాసన వేస్తోంది

ఏయ్ ధగిడి! నా మాట కాదంటావా? సరే! ఇక నీకూ నాకూ రాం! రాం!

ఎవరితోనైనా తిరుగు. ఎవడినైనా దగ్గరికి తీసుకో! నాకు సంబంధం లేదు. వెళ్తున్నాను. అల్లరి చేశావా. నేనెవరో తెలుసా రాడీ బాబుల్... బాబుల్ రాడీ.. నోరు మూసుకుని చావు. నోరు తెరిచావా చస్తావు”.

వెళ్ళిపోయాడు.

భగవాన్!

పది రోజులైంది బాబుల్ వెళ్ళిపోయి.

తిండికి సాగడం కూడా శష్టంగావుంది.

కమలని పిలిచి కమ్మలు అమ్మించి ఎలాగో నెట్టుకొస్తున్నాను. అయినా యిలా ఎన్నిరోజులు? బ్రతకటం ఎలా?

వద్దు భగవాన్? నాకీ శిక్ష!

జీవితం వరమా? శిక్షా?

ఏమి వరము!

ఉరిశిక్ష కాక. చావుమేలు ఈజీవితం కంటే?

* *

మళ్ళీ వచ్చాడు.

“తే! తాళితే?”

అర్థం అయ్యేలోగానే తాళి తెంచుకుని వెళ్ళాడు.

కట్టుకోటానికి పూసలు కూడా లేవు.

కమలని అడిగితే ఎగతాళి చేసింది.

* * *

ఎంత చిత్రమైనరోజు!

ఎవరో కుర్చీవాడు. తమ్ముడని పిలుస్తున్నాడు.

ప్రసాద్! ప్రసాద్!! ప్రసాద్!!!

చిత్రమైన వాంఛతో, చిత్రమైన కోరికతో వచ్చాడు.

నవ్వుకున్నాను. అతని అమాయకత్వానికి.

జీవితంలో నా సంగీతానికి మెప్పుదల పొందిన రోజు
వచ్చింది.

పార్కులో బ్యాంక్ బెదిరించాడు.

పైకం సంపాదిస్తున్నానని బెదిరింపు. ఛీ! ఛీ!

మానవత్యమైన ఆడదానికి అంతకంటే శిక్షవుందా!

అయినా కోపం చంపుకున్నాను.

అవును దుర్మార్గుడిపై కోపం చంపుకోవాలి! ఆగ్రహం
అణచుకోవాలి!!

ప్రసాద్ తెలుసుకున్నాడు

అతను ఏమీ అనలేదు.

నీళ్ళబ్బంగా వెళ్ళిపోయాడు. ఏందుకు?

పరిస్థితులంతా వివరించి, ఎవరో దివాకరం రమణల
సలహానట, నన్ను ప్రసాద్ తన యింటికి తీసుకెళ్ళాడు!

చక్కటి వసతివున్న భవనం. ముందు ఇబ్బందిగా వున్న
తర్వాత సర్దుకుపోయాం.

అక్కా తమ్ముడు కలసి జీవిస్తే యిలాగే వుంటుందా!
అయినా జీవితంలో విధురత్వం లేదా?

* * *

ఇక్కడికి వచ్చి సరిగా నెలరోజులైంది.

రమణ, దివాకరం వచ్చారు.

వారి అందరి ఎదుటా మనస్సు ఆనందంతో గంతులు
వేసినట్టు కాలం సాగింది.

* * *

ఈరోజు ప్రసాద్ ఏదో అడిగాడు.

దుఃఖం వచ్చింది.

రమణ ఓదావు!

అది ఓదావు కాదు. చెదరిన మనస్సుని కుదుట
కూర్చోబెట్టటం. నా డైరీలాంటి డైరీ యిచ్చాను, చదివాడు

* * *

రమణ జీవితానికీ, జీవానికీ, మనసుకీ, మనిషికీ దగ్గరిగా వచ్చే
స్తున్నాడు.

ఎందుకో అర్థంకాని ఆపేక్ష, అర్థాన్ని వ్యతేని అనుభవం
లేని అనుభూతి అంతరాంతరార్థాల్లో కదులుతోంది.

కానీ మనసుకి, మనిషికి ఆవేశం రావటంలేదు.

శీతల చందన స్పర్శలా వుంది అతని సాన్నిధ్యం.

అయినా అతడిమీద నేను ఫలించని కోరికల మేడల్ని కట్టుకోవటం లేదు కదా!

విరిగిన కెరటం లాంటి జీవితం, కాలసముద్రంలోనే కలసిపోవాలా?

విజయకు కన్నీళ్ళు తిరిగాయ్.

ముగిసిన డైరీని పక్కన పెడుతూ రమణవేపు చూచింది.

గడియారం ఒకగంట వేసింది.

బాబోయ్. పండ్రెండున్నర!!

మళ్ళీ నాల్గింటికే లేవాలి!

ఆలోచనా తరంగాల్ని ఆవలికి నెట్టుతూ నిద్రాదేవిని తన బరువు కొగిలికి దగ్గరిగా లాక్కోమని ప్రార్థించింది.

17

ఆకాశం నిర్మలంగావుంది.

నిట్టూర్పులతో కప్పబడిన అద్దంలా చంద్రబింబం మాంచుతో కప్పబడివుంది. అక్కడక్కడా తారకలు మినుకు మినుకు మంటున్నాయ్.

చాలా ఎత్తుగా రెండు తెల్లటి పావురాలు ఎగురుతున్నాయి.

ఒకదాన్నొకటి పరస్పరం ప్రేమనీక్షణాలు చూచుకుంటూ, చిరునవ్వులు చిందించుకుంటూ ఆహ్లాదకరంగా రెక్కలు టప టపలాడించుకుంటూ పోతున్నాయి.

చిత్రింగా పావురాలు ఆకాశ గహ్వరంలోకి చొచ్చుకునిపోతున్నట్టుగా ఎంతో ఎత్తుగా ఎగురుతున్నాయి! ఎంత విచిత్రం!

సంతోష మేరూపంగా, హ్లాదమే ఆహారంగా, జీవనమే జ్యోతిగా, పరువమే దానిగా, ప్రణయమే ఊతగా మంగుకు సాగుతున్నాయి.

ఉన్నట్టుండి హఠాత్తుగా ఆకాశం గర్జించింది.

పావురాలు జడుసుకున్నాయి.

ఈశాన్య మూలని ఒయలుదేరిన జీమూతం కలబరిలా ఆకాశాన్నంతా కప్పివేస్తోంది.

పావురాలు దాన్నుండి తప్పించుకోవాలని మరీ తీవ్రంగా ఎగురుతున్నాయి.

మళ్ళీ ఆకాశం మారోగ్రిగింది!

గర్జన వెంటే పిడుగు !!

పిడుగుకాదు...పిడుగు కంటే భీకరమైన కంఠస్వరంతో
అరుస్తూ ఎదురుగా ఓ పెద్ద గద్ద వస్తోంది.

గద్దని చూసి ఆడుపావురం బెదిరింది.

జంటనున్న మగపావురం మరికాస్త దగ్గరగా వచ్చింది.

వెలుగుని అంతా మింగేసి నల్లని చీకటి రాక్షసిలా
రాజ్యం చేస్తోంది.

రాను రాను గద్ద కాలయముడిలా దగ్గరికి వస్తోంది.

ఆడు పావురం గిజ గిజ లాడుతోంది.

ఆయ్!

అని పోయింది.

గద్ద దగ్గరిగా వచ్చి రెండు పావురాల మధ్య దూసుకుని
పోయింది—

వాటిని ఏమీ చేయలేదు.

మగపావురం ఉత్తరం వేపుగా సప్తర్షులు క్రిందికి వెళ్లింది.

ఆడుపావురం దక్షిణ దిశకి విసరి వేయబడింది.

కాస్సేపు గాఢాంధకారం !

అంతలో వెలుగు.

మనక మనకగా అది చెదరి పోయింది

మళ్ళీ నిర్మలా కాశంలో రెండు విమానాలు ఎగురుతున్నాయి.

శాంతి దూతల్లా, స్వర్గాన్నించి భూలోకానికి వచ్చేదివ్వల్లా వున్నాయి విమానాలు.

అవి విమానాలేనా ?

నిశితంగా చూస్తే మనుష్యులు ఆ ఆకారం దాల్చినట్టుంది.

గంధర్వులేమో.

రెక్కలు విసురుగా విసురుకుంటూ జంటగా ముందుకి సాగి వెడుతున్నాయి .

స్వర్గాన్నించి శాంతిని, సుఖాన్ని తెస్తోంది ఓ విమానం!
నాకాన్నుంచి సంతోషాన్ని, సంపదని తెస్తోంది ఓ విమానం
“ మనం ఇద్దరం కలిస్తే ! ” అనుకున్నాయి విమానాలు.

‘ సంపూర్ణమైన జీవితం ’ అంది ఓ విమానం.

“ కొరతలేని జీవనం ” అంది మరోవిమానం.

రెండూ నవ్వుకున్నాయి.

మెల్లిగా ఓ క మానం ఓసంగీత గీతం పాడనారంభించింది.

అందులో సాహిత్యం లేదు. కేవలంఅంతా సంగీతమయం.

మరోవిమానం తాను కూని రాగాలుగా పాడింది.

అందున సంగీతం లేదు కేవలం సాహిత్యమయం.

రెండూ గొంతుకలు కలిపాయి .

ఇప్పుడు రెండు సంగీతాలు లేవు.

రెండు గీతాలు లేవు.

ఒకే ఒక గీతం- దానికి ఒకే ఒక సంగీతం-

శృతిలో అపశృతి పలికింది గీతానికి శబ్దవాఖ్యతపోయింది.

రెండూ చిత్తరపోయి ఆగాయి.

పైనున్న మరోవిమానం వికటంగా నవ్వి రెంటినీ వేరు చేస్తూ మధ్యన వెళ్ళింది.

అంతే !

సంగీతం పాడిన విమానం పైకి ఎగరగొట్టబడింది.
మూగపోయింది.

గీతం పాడిన విమానం అద్దోలో కానీకి తొక్కి వేయబడింది. మానం వహించింది.

కాలం నిశ్శబ్దంగా సాగుతోంది.

సముద్రతీరం !

చల్లగా గాలి వీస్తోంది !!

బీచి అంతా నిర్మానుష్యంగా వుంది !!!

చిన్నగా గాలివీచింది. ఇసుక చెదరిపోయింది.

రెండు ఆకారాలు ఇసుకలోంచి లేచి నిలబడ్డాయి.

పులో ఉలెన్ సూటులు తలకి మఫ్లర్ చుట్టుకుని
హుందాగా నిలబడిందో ఆకారం ! దాని పక్కనే చక్కని
నైలాన్ చీరలు, టెర్రిన్ రవికలు అందంగా అమరిన దేహాల్లో
తలకి చల్లగాలి సోకకుండా మఫ్లర్ చుట్టుకుని వుంది ఇంకా
ఆకారం !!

నిశ్శబ్దంగా ఒకర్ని ఒకరు చూచుకుంటూ నిలబడ్డారు.

విచిత్రంగా వారికి సముద్రం ఆవలి ఒడ్డు కనిపిస్తోంది...

ఆశగా అటు చూస్తున్నారు...

ఏవో అక్షరాలు సముద్రంలోంచి బయటికి వస్తు
న్నాయి. అన్నీ కలపి చదివారు

“ సౌఖ్యసముద్రం...ఆనంద తీరం...”

అనతల సముద్రం ఒడ్డున ఏదో బోర్డుకనిపిస్తోంది.

అంత దూరం దృష్టి ఆచుతుందా అనుకున్నారు.

అన్నట్టంగా...స్పష్టంగా...కనిపించింది “ హ్లాదదీవి ”

“ హాయ్ ! హాయ్ !! చప్పట్లు కొట్టింది నైలాన్ లోని ఆకారం. నవ్వింది దానిజత. ఏం అక్కడికి వెడదామా అన్నట్టు.

“ ఎలా ” అన్నట్టు చూచింది.

అంతలో ఒడ్డున ఓ ఓడ కనిపించింది.

పరిగెత్తి ఆనందంగా వెళ్ళారు. ఎక్కారు.

ఓడ మెల్లిగా సంతోషపు నౌకలా సాగుతోంది...

మెల్ల మెల్లగా ఓడ ఆనందతీరం దాటి, సౌఖ్యసముద్ర మధ్యం చేరుకుంది. ఇంకా స్వేపు వెళితే హ్లాదదీవి చేరుకో వచ్చు...

ఇద్దరీ ముఖాల్లో సంతోషం తాండవిస్తోంది.

ఉన్నట్టుండి ఓడకింద ఏదో చప్పుడైంది.

ఓడలోకి నీళ్ళు వస్తున్నాయి !

భయం వేసింది. బాగాచూచారు.

కింద ఎవరో జలాంతర్గామిలో వచ్చి ఓడని రంధ్రం వేశారు...

భీషణ వికటాట్టహాసం వినిపించింది.

ఓడనిండా నీళ్ళు ! నీళ్ళు ! తలక్రిందులైంది ఓడ.

అబ్బాయి దారి దొరక్కుండా జాడ తెలియకుండా
ఒడ్డుకి వినరివేయబడ్డాడు కెరటంలో ! అమ్మాయి జాడే తెలి
యదు !!

ఏదో అందమైన నగరం !

పూలతోటలూ, పూలబాటలూ ఎక్కువగా పున్నాయి
నగరం నిండా !

జంటలు జంటలుగా స్త్రీ పురుషులూ, స్త్రీలూ, పురు
షులూ వెడుతున్నారు తోటల్లోకి !

అన్నీ అందమైన జంటలు ! చూడటానికి కళ్ళు ఆనటం
లేదు !! గుర్తు తెలుస్తోంది !

అవి పబ్లిక్ గార్డెన్స్ !!

అది హైదరాబాద్ !!!

అందమైన ఆడదాని మత్తులాంటి హైద్రాబాద్ !

చిలిపి చలాకి పిల్లి మనసులాంటి పబ్లిక్ గార్డెన్స్.

ఓ !

పబ్లిక్ గార్డన్స్ !

ఓ అందమైనజంట.

చెట్టా పట్టా తీసుకుని రైలుపట్టాలెంట పరిగెత్తే ఎక్స్
ప్రెస్ లా వెళుతున్నారు...

మనల్ని అడ్డేవారే తీరు. మనకేం అడ్డం అన్నట్టు
సాగుతున్నారు...

హఠాత్తుగా వారివెనుక ఓ రాక్షసాకారం పడింది.

వారివెంట అది కుంటు కుంటూ సరిగా వారిని అందుకో
లేకుండా వుంది.

ఆ జంట ఓ పూల గుట్టదగ్గర ఆగారు.

మల్లెలు, జాజులు, గులాబీలు, సంపెంగలు.....

నీ మక్కలా వుందిది ... నీ పెదవి ఇది ... ఇవి నీ
కన్నులు ... ఇవి నీ చెక్కిళ్ళు .....

అమ్మాయి నవ్వింది ...

రాక్షసుడు వారిని అందుకున్నాడు.

అబ్బాయికి అమ్మాయికి సరిగా మధ్యన నిలబడ్డాడు.

చక్కక్రిందనున్న కట్టి తీసుకున్నాడు.

పైకి ఎత్తాడు.

ఓయ్ బాబోయ్. చంపేస్తాడా ఏమిటి ?

తీవ్రంగా క్రిందికి గించాడు.

అమ్మాయి అబ్బాయి ఎందుకో జరిగారు.

మధ్యగా వ్రాలింది కట్ట.

గులాబీలు, మల్లెలు, కలుషలు, సంపెంగలు సలిగి పోయాయి.

కళ్యాణ మంటపం !

రంగు రంగుల దీపాలతో, రకరకాల పుష్పాలతో అలంకరించారు మంటపాన్ని. రత్నాల ముగ్గులు పోశారు. ముత్యాల వరసలు వేశారు.

వజ్రాల దీపాలు వెలుగుతున్నాయి...

మంటపంలో రెండు పీటలు వేశారు.

హేమ నిర్మితం అయిన వాటికి, చుట్టూరా రత్నాలు పొదిగారు.

మధ్యన ఓ మాణిక్యం బొద్దులా వేశారు.

ఓహో !

ఏం తీవిగా, ఎంతోహాయిగా ధగా ధగా వెలుగుతోంది !

సాలంకృత అయిన కన్య ఓ పీటమీద, మరో పీట మీద పెళ్ళికుమారుడూ కూర్చున్నారు.

ఇద్దరు మందహాసాల్తో పరస్పరం చూచుకుంటున్నారు.

కొంగ్రాత్త వధూ త్రిష పాలనలో అమ్మాయి అబ్బాయివేపు సరిగా చూడలేక పోతోంది.

అమ్మాయి ముఖం తన కాలిచివరనున్న మెట్టెను చూస్తోంది. అబ్బాయి ఆ వేలిని చూచి తామర తూడనుకున్నాడు.

ఓహో !

కాలివేలే యింత అందంగా వుంటే అమ్మాయి...

భజంతీలు ఒక్క సారిగా ఆకాశం దద్దరిల్లేట్లు మోగాయి...

ఉలిక్కి పడ్డారిద్దరు.

అమ్మాయి భయపడింది.

ఇంతలో ఎవరో ముసలిది కట్టి ఆ ధారంగా నడుచుకుంటూ వచ్చింది వధూనరుల్ని చూచి నవ్వింది. సభికులు ఆమె సంతోషానికి సంతోషించారు, కానీ అమ్మాయికి అందులో భీకర రాక్షసత్వం గోచరించింది.

హఠాత్తుగా ముసలిదాన్లో మాంత్రికురాలి లక్షణాలు
కనిపించాయి.

కజ్జతో ఆలా వూపింది.

అమ్మాయి మాయమైంది-

ఆబాబ్బాయి పిచ్చెక్కిన వాడిలా నిలబడ్డాడు. ముస
లిది కజ్జ వల్లీ వూపింది. ఆబాబ్బాయి ఎటో పోయాడు.

పీటలమీద మరి కాసేపులో నూరిన షధూనరులు వెలి
శారు.

సభికులు సంతోషంగా చూశారు.

వారిముఖాలు మాడిపోయాయి

ఆ షధూనరులు కారీ షధూనరులు.

పండు వెన్నెల రాత్రి.

మేడమీద ఆరుబయలు !!

అందులో రెండుమంచాలు వేయబడ్డాయి !!!

తెల్లటి మల్లెపూ ల్లాటి పరుపులు.

అసలా పండు వెన్నెల నిండువెలుగులో రెండుమంచాలు
కానీ అందుపైని రెండుపరుపులు కానీ కనుపించటం లేదు.

అల్లరి పిల్ల కొంటిచేష్టలా ఓ అఘాయిత్యపు మేఘం
చంద్రుడికి ఆలా అడ్డొచ్చి వెన్నెల వే వెల్లుని మూయలేక
సిగ్గుపడి చెదరి పోయింది. నచ్చీ రానీ ఆ మసక వెన్నెల నచ్చి
నవుడు ఆ మంచాలపై రెండు ఆకారాలు పడుకున్నట్టు
కనిపించింది !

నిదానించి, నిఘావేసి చూస్తే అందుపై శనూ, సుజాత
నిదుస్తున్నారు !

నవ్వాడు నిద్దట్లోనే తను.

అనకోకండా అకస్మాత్తుగా ప్రచండ పవనం వీచింది.

పక్కనున్న మంచం లేచింది

ఆశ్చర్య పోతున్నాడు శను !

అదే ! గాలికి మంచమూ, మనీషీ ఎలా ఎగురుతారు?

వూర్తిగా కనిపించకుండా మాయమైంది.

భయంతో, ఆశ్చర్యంతో తను మంచంమీద లేచి
గూర్చున్నాడు

అంతే !

మంచంతో సహా తనూ ఎటో లాక్కెళ్ళబడుతున్నాడు.
తీవ్రమైన గాలి !

పదునాల్గు లోకాల్ని భయపెట్టే ప్రళయకాల
ఘోరంగా మారుతం. ఏమీ కనుపించటం లేదు.

కొద్దికాలం మింగాడు కాలపురుషుడు.

అంతా ప్రళాంతంగా మారింది

మళ్ళీ వెన్నెల!

మళ్ళీ రెండుమంచాలూ వచ్చాయ్

ఇద్దరు వ్యక్తులు నిదురిస్తున్నారు.

ఇది ఎలా సంభవం?

తను లేడే అక్కడ?

మరెవరు?

నిశితంగా చూచాడు.

ఆప్రక్క మచంపై వుండేది సుజాతా;

కాదు!

విజయ!!

ఆశ్చర్యపోయాడు.

మళ్ళీ ఇనతల చూచాడు.

అక్కడ రాజా!!

నవ్వుకున్నాడు.

మళ్ళీ చూచాడు.

ఆశ్చర్యం !

అక్కడ రాజా లేడు !

మరెవరు ?

ప్ర ... సా .... డ్ !!!

ఏమిటిది ?

అంతలో ఏదో మోగుతోంది ?

ఏమిటది ? ఏమిటది ?? ఏమిటది ???

అలారం !

18

అలారం మోగింది !

హఠాత్తుగా కళ్ళు తెరిచాడు రమణ.

కళ్ళు నులుముకుని లేచి కూర్చున్నాడు.

గూట్లో గడియారం నాల్గు గంటలు చూపుతోంది.

ఎందుకు ఈ వేళకే అలారం పెట్టారు ?

తన మట్టిబుట్టకీ ఏదీ గుర్తుండదు.

తల గీరుకున్నాడు. ఓహో రాత్రి అనుకున్నాంగా.

తెల్లవారుఝాము పోగొంగి విషయం. ఎంత మందమతి తను !
లేచాడు.

అతన్నో రాత్రి వచ్చిన రక రకాల స్వప్నాలు కొంచెం
ఆనందాన్ని మరికాస్త భయాన్ని రేపుతున్నాయ్.

“అయినా స్వప్నాలకీ భయ పడట మేమిటి ?”

“కలలో జరిగేది ఇలలో జరుగదు గదా ?”

స్వప్నాల వ్యాఖ్యాన ప్రకరణానికి స్వస్తి శ్రీ చుట్టుతూ,
చల్లెలివేపు చూచాడు.

విజయ నిద్రపోతోంది ఇంకా. ప్రక్కన్నే సుజాత
డైరీ పేపర్లున్నాయ్.

అంటే రాత్రే పూర్తిగా చదివేసిందన్న మాట !

అందుకే అలారాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసింది.

నవ్వింది విజయ !

ఆమె ముఖంలో తృప్తి వెల్లి విరుస్తోంది.

చాలా ఆనందమైంది అతనికి !

తట్టుతూ పిలిచాడు

“ విజయా ! విజయా !! ”

మెల్లిగా కళ్ళు తెరుస్తూ ఎదురుగావున్న అన్నని చూచి నవ్వింది- తలతిప్పి గడియారంవేపు చూచింది. నాలుగూ పదిహేను !! బాబోయ్ !

మంచం మీంచి లేచి, నిలబడి నళ్ళు విరుచుకుంది.

పరుపు చుట్టేస్తూ అంది.

“ మళ్ళీ పడుకోకుంటే ఇంట్లోకి రా దూ ! ”

లేకపోతే మళ్ళీ శయనిస్తా ననుకున్నావా ? మరీ అంత నిద్రపోతును కాదులే ! పైగా ఇదే చివరి నిద్ర అన్నట్లు మోజు పడటం లేదులే ! పద పద కాగుకింద రాజేతువుగానీ ! ”

చలాకిగా నవ్వుతూ, తుళ్ళుతూ, పరిగెత్తినట్లుగా ఇంట్లోకి వెళ్ళింది.

ఆమె వెనకాలే నవ్వుతూ వెళ్ళాడు రమణ.

నిప్పు రాజేశాక ఇద్దరూ కచ్చిక నముస్తూ నిల్చున్నారు పళ్ళు తోముకోవటం ముగిశాక ముఖం కడుక్కుంటూ అన్నాడు.

“ కాఫీ ఎలా ? ”

“ దాని ప్రశ్నే ముందన్నాయ్ ! ముందు తలకి పోసుకోవటం. తర్వాత టిఫిన్ తయారు చేయటం. ఆ తర్వాత

కాఫీకి వెడితే తెల్లవారుతుంది ఎలాగు ! అప్పుడు టిఫిన్ తర్వాత కాఫీ ”

విజయకూడ ముఖం కడిగేసుకుంది.

పీట వంచుతూ పిల్చింది అతన్ని.

మెల్లిగా తలంటూ అంది “ అమ్మకడుపు చల్లగా అయ్యకడుపు చల్లగా ..... ”

పూర్తిగా అనకమందే నోరుమూశాడు రమణ.

“ చెల్లాయ్. చిన్నవాళ్ళు అలా ఆశీర్వాదించరాదు. తప్పు... ”

ఏమీ అనకుండా తలంటు ముగించింది.

“ కాస్తాగుతావా? లేకపోతే ఇప్పుడే పోసుకుంటావా? ”

“ కొంచెం నానితే మేలేకదా ? ”

“ అదేం లేదులే ! వస్తావా నీళ్లుబాగా కాగాయి ” అంది వెచ్చదనం చూస్తూ.

“ సరే ! ”

పీట వాల్చుకుని కూర్చున్నాడు

నీళ్ళు చిలకరించి తలరుద్దుతూ అంది

“ అన్నయ్యా నీలో ఈరోజు ఎందుకింత ఆనందం పొంగి పొర్లుతోంది చెప్పవా ? ”

“ చెప్పకే మమ్మా నీ క్షాకపోతే మరెవరితో చెప్పు కుంటాను. ”

కారణం ఆ లో చించాల్సిన అవగురం కూడా లేదు నిన్నరాత్రి నేనూ కృష్ణమూర్తి ప్రసాద్ సుజాతా అంతా మాట్లాడుతూ కూర్చున్నప్పుడు నారచన చదవ మన్నారు. చదివాక అంతా చాలా మెచ్చుకున్నారు. ఎవరైనా తము చేసిన పనిని మెచ్చుకుంటే ఆనందం పొందటం సహజమే కదా ! అదే నమ్మా నాలో యింత ఆనందం పెల్లుబక టానికి కారణం ?

సుజాత పేరు పలికేటప్పుడు అతల్లో ఓ విధమైన చలనం కలిగింది. అది గమనించి అంది విజయ.

“ అన్నయ్యా ఆమె అంత ఆత్మీయురాలైందా ”

రమణ జవాబు ఇవ్వలేదు. ఆలోచనలో పడ్డాడు.

విజయ కూడా రెట్టించలేదు.

రుద్దటం పూర్తిచేసి నీళ్ళు పోసింది.

వీపు రుద్దుతూ అంది.

“ ఆమెను నీవు ఆదరించటంలో ఆసక్తి ఉంది ఏమీ ”

లేదన్నాయ్. ఆమె తప్పులేదు. ఓహో! గుణం వున్నవారికి
ఆమె ఓ మాన్యులే! " చెల్లెలి సరిస్కా రాని! అబ్బుర పడ్డాడు.

"నిజం చెల్లాయ్. చక్కగా- చెప్పావ్..."

కొద్దిసేపు గడిచింది. మళ్ళీ అన్నాడు.

"విజయా నా కెందుకో ఇదే చివరిసారి నువ్వు తలంటు
పోయితివి అనిపిస్తోంది. మళ్ళీ నీవు పోయిపోవు. నేను పోయిం
చుకోలేను. అది జరగజేమా అనిపిస్తోంది. ఎందుకో!"

నవ్వుతూ అందామె.

"అదేమిటి అల్లా అడుగుతావ్. నీ మనస్సులో ఏదో
తడితే నే నలాగు సమాధానం చెప్తున్నాను. నా కేమన్నా
నీ మనసు శోధించేశాక్తి వుండేమిటి?"

రమణ బనాబు యివ్వలేదు.

విజయ మళ్ళీ అందుకుంటూ అంది.

"అయినా నా కు తోచిందీ చెప్తున్నాను... వదిన
వస్తుందోమో? ఇక నే నెందుకు ఆ విషయం వస్తుందికదా?
అవును... నిజంగా నువ్వు త్వరగా పెళ్లి చేసుకోరాదా? వదిన
వుంటే ఏం చక్కగా జూయిగా ఆమెతో ఆడుకోవచ్చు.
ఇదుగో చూడన్నయ్యా అప్పుడేం నువ్వు ఎప్పుడూ నాతో
అడతూ నీతో ఆడటానికి రాదని రగవుకి రాకే."

రమణ పొట్ట చెక్కలయ్యేటట్టు నవ్వుతూ అన్నాడు.

“అదేమిటి? ఆ... ఊహగానాల్లో తేలిపోతున్నావ్. అప్పుడే నాకు పెళ్ళయినట్లు, ఓ వదిన నీకు వచ్చినట్లు, మళ్ళీ యింకేమేమో జరిగినట్లు”

విజయ మానం వహించింది.

“అయినా అదేవిటమ్మా! నీకు పెళ్ళికాకుండా నా పెళ్ళెలా సాధ్యం అరే! నిజంగా నీవు నన్ను హెచ్చరించటం లేదుకదా?”

“ఛీ! ఛీ!”

“ఇంతకీ నీకు రాజా అంటే యిష్టమే నాయరీ! యింకే మిటి లే నీ పెళ్ళవుతే నా పెళ్ళి అదే అవుతుంది సదానంగా. నిజానికి నచ్చిన వాళ్ళని చేసుకోవటం అదృష్టమనుకో.”

విజయ మాటాడలేదు.

“విజయా... నేను నాకు నచ్చిన వాళ్ళని చేసుకోవటం నీ కిష్టమే కదూ? అమ్మమ్మయినా అభ్యంతరం చెపుతుం దంటావా?”

“చాలా చిత్రంగా మాటాడతావే?...ఆ...లేకపోతే ఏమిటి మరి నీ కిష్టమైన వారిని చేసుకోకుండా మేం కాదం టామా! నీ కంటే చక్కని వదిన్ని మేం తెచ్చుకుంటామా? అమ్మమాత్రం తనకి నీకంటే చక్కని వోడల్ని ఎన్నుకోవడం

“తెలుసా ? అన్నయ్యా... ఇదంతా ఎందుకు నీ యిష్టమే మా యిష్టం సరేనా...?”

నవ్వాడు రమణ.

తలతుడవటం ముగిశాక లేచి వెళ్ళి బయట కూర్చున్నాడు సుభద్రమ్మగారు నిద్దలేచి వీళ్లాఘాయిత్యానికి ఆశ్చర్యపోయింది.

తెల్లగా తెల్లవారింది.

దినకృత్యాలు నిర్వహించుకోవటానికి అందరూ వెళుతున్నారు.

తమకంటే ముందుగా తనపని ముగించుకుని ఇంటికి వెళ్లిపోతాడేమోనని నూర్మండిని చూచి ఈర్ష్యపడుతున్నారు కొందరు!

టిఫిన్ చేసి కాఫీ తాగితున్నారు రమణ విజయ్ !

నేరుగా వచ్చేశాడు రాజా ! వాకిలి వీసుకుని,

విజయ లేచి లోపలికెళ్ళింది.

“రా ! రా ! రాజా !”

వీట ముందుకి లాగుతూ అన్నాడు రమణ.

కూర్చున్నాక “సారీరా బ్రదర్ ! ఒక్క కాఫీ మాత్రమే సప్లయ్ చేయగలం” అన్నాడు రమణ నవ్వుతూ.

“ అంత మాత్రానికే థాంక్స్ అయినా ఈ ప్రాద్దుకే కాఫీని ఆదరంతో యిచ్చేవాళ్లు లేరు. అంచేత మరీ మరీ మెనీ మెనీ థాంక్స్ చెవుతున్నాను ”

“ ఏం రోయ్ ! చాలా ఎత్తు నెట్టుతున్నావ్ ఏమిటి కథ ? ఇంత ఆనందంగా వున్నావ్ ”

కాఫీకప్పు క్రింద పెడుతూ అన్నాడు రాజా.

ఏముంది బ్రిడర్. నేను ఇంక త్వరలో ఓ యింటివాడిని కావాలని నిశ్చయించుకున్నాను. ”

సంతోషంగా అన్నాడు రమణ.

“ కంగ్రాచ్యు లేవన్స్. అలాగే త్వరగా కానివ్వరా ! ”

“ అదేరా బ్రిడర్.. నిన్న నే బెజవాడనుంచి వచ్చాను. ఎవరో రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరట; ఒక్కతే అమ్మాయ్ ! ముందు కట్నం ఇరవై వేలట తర్వాత ఆస్తి అంతా చెరిసగం యిస్తారట. అంటే మరేమీ లేదు. ఆస్తిలో హక్కు సగం మనకి మిగతా సగం అమ్మాయిది. చేసుకుంటావా అంటూ వచ్చాడు. వెంట అమ్మాయ్ కూడా వుంది ఇంకా వెళ్ళలేదులే వాళ్లు. అందుకే ఇంత త్వరగా వచ్చేశాను. ”

ఫగలబడి నవ్వాడు రమణ.

“ ఓహో అదా సంగతి. అందుకే నన్నమాట యింత ఉదయమే మా యిల్లు పావనంచేసి, మా కాఫీ పానంచేసింది. ”

సరి సరి వాళ్ళకి నిష్కర్షగా.. ఏమీ.. చెప్పలేక ఇలా పారా
 చ్చావా ? తప్పుకాదూ ? మళ్ళీ ఓ మూడు నాలుగు రోజులు
 హోటల్లో పడుండటం ఆ తర్వాత వాళ్ళు వెళ్ళారని తెలిశాక
 చల్లగా యింటికి వెళ్ళటం నాల్గు చివాట్లు తినటం. ఛీ ఛీ
 యింత పిరికి వాడవేమిటా!”

రాజా ఆశ్చర్యపోయి ఏమి జవాబివ్వలేదు.

“నరే ! ఇక దాపరికాలు, దాగుడు మూతలు పనికి
 రావు. ఇద్దరమూ వెళదాం పద మీ నాన్నగారితో మాటా
 డదాం.”

మెల్లిగా ననుగుతూ అన్నాడు రాజా !

“అది కాదురా బ్రదర్. నాకు ఈ పెళ్ళి యిష్టమే.
 ముహూర్తంకూడా నిశ్చయం చేసుకుని వెళతారు వాళ్ళు. ఈ
 సంగతి నీకు చెప్పటానికే వచ్చాను. నన్ను క్షమించాలి బ్రదర్”
 పిడుగు పడ్డట్టయింది రమణకి.

ప్రపంచమంతా ఓ క్షణం తిరక్కుండా ఆగిపోయిన

ట్టయింది. చలనంలేని నూయ్యడిని చూసి ఆగిన గ్రహాల్లానిర్ణాంత
 ప్రాయాడతను.

“నీకు ఆశ కల్గించాను బ్రదర్. తప్పే చాలా తప్పు.

క్షమింపరాని నేరం. అయినా ఈ చపలచిత్తుడిని, పిచ్చికహృద
యుడిని నీవే క్షమించాలి. నీవు క్షమించ లేకపోతే ఇంక
ప్రపంచంలో క్షమ అన్న పదానికే విలువలేదు. బహుశా
ఈ వ్యవహారం మీ చెల్లిదాకా పోయిందక పోవచ్చు. ఒక
వేళ ఆవిడికి తెలిసివుంటే మాత్రం నన్ను నిజంగా షూట్
చేసినా పాపంలేదు. అయినా నన్ను క్షమించాలి! ఈ దుర్బ
లుడిని ... ”

రమణలో ఆలోచనలు సుళ్ళు తిరుగుతున్నాయి.

“ ఇదేమిటి? ఇతను ఇంత చపలుడా? అన్ని విషయాలు
ఎరగకుండా నేను పొరపడ్డానే! అయినా ఎందుకంత త్వర
పడి చెప్పాను విజయకి. ఇంకా కొన్నాళ్ళాగి వుంటే బావుం
డేది. నిన్నటి ఆనందంలో మరచిపోయి అంతా పాడుచేశాను.
ఆమె కేమిటి చెప్పటం? అసలు ఎలా చెప్పటం? చూస్తే ఆవి
డికి ఏడిమీద యిష్టం యింత క్రితమే వున్నట్లుంది. భగవాన్.
ఎంత చిత్రంగా వుంటాయయ్యా నీ లీలలు! ”

నిట్టూర్చాడు అతను.

రాజా తదేక ధ్యానంగా అతన్ని చూస్తున్నాడు.

“ క్షమించటమే నీ క్కావలసివస్తే అది మా యిద్దరి
నుంకి నీకు ఎప్పుడూ లభిస్తుంది రాజా! ”

అంతరిక పే అతను మరేమీ అనలేక పోయాడు.

లేస్తూ అన్నాడు రాజా !

“ వస్తా బ్రదర్ ! మళ్ళీ సాయంత్రం కలుద్దామా ?
పార్కువేపు వస్తావా ? పోనీ పిచ్చరు కెళదామా ? ”

రమణకి ఆశ్చర్యం వేసింది. అతన్నో క్షణ క్షణానికీ
కనిపించే చాపల్యానికి.

అలాగే. ఎక్కడైనా ఎక్కడికైనా సరే నీయివ్వం ”

రాజా ఈల వేసుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

19

రాజ వెళ్ళిపోయాక మనసంతా సూన్యంగా వుంది.

“ ఏమిటీ విచిత్రం. నిన్నంతా అంతులేని ఆనందం.
రాత్రి ఏవేవో అర్థంలేని కలలు. ఉదయమే ఈ అయిష్టకర
మైనవార్త. బహుశా ఈ వార్తా శ్రవణానికే రాత్రీంతా
ఆ దుస్స్వప్నాలు వచ్చాయేమో! అవును బహుశా అందుకే
అయి వుంటాయ్. అయినా ఇంక ఇంతటితో ఈ స్వప్నాలు
ఆగిపోతే...స్వప్న ఫలితం ఆగిపోతే...ధన్యుడిని...”

కుర్చీలు నిర్లిప్తంగా పడుకున్నాడు.

కళ్ళు మూసుకుని దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ, విచారిస్తున్నాడు.

ముఖం అంతా చిరు చెమటలతో నిండి వుండడంతో అతని మనస్సు చాలా వ్యాకుల పడతోందని తెలుస్తున్నది.

హఠాత్తుగా దివాకరం తలుపుతీసుకుని వచ్చాడు!

ఆ చప్పుడికి ఉలిక్కి పడ్డట్టే కళ్ళు తెరిచాడు రమణ.

ఎదురుగా దివాకరం

అతని కండ్లంతా వాచి వున్నాయ్.

ముఖం పీక్కుపోయిందీ.

మనిషి వూగి పోతున్నాడు.

ముక్కు పుటాలు చాలా తీవ్రంగా ఎగురు తున్నాయ్

పెదవులు ఒకచోట నిలువకుండా అదురు తున్నాయ్.

చాలా ఆతురతతో ఎంతో దుఃఖంతో పరుగెత్తుకుని వచ్చాడల్లే వుంది.

రమణ కళ్ళు తెరచి అలాగే చూస్తున్నాడు.

ఏమీ మాట్లాడటం లేదు.

అతని మనస్సునా మొద్దు బారిపోయిందీ.

మెదడుకి ఆలోచనా శక్తి ఎక్కువై, ఆ వేడికి అది కరిగిపోయి నట్లుంది.

దివాకరం కనులప్పగించి చూస్తున్నాడు.

రమణలో చలనం లేదు.

దివాకరం అన్నాడు.

“రమణా! నుజాతా చనిపోయింది!”

అతని కంఠం దుఃఖంతో వూడుకపోయి, విషాదానలంతో దగ్ధం చేయబడి మాట స్ఫుటంగా పలుక నివ్వటంలేదు.

“ఏమిటి?”

అదిరిపడ్డాడు రమణ.

దివాకరం బిత్తుర పోయాడు అతన్ని కలిగిన చలనానికి.

“ను...జా...త...చ...ని...పో...యిం...ది”

అష్టగ్రహకూటమి కలిగితే సర్వప్రపంచం దగ్ధమై లేదా ప్రళయకాల జనిత ప్రవాహంలో ముంచెత్తబడి పోతుందని భ్రమపడింది అబద్ధమే!

కానీ

అష్టాక్షరం సంపుటమైన ఆ దుర్వార్తా ఘోర భీకర

గర్జన్య రావంలా అతని కర్ణ పుటాన్ని ఛేదించి, అతని మానస ప్రపంచాన్ని దగ్ధం చేసింది.

అంతే !

“ సుజాతా ! ”

బిగ్గరగా అరచి ఎదురుగా వున్న దివాకరాన్ని త్రోసి అదే పరుగున వీధిలోకి పడ్డాడు రమణ.

సగం తెరచి వున్న వాకిలి నుదురుకు కొట్టుకుని గూడు కట్టింది.

వీధిలో అలా పిచ్చిగా పరిగెడుతున్న రమణని చూసి ఆశ్చర్య పోతున్నారు తెలిసిన వాళ్ళంతా.

ఆ దాటున అలాగే ప్రసాద్ యింటికి వెళ్ళాడు.

దాల్లో బస్సుల క్రింద పడబోయి తప్పించు కున్నాడు.

రిక్నాలతో డాష్ యివ్వబోయి తప్పించు కున్నాడు.

సైకిళ్ళకి డాష్ యిచ్చి వాళ్ళని కిందేసి, శనూ కింద పడి, వాళ్ళు తిడుతూ వుంటే లెక్కించు కోకుండా పరిగెత్తాడు.

ఎందరో వ్యక్తులని స్త్రీ పురుష విచక్షణ లేకుండా అడ్డు తగిలి వాళ్ళు విడ్డూరంగా చూస్తుంటే ముందుకి పరుగెత్తాడు

ఇంటి కెదురుగా పోలీస్ వాన్ వుంది.

వాకిట్లో వున్న పోలీసుల్ని నెట్టుకుని ఒక్కదాటున లోపలికి వెళ్ళాడు.

క్రింద ఇంకా కొందరు పోలీసులున్నారు.

ఇతన్ని చూచి వాకిట్లో జరిగింది గమనించి నిచ్చేష్టులయ్యారు.

ఒక్కదాటున మేడ మెట్లెక్కాడు.

పైన కుర్చీలో ఇన్స్పెక్టర్ వున్నాడు.

గది దాటుకుని వెళ్ళాడు.

మంచం ప్రక్కన కుర్చీలు తల చేతులమధ్య యిరికించుకుని వెళ్ళి వెళ్ళి వడుస్తున్నాడు ప్రసాద్.

పక్కన మంచంలో సుజాత !

సుజాత కాదు !!

సుజాత శవం !!!

“ సుజాతా ! ”

గట్టిగా రేకేసి అలాగే మంచం మీద పడిపోయాడు.

ఇన్స్పెక్టర్, ప్రసాద్ ఇద్దరూ ఆశ్చర్యపోయారు ఆ అరుపుకి ! నిచ్చేష్టులయ్యారు యిద్దరూ.

పది నిమిషాలు గడిచాయ్.

రమణ లేచాడు.

సుజాత చెక్కిళ్ళు నిమిరాడు.

చేతులు కాళ్ళు అన్నీ ఒక్కసారి నిమిరాడు.

మృదువుగా కళ్ళమీద చేతితో అలా తాకాడు.

ఎట్టగా మెరుస్తూన్న పెదపుల్ని చేతిలో అలా అలా స్పృశించాడు.

అంతే !

అలాగే వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా ఎవర్నీ పలుకరించకుండా వెళ్ళి పోయాడు.

ఎవరు పిలిచిందీ వినిపించలేదు.

ఎవరు పిలుస్తున్నదీ వినిపించుకోలేదు.

అలాగే మానంగా మెట్లుదిగి బయటి ప్రపంచంలో వెళ్ళి పోయాడు.

అంతే !

20

రమణ అంచిన అరుపుకి హడలిపోయింది విజయ.

భయంతో గజగజా సణకుతూ బయటికి వచ్చింది.

అక్కడ రమణ లేడు.

అలాగే నిశ్చేష్టుడై గోడకానుకుని వున్న దివాకరం వున్నాడు.

భయం రెండింటి లైంది.

“దివాకరంగారూ!”

ఆ మాటలు ఆమె గొంతులోనే దాగిసలాడాయి.

గొంతు సవరించుకుని మళ్ళీ అంది.

“దివాకరంగారూ!”

ఉలిక్కి పడ్డాడు దివాకరం

తేరుకుని అన్నాడు.

“అన్నయ్య ఏడమ్మా!”

ఆశ్చర్య పోయింది విజయ.

“అరే! అదేమిటండీ అలా అడుగుతున్నారు. అన్నయ్య ఇంతవరకూ యిక్కడే వున్నాడు. రాజాగారు కూడా వుండాలి. అసలు మీ రెప్పుడు వచ్చారు? ఏం జరిగింది మీరలా వున్నారు?”

అన్నయ్య “ సుజాతా ” అని అరచాడెందుకని ? అ యి తే
మీ కేమీ తెలీదా ? అన్నయ్య ఎక్కడి కెళ్ళినట్టు ”

దివాకరం ఏమీ మాట్లాడలేదు.

అతనికి ఒక్కొక్కటే స్వప్నహలోకి రాసాగింది.
తనొచ్చాడు.

రమణ యిక్కడే వున్నాడు.

ఆ వార్త చెప్పాడు.

రమణ అరుస్తూ తన్ను తోసుకుని బయటికి వెళ్ళాడు.
అవును తనూ...

మానంగా దివాకరం కదలబోతుండే సరికి విజయ మళ్ళీ
అడిగింది.

“ ఏమిటండి ఇది. అన్నయ్య ఎందుకలా అరిచాడు?...
ఎక్కడికి వెళ్ళాడు. నాకేమో గాబరాగా వుంది. ”

“ ఏముందమ్మా సుజాత చనిపోయింది ”

“ సుజాత పోయిందా ..... ”

ఆమె కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

“ అన్నయ్యా..... ”

ఆమె మనసులో తుఫాను రేగింది.

“ శివ శివా ! ఏమిటీ నీ వీలలు ! గాలిమేడలు కట్టుకోమని, వాటిని కూల్చివేయటమేనా నీధర్మం...”

తేరుకుని అంది.

“ నిజంగానా ? ఏమిజరిగిందండీ అసలు ”

రాత్రి ప్రసాద్ సినిమాకి వెళ్ళాడమ్మా. అతనిపొర బాటువల్ల ఎవడో రాక్షసుడు...బాబుల్ అట...ను జాతకి తనకీ సంబంధం వుందని...తను ఆవిడ బావనని వాళ్ళ నాన్నని మోసంచేసి ఆమెను యిక్కడికి తెచ్చాడట...కుంటివెధవ... ఆవిడ తను కాదన్నప్పుడు మానంగావుండి తను వెళ్ళగానే యిక్కడ చేరి స్వర్గసుఖాలు అనుభవించటం చూచి సహించలేక...ప్రవేశించి...మేడమీద పడుకుని నిద్రపోతున్న సుజాతని చంపేశాడు. కానీ బయటికి వెళ్ళలేక యింట్లోనే యిరుక్కుని సుజాతకి సంబంధించిన వస్తువ లల్లా నాశనం చేశాడు. బల్బులు పగుల గొట్టాడు! లేడియో నాశనం చేశాడు... వాడికి ధనవంతులంటే అసహ్యమట ! సినిమానుంచి తిరిగి వచ్చిన ప్రసాద్ సుజాత తన పరువుపై పడుకుందని తను క్రిందనే పడుకున్నాడు. ఉదయంనే వెళ్ళి చూస్తే యింకా నిదురి

స్తూనే వున్నాడు. నే పిలిచాక తలుపు తాళం తీశాడు. నాకు
 ఎదురుగా ఎవరో ముష్టివాడు...వాడే...క ని పిం చా డు.
 ఆశ్చర్యం వేసింది...ప్రసాద్ ని ఆమెను గురించి అడిగాను క్రింద
 లేకపోవటంవల్ల...తన కేమీ తెలీదని రాత్రి నిద్రమత్తుతో
 వచ్చి ఆలాగే క్రిందనే నిదురపోయానన్నాడు. పైకి వెళ్ళి
 పిలిచి వస్తానన్నాడు. అంతే. అతను కేక వెయ్యటం మాత్రమే
 నాకు వినబడింది. పైకి పరిగెత్తి చూస్తే సుజాత చంపబడి
 వుంది...వెంటనే క్రిందికి పరిగెత్తి పారిపోబోతున్న ఆ వెధవని
 కట్టిపడేసి స్టేషనులో రిపోర్టిచ్చి అన్నయ్యకి చెబుదామని
 వచ్చాను. అంతే నమ్మా. అన్నయ్య అక్కడికే వెళ్లాడు”

నిశ్శబ్దంగా గుడ్లనీరు కుక్కు కుంటూ వెళ్ళిపోయాడు
 దివాకరం. నిశ్చల నిరీహ నిర్నిమేష దృక్కుల్లో అలాగే నిల
 బడింది విజయ. ఆమె చూపులు దిగంతాల కవతల సుజాతని
 చూస్తున్నాయి. నిర్జీవమైన ఆమె పెదాలనుండి ఏదో అస్ప
 షంగా వినబడింది.

“అయ్యో! విధి!! ఎంత కూరమైన దానివే !!!”

* * *

మదమ ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనావట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA119B180
పుస్తకం పేరు	విషాదిని
తారీఖు	28/10/24
ముందు అర్హ	no
వెనుక అర్హ	NO
మొత్తం పేజీలు	235
పెద్ద సైజు పేజీలు	no
ఖాళీ పేజీలు	no
లేని పేజీలు	3,4,15,16
తయారు చేసినది	Rehana
పేజీలు విడదీసినది	Rehana
స్కాన్ చేసినది	Pragathi
పరీక్ష చేసినది	pragathi
పేజీలు పరిశీలించినది	
ప్రింటింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిశీలి	